

Vlaamse Belastingdienst

Jaarverslag

2011 – 2012

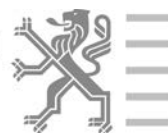

De Vlaamse Belastingdienst int in het Vlaamse Gewest de verkeersbelastingen, de onroerende voorheffing, de leegstandsheffingen en de planbatenheffing. In dit jaarverslag wordt gerapporteerd over de werkingsjaren 2011 en 2012.

Vlaamse Belastingdienst
Koning Albert II-laan 35 bus 62, 1030 Brussel

<http://belastingen.vlaanderen.be>

Vlaamse overheid

CONTACTGEGEVENS

U kan ons bereiken...

... telefonisch:

De infolijn is bereikbaar via het verkort nummer 1700, **van maandag tot vrijdag van 9 tot 19 uur**. Om lange wachttijden te vermijden, belt u best tussen 12 uur en 19 uur.

Indien u de infolijn wil contacteren vanuit het buitenland, kan dit op het nummer **(00 32) 2 553 17 00**.

... via e-mail:

via het contactforumlier op de website <http://belastingen.vlaanderen.be/email>

... schriftelijk op het adres:

Vlaamse Belastingdienst
Bauwensplaats 13
9300 AALST

... via een bezoek aan een van onze loketten:

Provincie Oost-Vlaanderen

Mercurius gebouw
Bauwensplaats 13 - bus 1
9300 AALST

Provincie West-Vlaanderen

Jacob van Maerlantgebouw
Koning Albert I-laan 1.2 bus 11
8200 BRUGGE (Sint-Michiels)

Provincie Antwerpen

Anna Bijns gebouw
Lange Kievitstraat 111-113 bus 80
2000 ANTWERPEN

Provincie Limburg

Hendrik Van Veldeke gebouw
Koningin Astridlaan 50
3500 HASSELT

Provincie Vlaams Brabant

Diestsepoort 6 bus 11
3000 LEUVEN

Brussel - Enkel op donderdag na afspraak !

Ellips gebouw
Koning Albert II-laan 35 bus 62
1030 BRUSSEL

Openingsuren loketten:

Van 9.00 uur tot 12.00 uur en van 13.00 uur tot 16.00 uur.

Op donderdagavond zijn de loketten eveneens open tussen 16 en 18u, maar uitsluitend op afspraak. Als u dus wil langskomen op donderdagavond, moet u vooraf een afspraak maken via het gratis nummer 1700, via het [contactformulier](#) op onze website of via het loket zelf. Het loket in Brussel is enkel toegankelijk op donderdag na afspraak, ongeacht of u tussen 9u-12u of 13u-18u wil langskomen.

INHOUDSOPGAVE

Contactgegevens	1
Inhoudsopgave	1
Voorwoord	3
Onze organisatie	4
1. Oprichting	4
2. Een verbeterde organisatiestructuur	4
de afdelingen en hun taken	5
de ondersteunende diensten	6
3. Organogram	7
4. Contactgegevens	8
5. Klachtendienst	8
De beheersovereenkomst 2011-2015: beschrijving van de strategische en operationele doelstellingen	10
de inning en bezwaarafhandeling van de gewestbelastingen in eigen beheer	10
beleidsmatige uitbouw van de fiscale autonomie, met aandacht voor heroriëntering	11
invorderingsexpertise CIC	11
verhogen fiscal compliance	11
correct en aantrekkelijk werkgeverschap	11
Onze heffingen	12
1. Onroerende voorheffing	12
berekening: op basis van het Kadastraal Inkomen	12
grafieken m.b.t. KI en ingekohierde bedragen	13
verminderingen	15
vrijstellingen	16
enkele kerncijfers m.b.t. inkohiering en inning onroerende voorheffing	18
2. Jaarlijkse verkeersbelasting	22
berekening: op basis van vermogen of MTM	22
grafieken m.b.t. aantallen voertuigen en ingekohierde bedragen	23
verminderingen	24
vrijstellingen	25
enkele kerncijfers m.b.t. inkohiering en inning Jaarlijkse Verkeersbelasting	27
3. Belasting op Inverkeerstelling	29
grondslag van de BIV: wijzigingen in 2012	29
groene BIV op basis van de milieukeurmerken van het voertuig	30
BIV op basis van het vermogen van het voertuig	32
4. Aanvullende verkeersbelasting	33

5. Eurovignet _____	34
berekening _____	34
vrijstellingen _____	35
vermindering en terugbetaling _____	35
6. Controle Verkeersbelastingen _____	37
opdracht _____	37
werking _____	37
7. Verkrottingsheffing gebouwen of woningen _____	40
berekening _____	40
8. Leegstandsheffing bedrijfsruimten _____	42
9. Planbatenheffing _____	43
procesverloop in hoofdlijnen _____	43
berekening _____	45
vrijstellingen _____	45
opschorting van betaling _____	46
opbrengsten van de planbatenheffing _____	46
enkele kerncijfers m.b.t. de inkohiering en inning van de planbatenheffing _____	47
10. Successierechten _____	49
hervorming van een vrijstelling van successierechten naar vrijstelling van registratierechten _____	49
Centrale invorderingscel _____	52
Onze werking _____	53
1. De fiscale processen via het VFP in hoofdlijnen _____	53
het dienstencentrum _____	53
concept en procesondersteuning van het VFP _____	54
samenhang van de modules en processen _____	56
2. Voortdurend streven naar kwaliteit _____	64
aanbevelingen Klachtendienst financiën _____	64
aanbevelingen Vlaamse Ombudsdienst _____	67
3. HR en personeelsbeleid _____	71
inning in eigen beheer van de verkeersbelastingen _____	71
aantrekkelijk werkgeverschap _____	72
diversiteitsbeleid _____	74

VOORWOORD

Voor de vierde keer sinds de invoering van de beheersovereenkomsten als beheersinstrument legt de Vlaamse Belastingdienst zijn jaarverslag voor. Ingevolge de overname van de verkeersbelastingen sinds 1 januari 2011 hebben we ervoor geopteerd om een gecombineerd jaarverslag over 2011 en 2012 samen te stellen. Voornaamste reden daarvoor is dat we de consistentie in de cijfers en de cijfermatige vergelijkingen willen verzekeren. De Vlaamse Belastingdienst heeft de groep van de verkeersbelastingen met succes overgenomen en dit volledig volgens het vooraf uitgetekend tijdspad. De focus daarbij lag zonder meer op het verzekeren van de continuïteit voor de burger, de bedrijven en de overheid. Hoewel de bovenvermelde overname geheel volgens plan en succesvol is verlopen, kan 2011 qua cijfers niet als een stabiel jaar beschouwd worden dat nadien als referentie kan dienen. Daarom leek het ons beter om de jaren 2011 en 2012 te integreren, waar aangewezen de nodige duiding te geven bij de cijfers, en een juiste interpretatie en een correct inzicht mogelijk te maken.

Voor de rapportering en monitoring over de verkeersbelastingen werd zo veel mogelijk dezelfde systematiek als voor de andere heffingen behouden, zodat de cijfers onderling maximaal vergelijkbaar zijn.

Voor de periode 2011-2012 kunnen we nu stabiele cijfers over al onze activiteiten voorleggen, die een consistent en genuanceerd beeld scheppen over de inning van de Vlaamse gewestbelastingen. Een breder referentiekader betekent immers een meerwaarde voor een betere interpretatie van de resultaten. In de bijlage bij dit jaarverslag vindt u dan ook een evenwichtig samengestelde set van kencijfers (indicatoren, of key performance indicators, KPI's zo u wenst) die dit jaarverslag verder stofferen voor alle heffingen die de Vlaamse Belastingdienst int. De cijfers die op datum van vandaag beschikbaar zijn met betrekking tot de voorbije jaren tonen aan dat we volledig op kruissnelheid opereren.

Met dit jaarverslag komt de Vlaamse Belastingdienst dus enerzijds tegemoet aan haar rapporteringsverplichting over de uitvoering van de beheersovereenkomst. Anderzijds worden de resultaten via publicatie op de website <http://belastingen.vlaanderen.be> op brede schaal kenbaar gemaakt.

Om een eenduidige interpretatie van alle indicatoren makkelijker te maken wordt per indicator voortaan een duidelijke definitie meegegeven. Ze geven een beeld van de globale resultaten van de Vlaamse Belastingdienst, en tegelijkertijd van zijn belangrijkste uitdagingen.

Ten opzichte van 2010 heeft de Vlaamse Belastingdienst opnieuw belangrijke stappen voorwaarts gezet: het Vlaams Fiscaal Platform levert – dankzij continue bijsturing en optimalisatie – de verwachte totaalondersteuning voor de inning van alle Vlaamse heffingen in eigen beheer.

Daarnaast hebben we resoluut ingezet op een doorgedreven kwaliteitscontrole van alle uitgestuurde aanslagbiljetten, wat de kwaliteit duidelijk heeft verbeterd, getuige het dalend aantal bezwaren en de lage onwaardenpercentages. Tegelijk werd een versnelling gerealiseerd in de inkohiering (uitsturen van aanslagbiljetten naar burgers en bedrijven) en de inning (kasontvangsten gewestbelastingen). Kwantiteit en kwaliteit gaan dus opnieuw hand in hand.

Mijn oprechte dank aan alle personeelsleden voor hun onophoudelijke dagdagelijkse inspanningen om op een competente, kwalitatieve en klantvriendelijke manier de inning van onze eigen gewestbelastingen te blijven verzorgen.

David VAN HERREWEGHE
Administrateur-generaal

1. Oprichting

De Vlaamse Belastingdienst (VLABEL) werd op 11 juni 2004 opgericht als intern verzelfstandigd agentschap (IVA) binnen het beleidsdomein Financiën en Begroting (FB). VLABEL heeft als hoofdtaak de uitvoering van het beleid inzake Vlaamse Fiscaliteit.

In het oprichtingsbesluit staan de volgende missie en visie verwoord:

“Het agentschap heeft als missie de Vlaamse belastingen op een efficiënte en effectieve wijze te innen en in te vorderen. Hierbij hanteert het agentschap volgende principes: maximale klantgerichtheid; minimalisering van de administratieve formaliteiten door aanwending van moderne technologische hulpmiddelen; gelijkberechtiging; tijdigheid en correctheid van afhandeling.”

2. Een verbeterde organisatiestructuur

In 2011 werd de interne organisatie van de Vlaamse Belastingdienst grondig hervormd. Na de belangrijkste taken en de hoofdprocessen te hebben geherevalueerd, werd, uitgaande van een aantal vaststellingen en rekening houdend met nieuwe uitgangspunten, de organisatiestructuur verbeterd en beter in lijn gebracht met efficiëntere bedrijfsprocessen.

Vanaf 1 oktober 2011 werd de vroegere FOBO (front office/back office) structuur verlaten en vervangen door een nieuwe verbeterde organisatiestructuur die de Vlaamse Belastingdienst moet helpen om zijn doelstellingen vlotter te realiseren.

De belangrijkste uitgangspunten waren:

- ✓ er moet meer afdelingsoverschrijdend gewerkt worden, zodat meer ruimte komt voor interactie tussen de verschillende afdelingen en waarbij het principe van sterk afgelijnde takenpakketten wordt verlaten, zonder daarbij het basisprincipe van functiescheiding waar die nodig is, in het gedrang te brengen. Een van de vaststellingen was immers dat de functiescheiding binnen FOBO zo sterk was verankerd, dat deze leidde tot inefficiënties onder de vorm van soms overbodige processtappen en tot het soms dubbel uitvoeren van taken.
- ✓ ervan uitgaande dat de inning van de Vlaamse belastingen de eigenlijke kerntaak voor VLABEL is, bleek na analyse dat het behandelen van aanvragen en bezwaren van burgers en bedrijven het proces was dat veruit het meeste VTE's gebruikte. Dit is opvallend, aangezien theoretisch gezien een deel van deze aanvragen en bezwaren vermeden kunnen worden door het verzenden van een correct aanslagbiljet. Niettegenstaande dit potentieel in verbetering van de efficiëntie, zullen nooit alle aanvragen en bezwaren vermeden kunnen worden. Dit is ook niet de ambitie van VLABEL. Door echter steeds meer in te zetten op een verbeterde inkohiering wordt de scheeftrekking in personeelsinzet systematisch gecorrigeerd. De integratie van de voorafgaandelijke controle van aanslagbiljetten binnen de nieuwe afdeling taxatie is dan eveneens een logische stap.

- ✓ binnen het proces van de dossierafhandeling die gekoppeld is aan aanvragen en bezwaren, werden bepaalde opportuniteiten niet gegrepen, door te strikt vast te houden aan het first in-first out principe. Op zich blijft dit principe behouden binnen hetzelfde soort aanvragen en bezwaren. Om een en ander echter zwart-wit voor te stellen: voor een complex dossier verwacht de burger een antwoord binnen een redelijke termijn die tot een paar maanden kan bedragen, voor een eenvoudige vraag verwacht hij dit echter binnen een paar uren of dagen. Dit logische onderscheid tussen eenvoudige vragen van klanten enerzijds, en bezwaren of aanvragen die een meer diepgaand onderzoek vergen anderzijds wordt voortaan ook beter gemaakt en in de aangepaste structuur bekrachtigd. Het principe hierbij is dan ook: onmiddellijk behandelen van alle inkomende correspondentie na binnenkomst die ook onmiddellijk behandeld kan worden. Enkel die correspondentie die nader onderzoek vereist, stroomt verder door in de organisatie en wordt daar verder first in-first out behandeld.

Het was tegelijk van belang dat de aangepaste structuur van eind 2011 ook reeds rekening zou houden met mogelijke toekomstige uitbreidingen van ons takenpakket (zoals de verdere integratie van de verkeersbelastingen, en zoals de geplande overname van de inning van registratie- en successierechten vanaf 1 januari 2015) en in die zin dan ook een zekere stabiliteit voor de komende jaren zou creëren.

De Vlaamse Belastingdienst bestaat nu uit vier afdelingen en drie ondersteunende diensten.

DE AFDELINGEN EN HUN TAKEN

- ✓ de afdeling Klantenmanagement:
 - beheert en verdeelt binnenkomende brief - en mailwisseling binnen de organisatie
 - behandelt eenvoudige dossiers onmiddellijk
 - voert controleacties uit op de baan
 - controleert de kwaliteit van dossiers en geeft aanbevelingen
- ✓ de afdeling Taxatie:
 - verwerkt de inkomende datastromen tot aanslagbiljetten
 - voert kwaliteitscontroles uit op aanslagbiljetten vooraleer ze te verzenden
- ✓ de afdeling Inning en Invordering:
 - volgt de betalingen van belastingplichtigen op
 - onderneemt stappen om betaling te verzekeren (bvb. invordering via gerechtsdeurwaarder, loonbeslag,...)
 - vrijwaart betaling door bewarende maatregelen (bvb. via wettelijke hypotheek)
- ✓ de afdeling Dossierafhandeling:
 - beheert complexere dossiers (bvb. afbetalingsplannen, bezwaren, aanvragen vrijstelling)
 - ontvangt belastingplichtigen aan de loketten of na afspraak
- ✓ de afdeling Coördinatie en team Beheer Geschillen
 - coördineert een vlotte samenwerking tussen de afdelingen Inning en Invordering en de afdeling Dossierbehandeling
 - adviseert de personeelsleden van de Vlaamse Belastingdienst in complexe fiscale en juridische dossiers
 - beheert de geschillenprocedures waarin de Vlaamse partij eisende of verwerende partij is
 - werkt samen met het departement en de stafdienst rond beleid en regelgeving

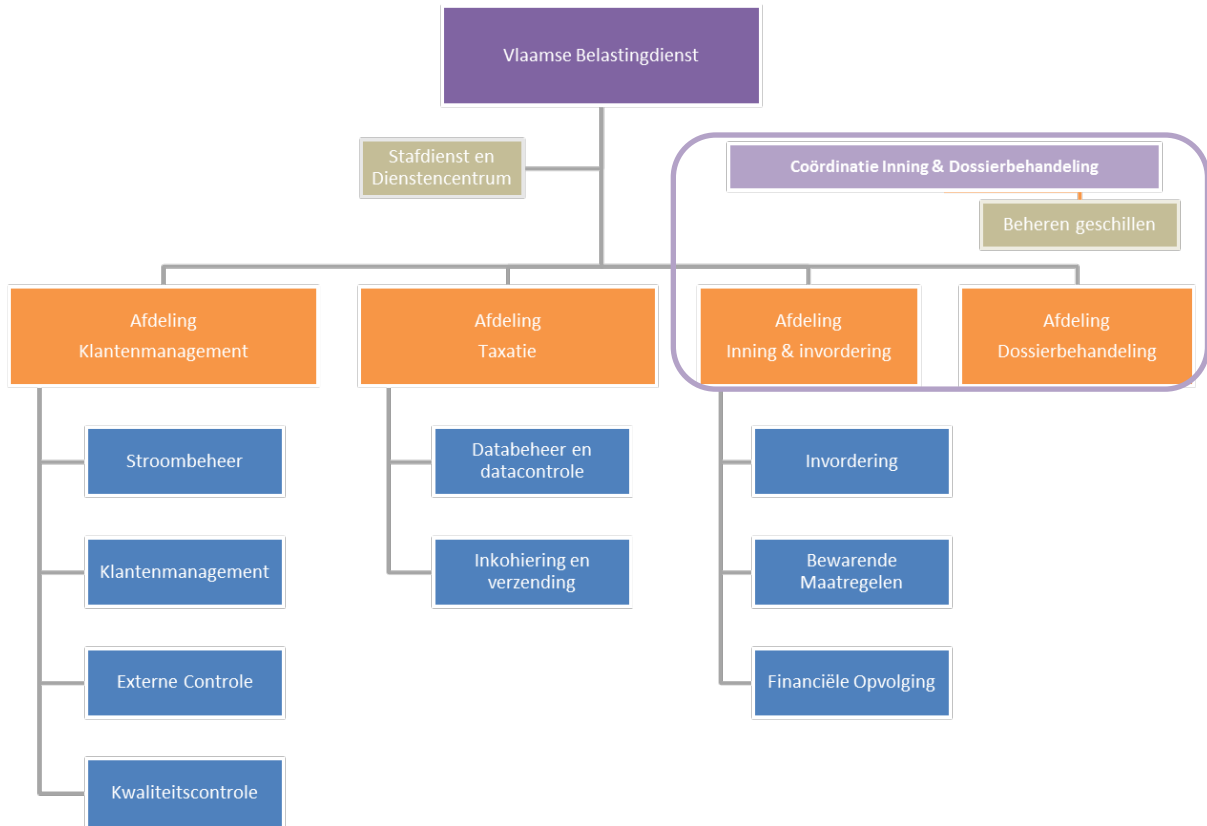
DE ONDERSTEUNENDE DIENSTEN

- ✓ het dienstencentrum:
 - staat samen met de ICT-cel van het departement Financiën en Begroting en de externe ICT-partner(s) in voor de informaticaveiligheid
 - verzekert de goede werking van het Vlaams Fiscaal Platform (VFP). Dit is het overkoepelend ICT-platform voor de verwerking van alle heffingen die door de Vlaamse Belastingdienst worden geïnd.
 - coördineert de gegevensuitwisseling met de derde partijen
 - voert eigen (functionele) analyses uit en implementeert wijzigingen aan het VFP

- ✓ de stafdienst:
 - ondersteunt de leidend ambtenaar op vlak van het algemeen beleid van de organisatie, van HR, van organisatie- en procesontwikkeling

- ✓ de projectorganisatie migratie gewestbelastingen
 - bereidde samen met het management van VLABEL de overheveling van de verkeersbelastingen naar het Vlaamse niveau voor, en doet dit nu voor de Registratie- en Successierechten
 - bewaakt mee de evoluties met betrekking tot de beprijzing van het wegverkeer (wegenvignet, kilometerheffing, ...)

3. Organogram

Klantenmanagement:

- beheert inkomende brief- en mailwisseling en verdeelt binnen de organisatie
- behandelt eenvoudige dossiers onmiddellijk
- voert controleacties uit
- controleert de kwaliteit van dossiers en geeft aanbevelingen

Taxatie:

- verwerkt de inkomende datastromen tot aanslagbiljetten
- voert kwaliteitscontrole uit op de aanslagbiljetten vooraleer ze te verzenden

Inning en invordering:

- volgt de betalingen van belastingplichtigen op
- onderneemt stappen om betaling te verzekeren (bv. invordering via gerechtsdeurwaarder, loonbeslag, ...)
- vrijwaart betaling (bv. via wettelijke hypotheek)

Dossierafhandeling:

- beheert complexere dossiers, bvb.
 - ✓ afbetalingsplannen
 - ✓ bezwaren
 - ✓ aanvragen vrijstelling
 - ✓ complexere vragen om informatie
- ontvangt belastingplichtigen aan de loketten of op afspraak

4. Contactgegevens

Het eerste aanspreekpunt voor de burger wanneer deze vragen heeft met betrekking tot één van de heffingen van de Vlaamse Belastingdienst is het gratis nummer 1700. Naast eerstelijnsinformatie wordt ook beperkte dossiergebonden informatie verstrekt. De lijn is bereikbaar van maandag tot en met vrijdag, van 9 tot 19 uur. Het nummer staat ook vermeld op het aanslagbiljet, de herinnering, en alle andere briefwisseling. Vanuit het buitenland kan men terecht op (00 32) 2 553 1700.

Eerstelijnsinformatie betreft algemene inlichtingen zoals de berekening van de onroerende voorheffing; uitleg over begrippen als kadastraal inkomen, belastingplichtige, opcentiemen, indexatiecoëfficiënt...; soorten verminderingen; betalingsmodaliteiten; indienen van een bezwaarschrift; de inning- en invorderingsprocedure. Ook kunt u hier terecht voor het invullen of aanvragen van formulieren.

Bij dossiergebonden vragen geeft 1700 de burger een stand van zaken van zijn dossier bij de Vlaamse Belastingdienst. Voor dossierinformatie die verder gaat dan de mededeling van de stand van het dossier verbindt 1700 de oproeper door met de dossierbeheerder bij de Vlaamse Belastingdienst.

De burger kan ook contact opnemen met de Vlaamse belastingdienst door het online contactformulier in te vullen op het belastingportaal Vlaanderen (<http://belastingen.vlaanderen.be/email>). Op dat belastingportaal vindt de burger sinds 2009 overigens ook alle informatie over de Vlaamse fiscaliteit op een plaats. Het gebruiksgemak van de website, bleef daarbij een belangrijk aandachtspunt. De site werd in 2011 volledig herwerkt.

De burger kan met zijn vragen ook terecht in ons loketten. Onze loketten zijn geopend van maandag tot en met vrijdag, tussen 9 uur en 12 uur en 13 uur en 16 uur. Donderdag is het loket geopend tot 18 uur na afspraak.

Alle contactinformatie staat overzichtelijk vermeld op de linkerflap van dit jaarverslag.

5. Klachtendienst

Heeft u een klacht over de manier waarop de Vlaamse belastingdienst is tussengekomen in uw dossier? Dan kan u hiervoor in de eerste plaats terecht bij de Klachtendienst Financiën. De klachtendienst voor het beleidsdomein maakt – om de onafhankelijkheid te garanderen – geen deel uit van de Vlaamse Belastingdienst zelf, maar wel van het departement Financiën en Begroting.

Bij de klachtendienst Financiën kan men terecht voor klachten over de manier waarop de Vlaamse Belastingdienst is tussengekomen in uw dossier. Dit 'klachtenrecht' wordt toegekend door het 'klachtendecreet' van 1 juni 2001. Alleen klachten met betrekking tot de werking van de administratie van het Vlaamse Ministerie van Financiën en Begroting wordt onderzocht. Andere klachten worden doorverwezen naar de bevoegde instantie.

De tussenkomst van de Klachtendienst Financiën is kosteloos.

Let op: klachten over de inhoud van een beslissing over een bezwaar vallen buiten de bevoegdheid van de klachtendienst, en worden dus niet behandeld.

U kan uw klacht via het klachtenformulier beschikbaar op onze website indienen, of per brief op volgend adres:

Klachtendienst Financiën
T.a.v. Mevr. Els Moens
Koning Albert II - laan 19 bus 6
1210 Brussel

Elke klacht wordt discreet behandeld; uw privacy wordt gerespecteerd.

DE BEHEERSOVEREENKOMST 2011-2015: BESCHRIJVING VAN DE STRATEGISCHE EN OPERATIONELE DOELSTELLINGEN

In de loop van 2010 werd een nieuwe beheersovereenkomst voorbereid, die zou gelden voor de periode 2011-2015. De nieuwe beheersovereenkomst is een logische verderzetting van de eerdere, waarin beperkte inhoudelijke accentverschuivingen werden aangebracht, die qua impact niettemin belangrijk zijn. Inhoudelijk zijn de kerntaken en doelstellingen van de Vlaamse Belastingdienst niet of nauwelijks gewijzigd, maar ze zijn wel uitgebreid met de verkeersbelastingen. In de praktijk betekent dit een sterke schaalvergroting van de organisatie en een meer dan verdubbeling van het werkvolume.

De bestaande meetfactoren en indicatoren voor de heffingen die VLABEL reeds inde, zijn maximaal doorgetrokken naar de verkeersbelastingen, zodat een consistente en samenhangende set van indicatoren is samengesteld.

De beheersovereenkomst bepaalt in functie van de missie, de taakstelling en de voormelde basisprincipes de strategische doelstellingen van de Vlaamse Belastingdienst, en de hieruit afgeleide operationele doelstellingen en strategische projecten.

DE INNING EN BEZWAARAFHANDELING VAN DE GEWESTBELASTINGEN IN EIGEN BEHEER

De eerste en voornaamste strategische doelstelling bevat de basisopdracht van de Vlaamse Belastingdienst in zijn rol als uitvoerende entiteit van het fiscale beleid, met name de efficiënte, effectieve en klantgerichte inning en invordering van de huidige gewestbelastingen die in eigen beheer worden geïnd. Het betrof in de vorige versie van de beheersovereenkomst de onroerende voorheffing, de leegstandsheffing woningen en de leegstandsheffing bedrijfsruimten. In de nieuwe beheersovereenkomst wordt de inning van de verkeersbelastingen en van de planbatenheffing toegevoegd. Ook de bezwaar- en geschilafhandeling van deze belastingen, en het uitoefenen van controle-activiteiten wordt in deze doelstelling begrepen.

Kernbegrippen in de doelstelling zijn: efficiënt, effectief en klantgericht. Deze vertalen zich concreet in het vrijwaren van de belangen van de Vlaamse overheid zelf op het vlak van inkomstenverwerving, alsook van de provincies en gemeenten via de inning van hun opcentiemen of opdecimen. Het permanent monitoren en minimaliseren van de doorlooptijden inzake dossierbehandeling beoogt tegemoet te komen aan de eisen die gesteld worden aan een moderne belastingadministratie.

Naast operationele doelstellingen die hierrond worden geformuleerd, worden strategische meerjarenprojecten gedefinieerd die mee invulling moeten helpen geven aan deze adjectieven: geen efficiënte inning en invordering zonder een performant informaticasysteem, het Vlaams Fiscaal Platform dat steeds performanter moet worden uitgebouwd. Conform de door de Vlaamse Regering opgelegde generieke

doelstellingen, wordt de implementatie van een gedocumenteerd systeem van interne controle blijvend nagestreefd om de operationele en financiële risico's zo veel mogelijk te beheersen.

BELEIDSMATIGE UITBOUW VAN DE FISCALE AUTONOMIE, MET AANDACHT VOOR HERORIËNTERING

Ten tweede ondersteunt de Vlaamse Belastingdienst, samen met het departement Financiën en Begroting, de minister in het verder uitbouwen van de Vlaamse fiscale autonomie. Dit kan zowel betrekking hebben op het administratief uitbouwen van de Vlaamse Belastingdienst zelf tot een volwaardige Vlaamse fiscale administratie, als op het beleidsmatig ondersteunen bij de analyse of implementatie van gewijzigd fiscaal beleid. Onder de eerste vorm van uitbouwen van de fiscale autonomie wordt de organisatorische integratie en optimalisatie van de inning in eigen beheer van de verkeersbelastingen begrepen; bij de tweede vorm aan het mee zoeken naar en uitwerken van een alternatieve belastbare basis voor de verkeersbelastingen of voor de inning van een gebruiksgelateerde heffing voor ons wegennet.

INVORDERINGSEXPERTISE CIC

De derde strategische doelstelling betreft het verder ter beschikking stellen van de invorderingsexpertise van de Vlaamse Belastingdienst aan andere entiteiten van de Vlaamse overheid. Een aantal andere beleidsdomeinen doen beroep doen op de Centrale Invorderingscel voor de inning van niet-fiscale schuldvorderingen. Zo treedt VLABEL bvb. op voor de gedwongen invordering van administratieve geldboetes die werden opgelegd door het Vlaams Zorgfonds in het kader van niet-betaalde bijdragen voor de verplichte Vlaamse Zorgverzekering. Het CIC doet dit voor nog tal van andere schuldvorderingen.

VERHOGEN FISCAL COMPLIANCE

Als vierde strategische doelstelling schenkt de Vlaamse Belastingdienst extra aandacht aan de aanvaarding van het fiscale beleid door de burger (fiscal compliance), onder meer door het voeren van een gericht informatie- en communicatiebeleid en door het tweejaarlijks uitvoeren van een klantentevredenheidsonderzoek. Vanzelfsprekend hebben ook andere strategische doelstellingen indirect hun impact op de fiscal compliance: een klantgerichte en efficiënte inning komt uiteraard ook de aanvaarding van de Vlaamse fiscaliteit ten goede.

CORRECT EN AANTREKKELIJK WERKGEVERSCHAP

De vijfde strategische doelstelling is gericht op de interne werking van het agentschap: kwaliteitsvol, positief ingesteld en gemotiveerd personeel zijn uitermate belangrijk zijn om alle doelstellingen ten volle te kunnen realiseren.

ONZE HEFFINGEN

1. Onroerende voorheffing

De inning van de onroerende voorheffing voor de onroerende goederen die in het Vlaamse gewest gelegen zijn, gebeurt sinds 1999 door het Vlaamse gewest zelf.

De onroerende voorheffing moet jaarlijks betaald worden door de persoon die op 1 januari van het aanslagjaar eigenaar, bezitter, erfpachter, opstalhouder of vruchtgebruiker is van een onroerend goed.

BEREKENING: OP BASIS VAN HET KADASTRAAL INKOMEN

De onroerende voorheffing is een heffing op onroerende goederen. Dit kunnen gronden (*onbebouwd*), gebouwen (*bebouwd*) of sommige soorten van bedrijfsuitrusting (*materieel en outillage*) zijn. De onroerende voorheffing is een belasting gebaseerd op het geïndexeerd kadastraal inkomen (KI).

Sinds aanslagjaar 1991 wordt het KI geïndexeerd door het kadastraal inkomen te vermenigvuldigen met een indexatiecoëfficiënt. Dit kadastraal inkomen is geen reëel inkomen, maar een fictief inkomen dat wordt geacht overeen te stemmen met het gemiddeld jaarlijks netto-inkomen dat onder normale omstandigheden van een onroerend goed kan bekomen worden

De vaststelling van dit kadastraal inkomen gebeurt nog steeds door de federale overheid, meer bepaald door de FOD Financiën, Patrimoniumdocumentatie, Administratie van het kadaster.

De te betalen onroerende voorheffing bestaat uit 3 delen:

- ✓ de basisheffing bestemd voor de Vlaamse overheid;
- ✓ de door de provincies geheven opcentiemen op deze basisheffing;
- ✓ de door de gemeenten geheven opcentiemen op deze basisheffing.

De gemeentelijke opcentiemen variëren in de laatste vijf jaar steeds tussen minimaal 700 en maximaal 2250, met een gemiddelde van 1330 tot 1340. De provinciale opcentiemen bedragen in deze periode minimaal 290 en maximaal 400.

Opcntiemen AJ2012	gemeente	provincie
MIN	700	290
MAX	2250	400
GEMIDDELD	1340	334

De indexatie van het KI gebeurt door het vermenigvuldigen van het kadastraal inkomen met een coëfficiënt. Na toepassing van die coëfficiënt wordt er afgerond tot de dichtstbijgelegen euro.

De coëfficiënt wordt verkregen door het gemiddelde van de indexcijfers (van de consumptiepijzen) van het jaar dat het aanslagjaar voorafgaat te delen door het gemiddelde van de indexcijfers van de jaren 1988 en 1989. De afronding gebeurt op vier cijfers na de komma. Op die manier worden volgende indexcijfers bekomen:

Indexatiecoëfficiënt KI	
Aanslagjaar	Indexatiecoëfficiënt
2009	1,5461
2010	1,5461
2011	1,5790
2012	1,6349
2013	1,6813

Het totaal te betalen bedrag aan onroerende voorheffing wordt dus bepaald door het kadastraal inkomen en de hoogte van de opcentiemen.

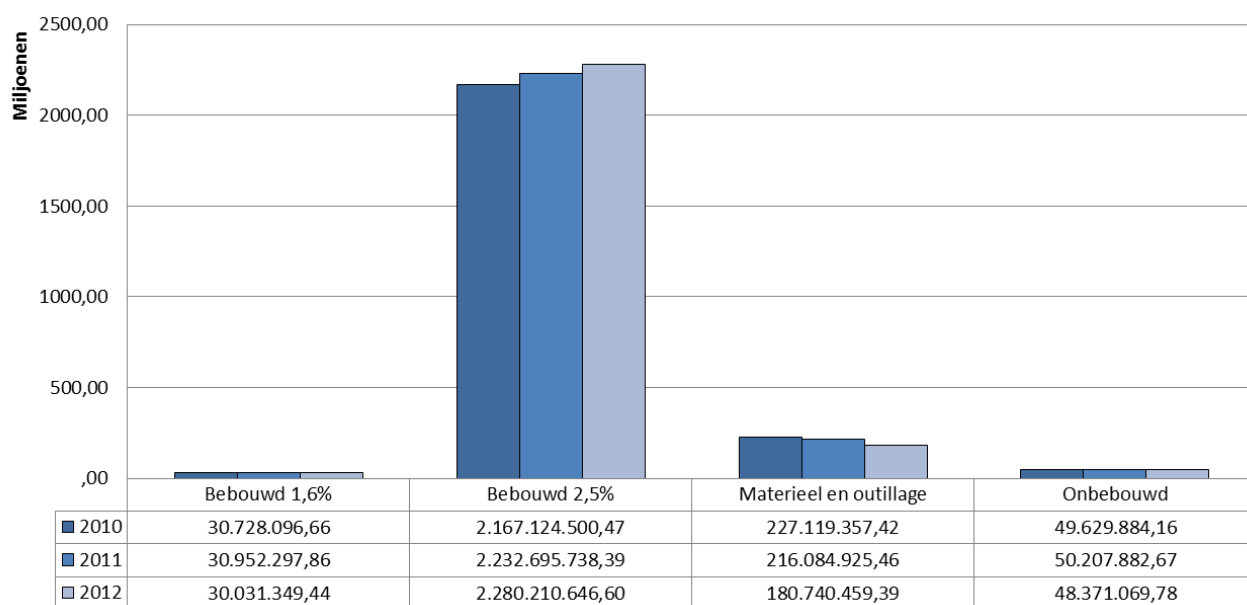
Voor het Vlaamse Gewest is het basistarief sinds aanslagjaar 1991 vastgelegd op 2,5% van het geïndexeerd kadastraal inkomen. Voor sociale woningen is het basistarief vastgelegd op 1,6% van het geïndexeerd kadastraal inkomen.

De onroerende voorheffing is maar voor een klein gedeelte bestemd voor het Vlaams Gewest (basisheffing). Het grootste gedeelte is bestemd voor de provincie en de gemeente. Het deel voor de gemeenten en de provincies noemt men de opcentiemen. Gemeenten en provincies bepalen zelf volledig vrij de hoogte van de opcentiemen. De onroerende voorheffing is één van de belangrijkste inkomstenbronnen van provincies en gemeenten.

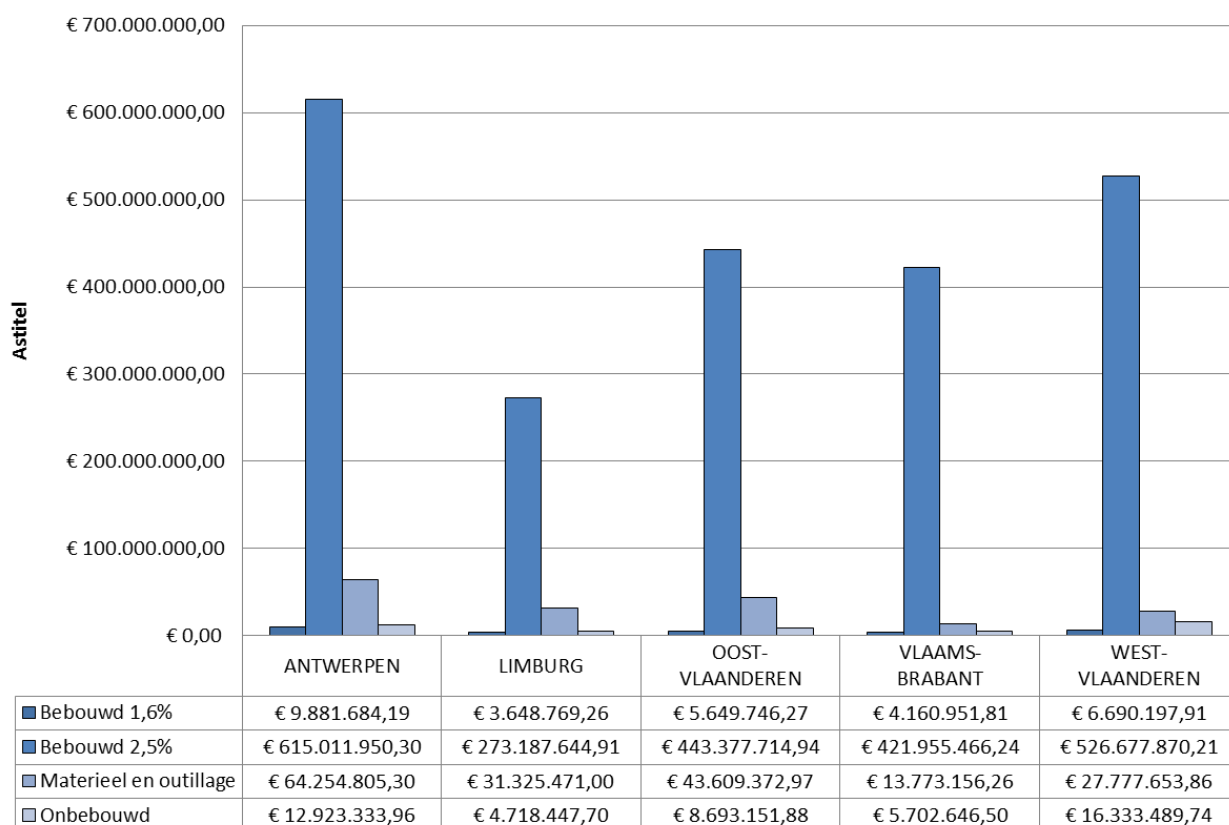
Wanneer een gemeente bv. beslist om 1500 opcentiemen te heffen, betekent dit dat de belastingplichtige per euro die hij verschuldigd is volgens het basistarief, 15 euro moet betalen voor de gemeente.

GRAFIEKEN M.B.T. KI EN INGEKOHIERDE BEDRAGEN

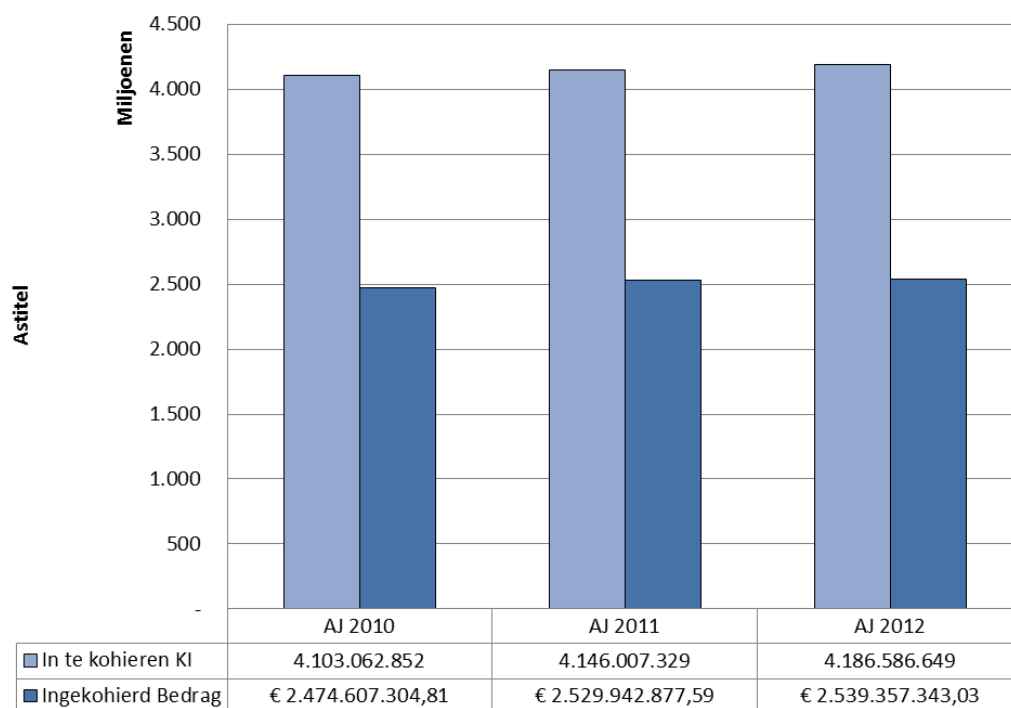
grafiek 1 (status 15 mei 2013): KI in miljoen euro volgens aard (periode 2010-2012)

grafiek 2 (status 15 mei 2013): KI volgens aard per provincie (AJ2012)

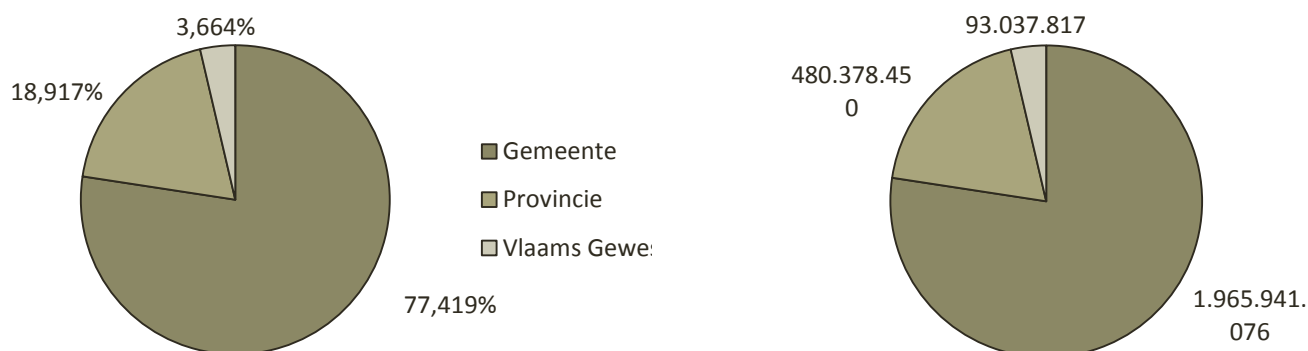

grafiek 3 (status 15 mei 2013) :kadastraal inkomen versus ingekohierd bedrag (evolutie AJ2010-AJ2012)

grafieken 4 (status 15 mei 2013): ingekohierde bedragen per bestemming (AJ2012)

Ingekohierd	Bedrag	Percentage
Gemeente	€ 1.965.941.075,98	77,42%
Provincie	€ 480.378.450,35	18,92%
Vlaams Gewest	€ 93.037.816,70	3,66%
Totaal	€ 2.539.357.343,03	100,00%

VERMINDERINGEN

Onder bepaalde voorwaarden kan de belastingplichtige een vermindering op de onroerende voorheffing verkrijgen. De onderstaande tabel geeft de reden van vermindering, de aard ervan, de basisvoorwaarden en de wijze van toekenning (automatisch of op aanvraag).

Vermindering	Bedrag	Voorwaarden	Automatisch of Op Aanvraag?
Bescheiden woning	25 %	<ul style="list-style-type: none"> ✓ totaal KI in Vlaams Gewest ≤ 745 EUR ✓ domicilie op 1 januari v/h aanslagjaar 	Automatisch
	50 %	<ul style="list-style-type: none"> ✓ totaal KI in Vlaams Gewest ≤ 745 EUR ✓ domicilie op 1 januari v/h aanslagjaar ✓ nieuwbouw of nieuwkoop zonder bouwpremie 	Enmalige aanvraag (maximaal 5 jaar recht op deze vermindering)
Kinderen	Forfaitair (zie art. 257, § 1, 2° WIB 92)	<ul style="list-style-type: none"> ✓ 2 of meer kinderen met recht op kinderbijslag ✓ domicilie op 1 januari v/h aanslagjaar 	Automatisch voor eigenaars Enmalige aanvraag voor huurders
Gehandicapte	Forfaitair (zie art. 257, § 1, 2° WIB 92)	<ul style="list-style-type: none"> ✓ gehandicapt cfr. art. 135, 1° WIB 92 ✓ domicilie op 1 januari v/h aanslagjaar 	Automatisch voor eigenaars Enmalige aanvraag voor huurders

Grootoorlogsverminkte	20 %	<ul style="list-style-type: none"> ✓ als grootoorlogsverminkte erkend ✓ domicilie op 1 januari v/h aanslagjaar 	Enmalige aanvraag
Proportionele vermindering	Proportionele aanpassing KI	<ul style="list-style-type: none"> ✓ niet gemeubeld, gebouwd onroerend goed ✓ leegstand min. 90 dagen ✓ geen inkomsten min. 90 dagen ✓ buiten de wil van de belastingplichtige 	Jaarlijkse aanvraag & onderzoek
Energiezuinige gebouwen	20 % 40 %	<ul style="list-style-type: none"> ✓ E-peil max. E 60 (woning) of E 70 (andere) ✓ E-peil max. E 40 (woning of ander gebouw) 	Automatisch (10 jaar)

grafieken 5 (status 15 mei 2013): aantallen toegekende verminderingen per provincie

2011	Belastingkrediet	Bescheiden woning 25%	Bescheiden woning 50%	Grootoorlogsinvaliden	Kinderen/ gehandicapten
Antwerpen	163.079	157.286	122	13	159.599
Limburg	119.786	96.562	292	11	93.790
Oost-Vlaanderen	167.343	180.506	422	6	137.084
Vlaams-Brabant	103.202	75.726	57	16	106.588
West-Vlaanderen	167.547	173.142	1.009	12	118.645
Totaal 2011	720.957	683.222	1.902	58	615.706

2012	Belastingkrediet	Bescheiden woning 25%	Bescheiden woning 50%	Grootoorlogsinvaliden	Kinderen/ gehandicapten
Antwerpen	165.245	154.727	132	13	159.522
Limburg	118.817	94.459	259	11	93.187
Oost-Vlaanderen	165.244	178.051	394	5	134.693
Vlaams-Brabant	104.997	74.287	48	15	107.001
West-Vlaanderen	167.930	170.760	964	12	118.300
Totaal 2012	722.233	672.284	1.797	56	612.703

VRIJSTELLINGEN

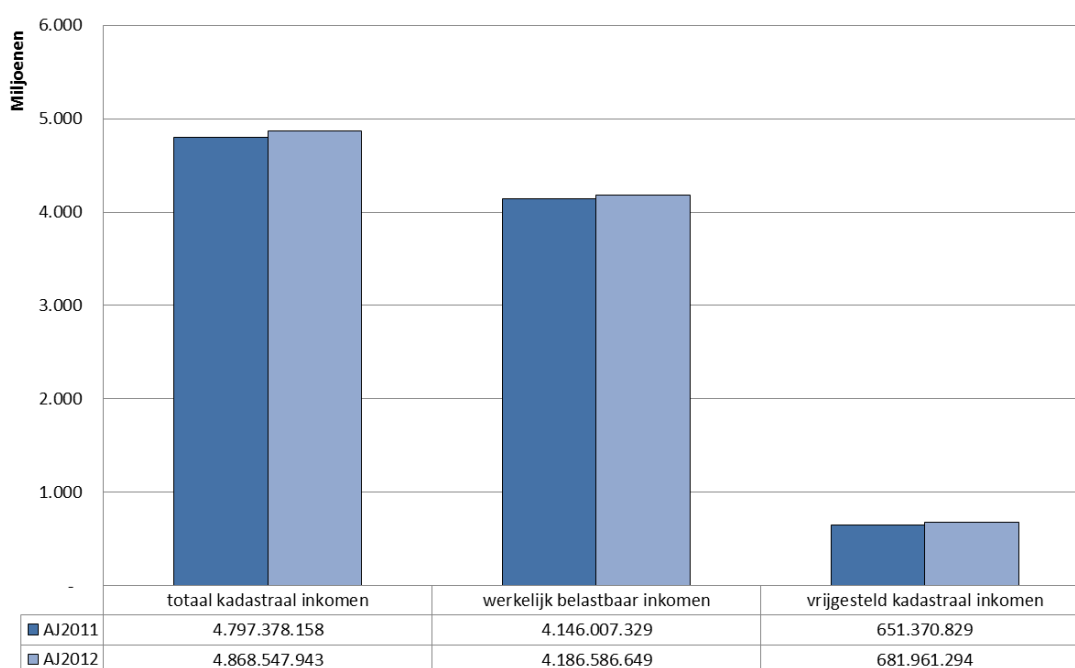
Bepaalde onroerende goederen genieten een vrijstelling van onroerende voorheffing. Hierna volgt een overzicht van de bestaande vrijstellingen:

- ✓ onroerende goederen met een bepaalde bestemming (bv. hospitalen, rusthuizen, scholen);
- ✓ eigendommen van vreemde staten op voorwaarde van wederkerigheid (bv. ambassades);
- ✓ nationale domeingoederen gebruikt voor een openbare dienst;
- ✓ twee tijdelijke vrijstellingen die kaderen in de strijd tegen leegstand en verkrotting: een volledige vrijstelling voor het verbouwen van een handelspand tot woning en een gedeeltelijke vrijstelling voor het renoveren van een verwaarloosde of onbewoonbare woning (allebei vanaf aanslagjaar 2003);
- ✓ vrijstellingen van de onroerende voorheffing die vastgelegd zijn in bijzondere wetgevingen, doorgaans van niet fiscale aard, bv. de wetten die bepaalde instellingen oprichten;
- ✓ onroerende goederen die onder de toepassing van het bosdecreet van 13 juni 1990 vallen en die als milieubeschermend bos of als bosreservaat werden erkend of aangewezen. Ook de bossen die erkend worden voor de productie van bosbouwkundig teeltmateriaal genieten een vrijstelling;
- ✓ tijdelijke vrijstellingen op basis van bijzondere bepalingen in het kader van de economische expansiewetten;
- ✓ een vrijstelling voor nieuw materieel en outillage.

Daarnaast zijn er ook nog een aantal gedeeltelijke vrijstellingen waarbij slechts het gedeelte van de onroerende voorheffing voor het Vlaamse Gewest is vrijgesteld. Dit betekent dat de opcentiemen voor de gemeente en de provincie verschuldigd blijven. Deze gedeeltelijke vrijstellingen worden “belastingkrediet” genoemd en bestaan momenteel al voor rechtspersonen en onbebouwde onroerende goederen gelegen in het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN).

Een belastingplichtige die het niet eens is met zijn aanslag kan een gemotiveerd bezwaarschrift indienen binnen de drie maanden na verzending van het aanslagbiljet. Dit kan met een gewone brief via de post, maar ook elektronisch via het digitaal loket op de website <http://belastingen.vlaanderen.be>.

grafiek 6 (status 15 mei 2013): werkelijk en vrijgesteld kadastraal inkomen

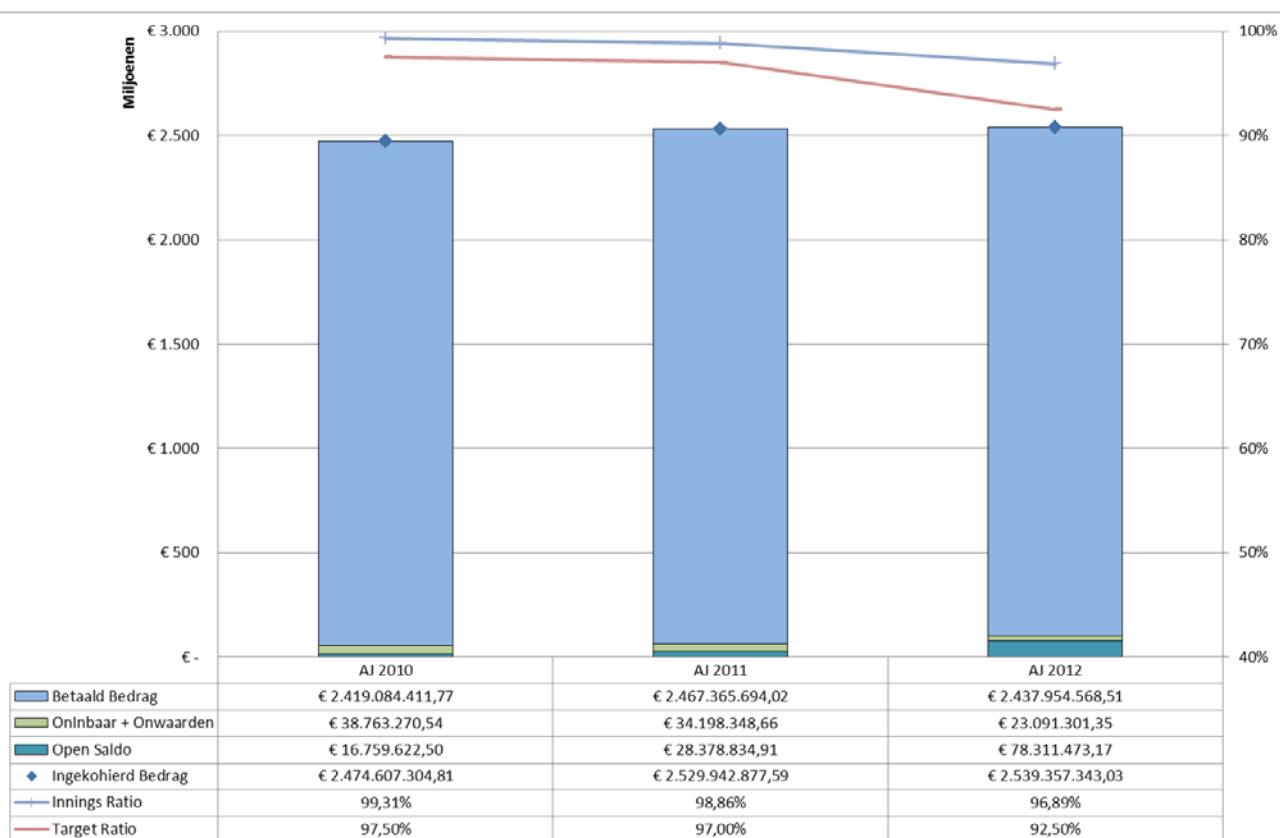
ENKELE KERNCIJFERS M.B.T. INKOHIERING EN INNING ONROERENDE VOORHEFFING

Op volgende bladzijden worden enkele grafieken weergegeven die de stand van zaken samenvatten voor wat betreft de inkohiering en de inning van de onroerende voorheffing.

Samen met de financiële indicatoren in de bijlage en de toelichting daarbij wordt duidelijk dat:

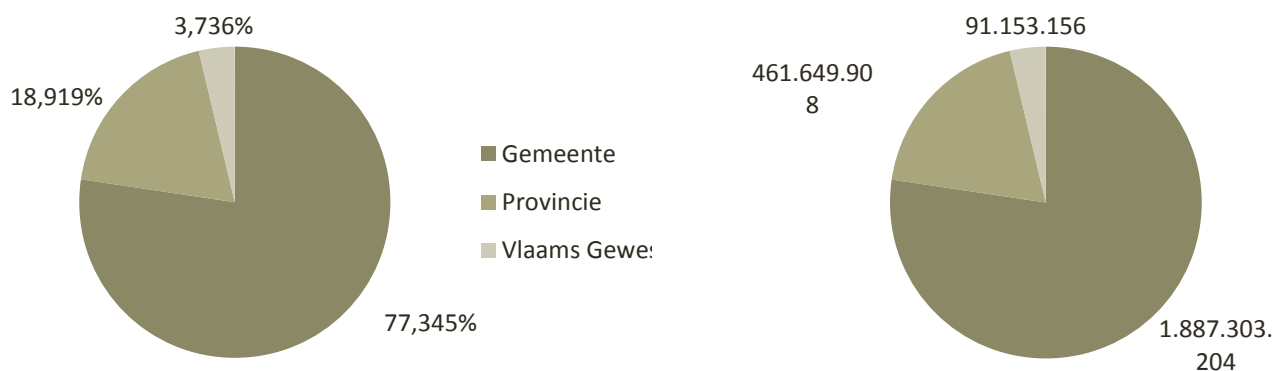
- ✓ op vlak van inkohiering de inningpercentages hoog liggen, zelfs al in het jaar van inkohiering zelf (grafiek 6). Een analyse van de openstaande bedragen op het moment van rapportering leert bovendien dat iets meer dan 30% van de openstaande bedragen nog niet vervallen zijn. De belastingplichtige heeft immers twee maanden de tijd om zijn aanslagbiljet te betalen. De overige 70% kan zowel nog maar net vervallen zijn, of de vordering die ermee overeenstemt kan al in de fase van invordering zijn. ER is daarvoor wel nog geen betaling gebeurd.
- ✓ in de afgelopen jaren de inkohiering steeds sneller in de tijd is gebeurd (grafiek 8): de inkohieringslijn voor AJ2012 ligt – met uitzondering van de maand juli – steeds hoger dan de voorgaande jaren: op hetzelfde tijdstip is dus steeds meer ingekohierd. Dit is deels het gevolg van een hogere indexatie (bvb. 2.12% tussen AJ2011 en AJ2010), en deels van het efficiënter doorlopen van het inkohieringsproces (aangezien het gecumuleerde ingekohierde bedrag 14.9% hoger ligt voor bvb. de maand augustus tussen 2011 en 2010, kan de snellere inkohiering op 12.78% worden geraamd).
- ✓ de inning vrij nauwgezet het tempo van de inkohiering volgt (grafiek 9), aangezien de onroerende voorheffing vlot na het ontvangen van het aanslagbiljet volgt.

grafiek 7 (status 15 mei 2013): ingekohierde bedragen, onwaarden en inningscijfers (periode 2010-2012)

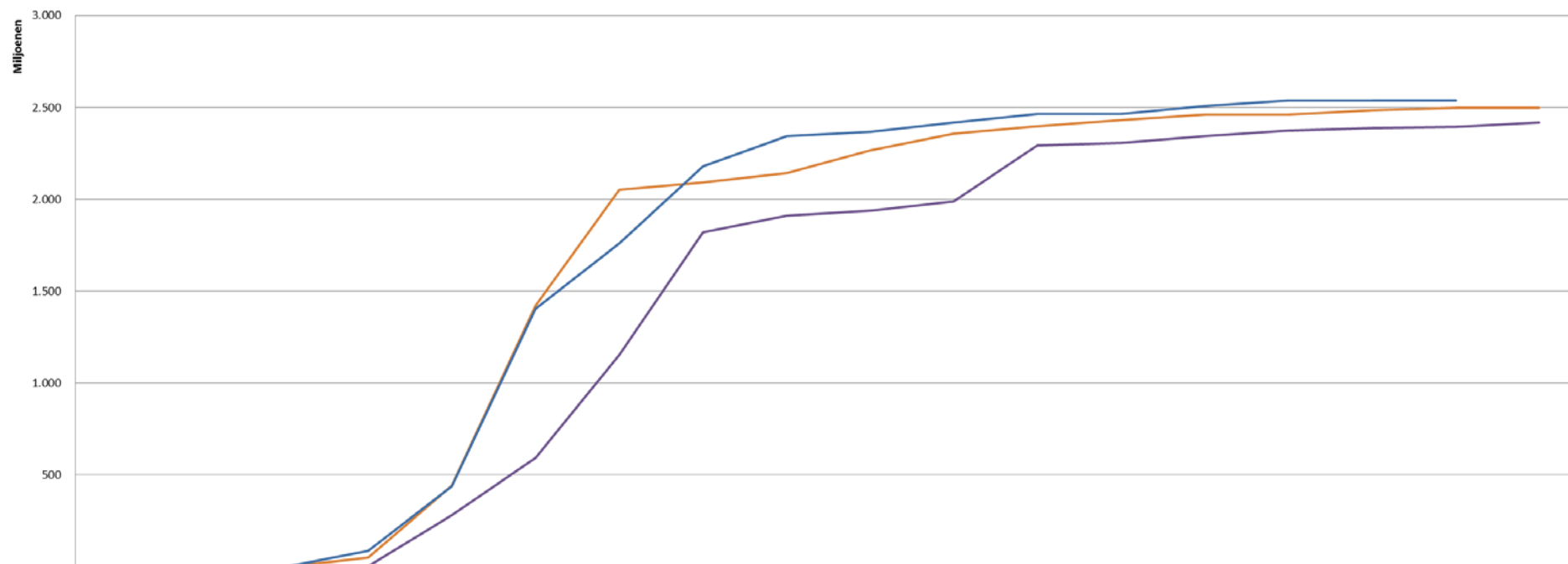

grafieken 8 (status 15 mei 2013): ingekohierde bedragen per bestemming (AJ2012)

Geïnd	Bedrag	Percentage
Gemeente	€ 1.887.303.204,11	77,35%
Provincie	€ 461.649.907,96	18,92%
Vlaams Gewest	€ 91.153.155,76	3,74%
Totaal	€ 2.440.106.267,83	100,00%

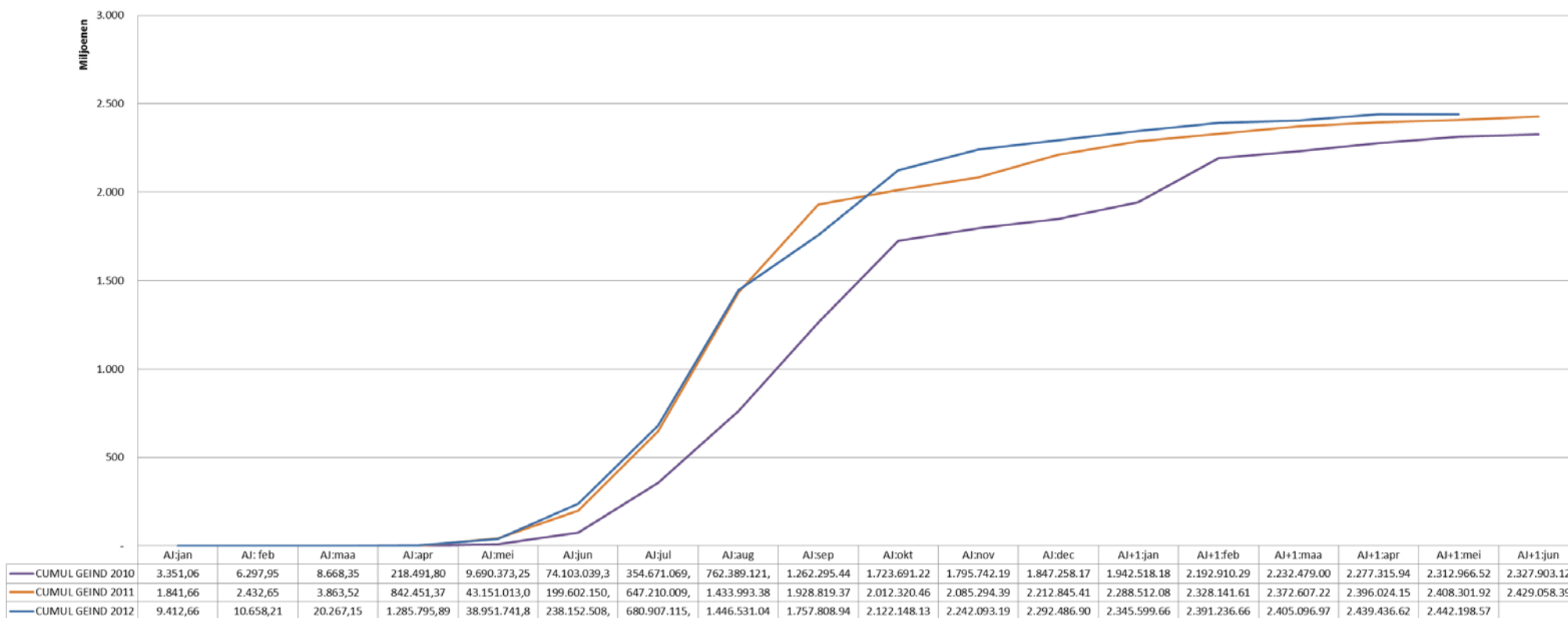

grafiek 9 (status 15 mei 2013): evolutie inkoopiering in de maanden januari AJ –mei AJ+1 (periode 2010-2012)

	AJ:jan	AJ: feb	AJ:maa	AJ:apr	AJ:mei	AJ:jun	AJ:jul	AJ:aug	AJ:sep	AJ:okt	AJ:nov	AJ:dec	AJ+1:jan	AJ+1:feb	AJ+1:maa	AJ+1:apr	AJ+1:mei	AJ+1:jun
CUMUL INGEKOHIERD 2010	-	-	-	4.727.068,54	283.162.353,	592.830.287,	1.152.539.13	1.820.584.65	1.910.996.48	1.938.122.94	1.986.531.60	2.291.402.92	2.305.176.69	2.344.442.81	2.372.793.21	2.387.010.05	2.392.445.54	2.417.962.94
CUMUL INGEKOHIERD 2011	-	-	-	49.224.843,8	443.304.993,	1.420.433.76	2.050.985.90	2.092.150.34	2.143.662.00	2.267.385.49	2.356.393.62	2.395.514.57	2.432.147.49	2.459.677.91	2.459.773.14	2.484.521.52	2.497.171.48	2.497.463.24
CUMUL INGEKOHIERD 2012	-	-	-	87.880.396,5	440.294.289,	1.405.991.70	1.760.285.83	2.177.844.61	2.342.171.02	2.365.659.34	2.415.848.37	2.462.956.69	2.462.991.84	2.507.115.49	2.537.085.30	2.539.160.51	2.539.183.79	

grafiek 10 (status 15 mei 2013): evolutie inning in de maanden januari AJ –mei AJ+1 (periode 2010-2012)

2. Jaarlijkse verkeersbelasting

Vanaf 1 januari 2011 staat de Vlaamse Belastingdienst in voor de inning van de verkeersbelastingen in Vlaanderen. De jaarlijkse verkeersbelasting, de belasting op de inverkeerstelling, de aanvullende verkeersbelasting en het eurovignet worden vanaf dan in het Vlaamse Gewest niet langer geïnd door de federale overheidsdienst (FOD) Financiën.

De verkeersbelasting is een jaarlijkse belasting die wordt geheven op de stoom- of motorvoertuigen die dienen voor het vervoer van personen, hetzij voor het vervoer van goederen over de weg.

Het ontstaan van de belastingschuld in de verkeersbelasting is afhankelijk van de aard van het voertuig. Het wagenpark wordt daardoor opgesplitst in twee grote categorieën: voor personenwagens en aanverwante voertuigen is de belasting “automatisch” van toepassing op basis van de gegevens van inschrijving bij de DIV (“geautomatiseerde voertuigen – GV”), voor vrachtwagens en aanverwante moet een aangifte worden ingediend (“niet-geautomatiseerde voertuigen – NGV”).

BEREKENING: OP BASIS VAN VERMOGEN OF MTM

Het bedrag van de verkeersbelasting wordt berekend aan de hand van wettelijk vastgelegde tariefschalen per soort van voertuig (personenauto's, vrachtwagens, motorfietsen, tractoren, enz.).

De tarieven worden jaarlijks geïndexeerd op 1/7. Op de website is steeds een actueel overzicht van de tarieven terug te vinden.

De **hoogte van het tarief** is afhankelijk van:

- het vermogen van de motor in fiscale PK, voor personenauto's, autobussen, enz...;
- de cilinderinhoud van de motor, voor motorfietsen;
- de maximaal toegelaten massa (MTM), zijnde de som van het gewicht van het voertuig in
- ledige toestand en van het nuttig laadvermogen, voor vrachtwagens of de MTM van het samenstel (bijvoorbeeld: vrachtwagen en oplegger).

Personenwagens en aanverwante voertuigen (GV):

Tot deze categorie behoren:

- ✓ *de personenauto's, de auto's voor dubbel gebruik (breaks), de trage auto's voor dubbel gebruik, de minibussen, de ziekenauto's, de motorfietsen, de lichte vrachtauto's, de trage lichte vrachtauto's, de boot- en kampeeraanhangwagens, de kampeerauto's, de aanhangwagens en opleggers met een MTM tot 3.500 kg;*
- ✓ *voertuigen voorzien van een andere Belgische nummerplaat dan een tijdelijke plaat, een handelaarsplaat, proefrittenplaat of B-nummerplaat (Belgische Strijdkrachten in Duitsland)*

Aan te geven voertuigen (NGV):

Tot deze categorie behoren:

- ✓ *de autobussen en autocars, de vrachtauto's en trekker, de aanhangwagens en opleggers met een MTM vanaf 3.501 kg, de aanhangwagens (< 751kg) die niet bij de DIV moeten worden ingeschreven maar getrokken door een voertuig op naam van een rechtspersoon;*
- ✓ *aanhangwagens voor zweefvliegtuigen;*
- ✓ *kampeeraanhangwagens en bootaanhangwagens onder de 751 kg;*
- ✓ *de voertuigen die wegens hun speciale inschrijving (handelaarsplaat of B-nummerplaat) uit de eerste categorie moeten worden uitgesloten.*

De belastingschuld voor deze categorie ontstaat door de verplichte inschrijving in het "repertorium" of de gegevensbank van de Dienst Inschrijvingen Voertuigen (DIV).

De inschrijving geldt hier als het onweerlegbaar vermoeden van het gebruik van het voertuig op de openbare weg.

Met andere woorden, de verkeersbelasting is "automatisch" verschuldigd vanaf de inschrijving bij de DIV.

De belastingplichtige moet een bepaalde formaliteit vervullen, met name een spontane aangifte vóór van het gebruik van het voertuig op de openbare weg. Uiteraard kan de aangifte zelf, net als een correctie of een stopzetting ervan, gebeuren via de website.

De belastingschuld ontstaat dus niet automatisch na de inschrijving, maar pas vanaf de aangifte van het effectief gebruik van het voertuig op de openbare weg. Met andere woorden, een voertuig dat bv. steeds in een bergplaats blijft omdat het te koop wordt gesteld, of dat alleen op de private wegen rijdt binnen de omheining van een bouw- of werkplaats, is niet belastbaar.

De belasting moet uiterlijk worden betaald binnen een termijn van twee maanden vanaf de datum van verzending van het aanslagbiljet aan de belastingschuldige, op het vermelde rekeningnummer van de Vlaamse Belastingdienst.

Wanneer het voertuig in de loop van het aanslagjaar in aanmerking komt voor een vrijstelling of wordt geschrapt (door teruggave van de nummerplaat of van het inschrijvingsbewijs), wordt de belasting voor de niet verstreken maanden van het betreffende aanslagjaar berekend. Naar gelang het geval wordt dit bedrag terugbetaald of in mindering gebracht van het nog verschuldigd jaarlijks bedrag.

De belasting wordt berekend meestal in de maand oktober, zodat alle bewegingen die betrekking hebben op het voertuig onderling kunnen worden verrekend. Ook dit aanslagbiljet is binnen de twee maanden te betalen.

Forfaitaire belasting

Een aantal specifieke categorieën van voertuigen, zoals de oldtimers, worden forfaitair belast.

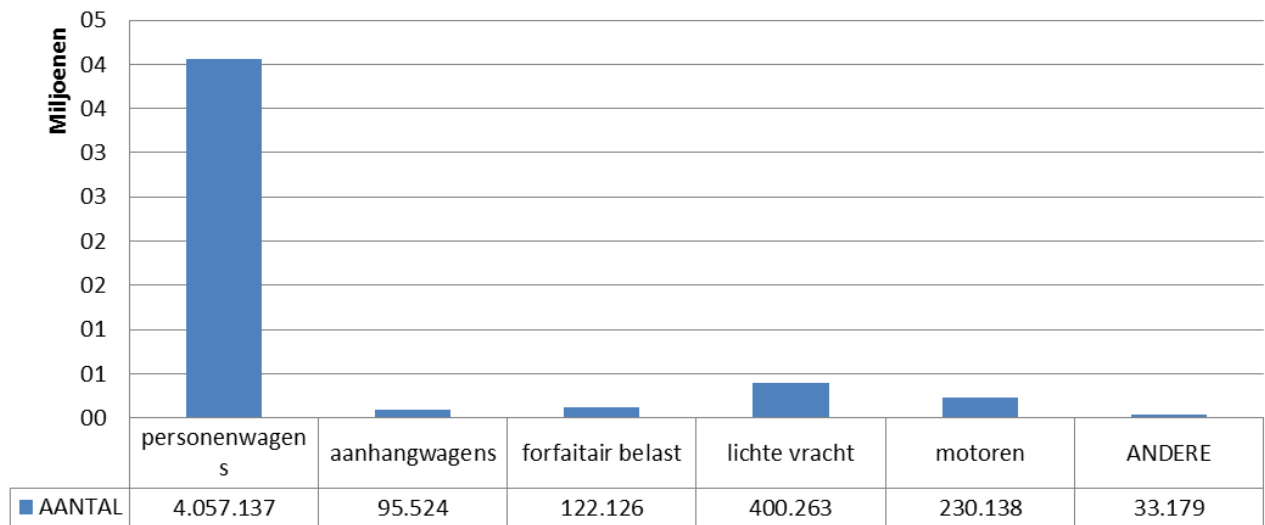
Minimumbelasting

Voor de verkeersbelasting is steeds een minimumbedrag van toepassing: als het verschuldigde bedrag voor de verkeersbelasting lager ligt, wordt het te betalen bedrag opgetrokken tot de minimale verkeersbelasting.

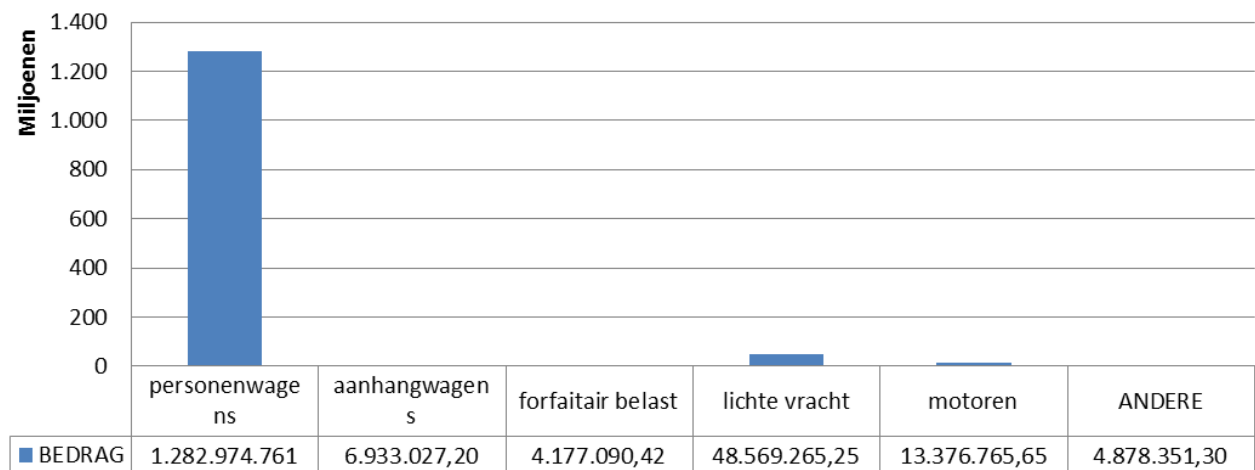
GRAFIEKEN M.B.T. AANTALLEN VOERTUIGEN EN INGEKOHIERDE BEDRAGEN

Opgelet: voor een correcte interpretatie van de cijfers is het belangrijk te weten dat VLABEL in volgende grafieken telt op het aantal "belastbare elementen". Als in een bepaald aanslagjaar een bepaalde belastingplichtige zijn personenwagen vervangt, zal zowel het oude voertuig als het nieuwe worden geteld. Het gaat dus nooit over het aantal voertuigen dat op hetzelfde ogenblik is ingeschreven of in het verkeer is.

grafiek 11 (status 15 mei 2013): aantal belastbare elementen per voertuigcategorie (personenwagens en aanverwante – GV) (AJ2012)

grafiek 12 (status 15 mei 2013): ingekohierde bedragen per voertuigcategorie (personenwagens en aanverwante – GV) (AJ2012)

VERMINDERINGEN

Op de verkeersbelasting voor personenauto's wordt in principe geen vermindering toegekend.

Er kan enkel vermindering worden toegekend voor voertuigen die rechtstreeks aan de eigenlijke havenactiviteit deelnemen en uitsluitend dienen voor het vervoer van goederen. Het gaat hier enkel over lichte vrachtauto's, vrachtauto's, tractoren, aanhangwagens, *Personenwagens komen dus niet in aanmerking voor deze vermindering.* De belasting wordt met 75% verminderd voor de voertuigen die uitsluitend binnen het gebied van een zee - of binnenhaven worden gebruikt. De grenzen van de havengebieden worden door de (federale) Minister van Financiën bepaald.

VRIJSTELLINGEN

Bepaalde categorieën van voertuigen die in principe belastbaar zijn, worden door bijzondere wettelijke bepalingen vrijgesteld van de verkeersbelasting. Over het algemeen wordt de vrijstelling verleend omdat het voertuig uitsluitend tot een welbepaald doel wordt aangewend:

- ✓ de voertuigen die uitsluitend worden gebruikt voor een **openbare dienst** (bijv. de Post, de brandweer, het leger, enz.);
- ✓ de ziekenauto's en de voertuigen als persoonlijk vervoermiddel gebruikt door **grootoorlogsinvaliden** (invaliditeit van minstens 60%);
- ✓ **gehandicapte persoon**: een voertuig (personenauto, auto voor dubbel gebruik, minibus of lichte vrachtauto) uitsluitend gebruikt als persoonlijk vervoermiddel door een persoon met een handicap (blinden, amputatie of volledige verlamming van bovenste ledematen, een blijvende invaliditeit van minstens 50% aan de onderste ledematen).
 - Het voertuig behoort niet toe aan een instelling voor gehandicaptenzorg die het voertuig uitsluitend gebruikt voor/door die instelling;
 - Indien het voertuig een lichte vrachtwagen is moet de persoon met een handicap beschikken over een attest van een geneesheer waarin de noodzaak van het gebruik van dit voertuig bevestigd wordt;
 - De gehandicapte persoon dient te beschikken over een invaliditeitsattest van de FOD Sociale Zekerheid.
- ✓ de **landbouwvoertuigen** op voorwaarde dat ze uitsluitend gebruikt worden voor de landbouwarbeid;
- ✓ de voertuigen of een samenstel van voertuigen gebruikt voor het vervoer van goederen over de weg met een maximaal toegelaten massa (MTM) van *minder dan 12 ton of minstens 12 ton* te kunnen krijgen (occasioneel gebruik): *voorwaarden*:
 - het voertuig mag slechts af en toe op de openbare weg in België rijden;
 - het voertuig mag slechts gebruikt worden door natuurlijke personen of rechtspersonen die als hoofdactiviteit niet het goederenvervoer hebben;
 - het voertuig mag gedurende de belastbare periode niet meer dan 30 dagen gebruikt worden;
 - het vervoer dat met dit voertuig gebeurt, mag geen aanleiding geven tot oneerlijke concurrentie;
- ✓ **taxi's** of voertuigen verhuurd met bestuurder
- ✓ **motorfietsen** met een cilinderinhoud < 251 cc die ingeschreven zijn bij de DIV.

Bepaalde van deze vrijstellingen gelden van rechtswege (bijv. gebruik voor openbare dienst) en worden dus automatisch toegekend. De meeste vrijstellingen zijn vrijstellingen op aanvraag.

Dit betekent dat de belastingplichtige die meent in aanmerking te komen voor een vrijstelling dit voordeel slechts zal kunnen verkrijgen of behouden als hij zijn recht op die vrijstelling zelf bewijst aan de hand van de nodige documenten en attesten.

Het gaat ook meestal om doorlopende vrijstellingen, wat betekent dat de aanvrager de vrijstelling blijft behouden zolang hij zijn nummerplaat behoudt.

aantallen vrijstellingen personenwagens en aanverwante - GV

Administratieve maatregel (onvermogen, verlies plaat, faillissement, ambtshalve schrapping)	34.137
Gehandicapte	20.483
Openbare dienst	18.028
Taxi of voertuig verhuurd met bestuurder	3.972
T.e.m. 2012 - Vrijstelling voor Intercommunales (BIV/VB/AVB vrijgesteld)	2.409
Internationale organisatie en haar leden (BIV/VB/AVB vrijgesteld)	2.113
Nijverheidsvoertuig	2.009
LVR niet belast omwille van ontbrekende MTM en transactiedatum < 01/06/1980	1.841
Openbare dienst - voertuig in leasing	1.819
Administratieve maatregel goederenvervoer	1.670
Diplomatieke of consulaire missie (BIV/VB/AVB vrijgesteld)	936
Ziekenwagen	721
Gemeenschappelijk vervoer van personen	705
Annulatie BIV	392
DIV nummerplaat was niet gekend bij overname van FodFin-gegevens	347
Parlementair	179
Diverse - Vrijstelling GV	139
Occasioneel gebruik	114
overlijden (zonder gevolg)	74
Landbouwjeep	54
Vanaf 2013 - Vrijstelling voor Intercommunales (VB/AVB vrijgesteld)	33
vertrek buitenland	26
Administratieve maatregel	25
faling (zonder gevolg)	17
Groot-oorlogsinvaliden	12
Andere landbouwvoertuigen dan landbouwjeep	9
ambtshalve geschrapt	2
Totaal	92.266

aantallen vrijstellingen aan te geven voertuigen - NGV

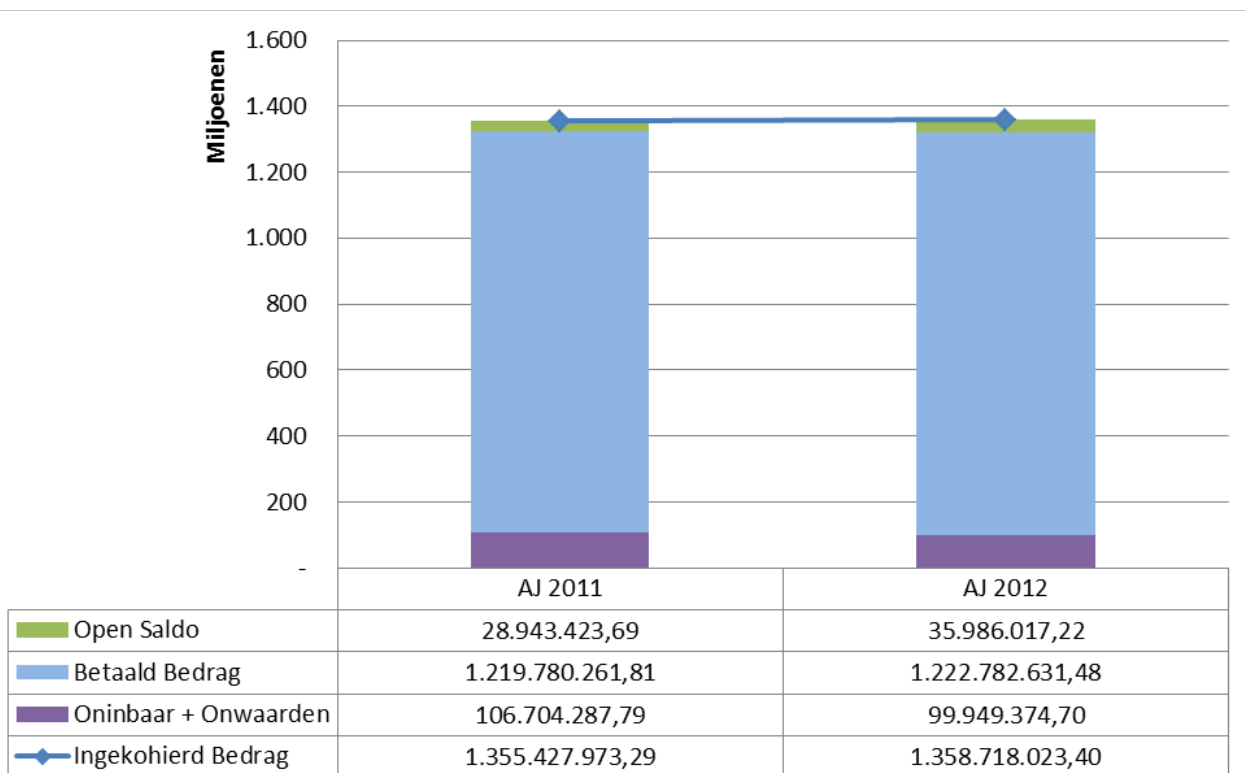
Voertuigen openbare diensten	2.092
Vrijstelling wegens occasioneel verkeer	1.621
Vrijgesteld door FodFin	770
Voertuigen voor geregeld vervoer van personen	599
Diensten voor onderhoud en beheer van de wegen	240
Voertuigen op proef	138
Vrijstelling krachtens bijzondere wetten	37
Diplomatieke of consulaire zendingen - Internationale organisaties	21
Voertuigen aangewend voor diensten van algemeen nut	20

Landbouwvoertuigen	15
Takelwagen	11
Nijverheidsvoertuig	10
Werktuigmachine	9
Voertuig - Werktuigmachine	8
Totaal	5.591

ENKELE KERNCIJFERS M.B.T. INKOHIERING EN INNING JAARLIJKSE VERKEERSBELASTING

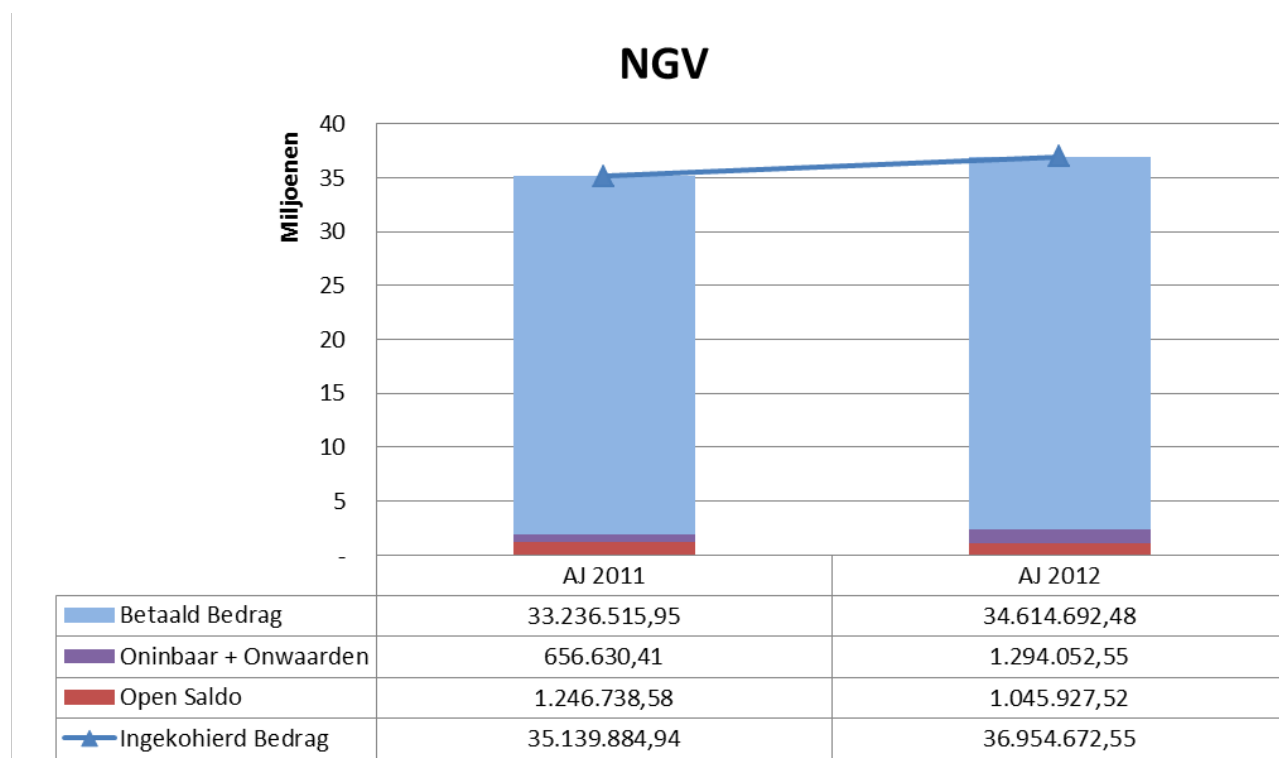
Op volgende bladzijden worden enkele grafieken weergegeven die de stand van zaken samenvatten voor wat betreft de inkohiering en de inning van de jaarlijkse verkeersbelasting. Voor uitgebreidere rapportering wordt verwezen naar de indicatoren in bijlage en de overeenkomstige toelichtingen.

*grafiek 13 (status 15 mei 2013 voor AJ2012, status 2 juli 2012 voor AJ2011): ingekohierde bedragen, onwaarden en inningscijfers voor personenwagens en aanverwante (periode 2011-2012)**

**inningscijfers voor AJ2011 en AJ2012 per 31 december 2012 zijn weergegeven in de bijlage (indicator OD0101-GV-02)*

grafiek 14 (status 15 mei 2013 voor AJ2012, status 2 juli 2012 voor AJ2011): ingekohierde bedragen, onwaarden en inningscijfers voor aan te geven voertuigen (periode 2011-2012)*

*inningscijfers voor AJ2011 en AJ2012 per 31 december 2012 zijn weergegeven in de bijlage (indicator OD0101-NGV-02)

3. Belasting op Inverkeerstelling

De belasting op inverkeerstelling (BIV) wordt geheven op elke eerste inverkeerstelling op de openbare weg door één welbepaalde persoon. Met andere woorden, ze geldt ook voor de tweedehandsvoertuigen die door de nieuwe eigenaar voor de eerste maal worden ingeschreven.

De belastingschuld inzake de BIV ontstaat "automatisch" vanaf de inschrijving van het voertuig, luchtvaartuig of vaartuig bij respectievelijk de DIV, het Bestuur van de Luchtvaart of het Bestuur van het Zeewezen en de Binnenvaart. Deze inschrijving geldt als een onweerlegbaar vermoeden van het gebruik op de openbare weg. De belastingplichtige moet hiervoor geen enkele formaliteit vervullen. De BIV wordt op hetzelfde aanslagbiljet als het eerste aanslagbiljet voor de jaarlijkse verkeersbelasting in rekening gebracht.

De BIV is van toepassing op:

- ✓ personenauto's, auto's voor dubbel gebruik (breaks), minibussen en motorfietsen ingeschreven in België;
- ✓ alle luchtvaartuigen die in België worden gebruikt en zijn ingeschreven;
- ✓ jachten en pleziervaartuigen langer dan 7,5 m. waarvoor een vlaggenbrief door de FOD Mobiliteit werd afgeleverd of waarvoor een dergelijk kentekenbewijs had moeten afgeleverd zijn (vaststelling van gebruik op Belgische wateren).

De belastingplichtige is de natuurlijke persoon of rechtspersoon (die geen leasingactiviteiten uitvoert) die vermeld is op het inschrijvingsbewijs (of vlaggenbrief voor vaartuigen) op het ogenblik van het eerste gebruik van het voertuig in België door die persoon.

Een uitzondering op dit principe wordt gemaakt voor:

- ✓ de overdracht van een voertuig tussen echtgenoten, naar aanleiding van echtscheiding of overlijden. Ondanks het feit dat de overnemende echtgenoot het voertuig in kwestie voor de eerste maal in het verkeer brengt en dus als "nieuw persoon" vermeld wordt op het inschrijvingsbewijs, moet er niet opnieuw BIV betaald worden. Voorwaarde is echter dat de BIV reeds eerder door de overdragende echtgenoot werd betaald;
- ✓ de herinschrijving van eenzelfde voertuig door dezelfde belastingplichtige (bv: bij een wijziging van een nummerplaat omdat er bv meer dan 2 adreswijzigingen op het inschrijvingsbewijs vermeld staan).

GRONDSLAG VAN DE BIV: WIJZIGINGEN IN 2012

Vanaf 1 maart 2012 zijn twee berekeningswijzen van de Belasting op inverkeerstelling (BIV) van kracht. Bepalende factoren om uit te maken welke berekeningswijze moet worden toegepast is de aard van de persoon op wiens naam het voertuig is ingeschreven, en of het om een nieuw of tweedehandsvoertuig gaat. De eerste berekeningswijze is die op grond van de milieukeurmerken van het voertuig (groene BIV). De tweede is die op grond van het vermogen van het voertuig.

De nieuwe regeling is enkel van toepassing op personenwagens, breaks en minibussen die eigendom zijn van een natuurlijk persoon of rechtspersoon, exclusief leasingmaatschappijen.

De nieuwe berekeningswijze voor de BIV wordt gradueel ingevoerd over drie jaar voor tweedehandswagens. De leeftijd van tweedehandsvoertuigen wordt in de berekening eveneens in rekening gebracht.

Naast de overname van de inning van de BIV begin 2011, nam de Vlaamse Belastingdienst in de loop van het jaar deel aan de voorbereidingen op beleidsvlak, en werd de daadwerkelijke inning van de vergroende BIV voorbereid voor inning met behulp van het Vlaams Fiscaal Platform. Bijzondere aandacht moest gaan naar het verkrijgen van alle benodigde gegevens om de nieuwe berekeningswijze vlot te kunnen toepassen. Naast de aanpassing van de eigen interne systemen, ontwikkelde de Vlaamse Belastingdienst de intussen goed gekende simulatietool op de website. Er kunnen nu zowel nieuwe als tweedehandsvoertuigen worden gesimuleerd door opgave van de verschillende parameters

Onderstaande tabel geeft de essentie weer van welk soort BIV van toepassing is:

	Nieuwe wagens	Tweedehandswagens												
Natuurlijke personen	<i>100% volgens milieukeurmerken bij inschrijvingsdatum vanaf 1/3/2012</i>	<p><i>Gefaseerde invoering volgens datum inschrijving:</i></p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Datum</th> <th>% volgens vermogen</th> <th>% volgens milieukeurmerken</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1/3/2012 – 31/12/2012</td> <td>67%</td> <td>33%</td> </tr> <tr> <td>1/1/2013 – 31/12/2013</td> <td>33%</td> <td>67%</td> </tr> <tr> <td>Vanaf 1/1/2014</td> <td>nvt</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table>	Datum	% volgens vermogen	% volgens milieukeurmerken	1/3/2012 – 31/12/2012	67%	33%	1/1/2013 – 31/12/2013	33%	67%	Vanaf 1/1/2014	nvt	100%
Datum	% volgens vermogen	% volgens milieukeurmerken												
1/3/2012 – 31/12/2012	67%	33%												
1/1/2013 – 31/12/2013	33%	67%												
Vanaf 1/1/2014	nvt	100%												
Rechtspersonen (behalve leasing)	<i>100% volgens milieukeurmerken bij inschrijvingsdatum vanaf 1/3/2012</i>													
leasingmaatschappijen	<i>100% volgens vermogen, zowel bij inschrijvingen voor als na 1/3/2012</i>													

GROENE BIV OP BASIS VAN DE MILIEUKEURMERKEN VAN HET VOERTUIG

De “groene BIV” wordt berekend op basis van diverse milieukeurmerken van het voertuig, waaronder CO₂-uitstoot, uitstoot fijn stof, brandstoftype, euronorm en de roetfilter die al dan niet in het voertuig ingebouwd is. Ook houdt men rekening met de leeftijd van het voertuig (volgens datum eerste inschrijving).

Een korte overgangperiode (van 1 maart 2012 tot en met 30 april 2012) werd ingevoerd waarbinnen twee berekeningsformules (beiden op basis van bovenvermelde milieukeurmerken maar met verschillende waarden) naast elkaar bestonden. De Vlaamse Belastingdienst heeft automatisch de voor de belastingplichtige meest voordelige berekening toegepast op het aanslagbiljet. Over de toepassing van deze

laatste aanrekening, leefden heel wat misverstanden. Belastingplichtigen gingen er verkeerdelijk van uit dat de Vlaamse Belastingdienst de meest voordelige formule moest toepassen door de vergelijking te maken tussen enerzijds de “oude” BIV (volgens vermogen van het voertuig) en de “nieuwe” groene BIV.

Berekening en parameters

Het bedrag van de verschuldigde BIV kan eenvoudig berekend worden via de simulatietool op de website. Voor een reeds eerder ingeschreven voertuig kunnen alle gegevens die nodig zijn voor de berekening aan de hand van het chassisnummer uit onze databank worden opgehaald, of vindt u die op het inschrijvingsbewijs. Voor een nieuw voertuig moeten de parameters bij de verdeler of de constructeur worden opgevraagd. Meestal zijn deze parameters ook gewoon opgenomen in de commerciële brochure.

De technische elementen die opgenomen zijn in de berekeningsformule van de groene BIV vindt u hieronder (voor inschrijvingen vanaf 1 juli 2012 tot en met 30 juni 2013). De constante c wordt elk jaar op 1 juli geïndexeerd en had in de overgangsfase andere waarden.

$$BIV = \left(\left(\frac{CO_2 * f + x}{250} \right)^6 * 6000 + c \right) * LC$$

CO_2 de CO_2 -uitstoot van het voertuig in g/km

f correctiefactor, vastgelegd als volgt:

$f = 0,88$ voor voertuigen aangedreven door LPG;
 $f = 0,93$ voor voertuigen aangedreven door aardgas;
 $f = 0,744$ voor voertuigen aangedreven door een combinatie van benzine en aardgas;
 $f = 1$ voor andere voertuigen (bv: enkel aangedreven door benzine of door diesel).

x CO_2 -correctieterm in functie van de technologische evolutie

0 g/km in 2012
 4,5 g/km in 2013;
 9,0 g/km in 2014;
 13,5 g/km in 2015

LC leeftijdscorrectie. De leeftijdscorrectie wordt bepaald op basis van de ouderdom van het voertuig. De ouderdom van het voertuig, die de basis vormt voor de opstelling van de onderstaande tabel, wordt vastgesteld op grond van de datum van de eerste inschrijving van het voertuig.

$LC = \text{nieuw}$	100%
$LC = 1$	90%
$LC = 2$	80%
$LC = 3$	70%
$LC = 4$	60%
$LC = 5$	50%
$LC = 6$	40%
$LC = 7$	30%
$LC = 8$	20%
$LC = 9$	10%
$LC = 10$ enz.	10%

- c *constante (luchtcomponent) die functie is van de euronorm en brandstofsoort van de wagen zoals vermeld in de volgende tabel:*

Euronorm	Brandstoftype	Brandstoftype
	<i>Diesel</i>	<i>Benzine, LPG en aardgas</i>
<i>Euro 0</i>	<i>2190.18</i>	<i>871.12</i>
<i>Euro 1</i>	<i>642.56</i>	<i>389.58</i>
<i>Euro 2</i>	<i>466.11</i>	<i>116.49</i>
<i>Euro 3</i>	<i>367.27</i>	<i>73.08</i>
<i>Euro 3 + roetfilter</i>	<i>347.15</i>	
<i>Euro 4</i>	<i>347.15</i>	<i>17.54</i>
<i>Euro 4 + roetfilter</i>	<i>341.25</i>	
<i>Euro 5</i>	<i>341.25</i>	<i>15.77</i>
<i>Euro 6</i>	<i>12.59</i>	<i>15.77</i>

BIV OP BASIS VAN HET VERMOGEN VAN HET VOERTUIG

Hierbij wordt rekening gehouden met het aantal fiscale PK of het aantal kilowatt (kW) en de cilinderinhoud van het voertuig. Als het vermogen een verschillend bedrag aan BIV aangeeft naargelang het uitgedrukt wordt in kW of PK, dan zal het hoogste bedrag in aanmerking worden genomen.

Voor de voertuigen die reeds eerder werden ingeschreven (tweedehandsvoertuigen), ofwel in België, ofwel in het buitenland vóór hun definitieve invoer, worden de (basis)bedragen verminderd met 10% of 5% naargelang het aantal volledige jaren van inschrijving te rekenen vanaf de eerste datum van inschrijving (de eerste dag van de maand van de eerste inverkeerstelling zoals die werd meegedeeld door de DIV).

Voertuigen die 15 jaar en meer zijn ingeschreven, worden belast aan het minimumtarief.

4. Aanvullende verkeersbelasting

Ter vervanging van de LPG-accijns, die tot 30 juni 1983 rechtstreeks aan de pomp werd verrekend, werd een aanvullende verkeersbelasting ingesteld met ingang van 1 juli 1987.

De aanvullende verkeersbelasting (ook wel eens LPG-taks genoemd) is van toepassing op personenauto's, auto's voor dubbel gebruik en minibussen waarvan de motor, gedeeltelijk of tijdelijk, aangedreven wordt met vloeibaar petroleumgas of andere vloeibare koolwaterstofgassen. M.a.w.: als de vermelde voertuigen zijn uitgerust met een LPG-installatie.

De aanvullende verkeersbelasting wordt geregeld volgens de bepalingen die van toepassing zijn op de jaarlijkse verkeersbelasting en wordt net zoals de BIV gelijktijdig geïnd met de jaarlijkse verkeersbelasting.

Personenauto's, auto's voor dubbel gebruik (breaks) en minibussen zijn, net als van de verkeersbelasting, vrijgesteld van de aanvullende verkeersbelasting als zij:

- ✓ uitsluitend aangewend worden voor een openbare dienst.
- ✓ uitsluitend aangewend worden voor gemeenschappelijk openbaar vervoer of speciaal personenvervoer krachtens een vergunning of een concessie van de openbare machten.

5. Eurovignet

Het eurovignet is een recht voor het gebruik van het wegennet door motorvoertuigen en samengestelde voertuigen bedoeld of uitsluitend gebruikt voor het vervoer van goederen over de weg en waarvan de maximaal toegelaten massa (MTM) minimum 12 ton bedraagt. Met samengesteld voertuig wordt dan bvb. een trekker samen met zijn oplegger bedoeld.

Het Belgische eurovignet maakt deel uit van een stelsel dat gemeenschappelijk is voor nog 5 landen van de EU waar het is ingevoerd, met name België, Denemarken, Luxemburg, Nederland en Zweden. Dit houdt in dat het eurovignet, eenmaal geïnd, de belastbare voertuigen toelaat om verder zonder formaliteiten op het grondgebied van deze vijf landen te rijden. Duitsland heeft het eurovignet vervangen door een systeem van rekeningrijden voor vrachtwagens zwaarder dan 12 ton (de zogenaamde LKW-Maut).

Het eurovignet is verschuldigd vanaf het ogenblik dat de belastbare voertuigen effectief gebruik maken van het wegennet. Er bestaan in principe twee "belastbare" wegennetten naargelang het land van de inschrijving van het voertuig:

- ✓ het voertuig dat in België is of moet zijn ingeschreven, is belastbaar van zodra het op het Belgische openbare wegennet (in de ruimste zin) rijdt;
- ✓ het voertuig dat in het buitenland is ingeschreven, is belastbaar van zodra het rijdt op het wegennet omschreven in het KB, zijnde de autosnelwegen, de autosnelwegeringen en de nationale wegen die deel uitmaken van het hoofdwegennet.

Om effectief te kunnen gebruik maken van het wegennet, is het nodig om vooraf een aangifte voor het eurovignet te doen.

BEREKENING

Het bedrag van het eurovignet wordt berekend aan de hand van wettelijk vastgelegde tariefschalen en wordt bepaald door een combinatie van de volgende drie factoren:

- ✓ het totaal aantal assen (van de vrachtwagen of samengestelde combinatie (vrachtwagen met aanhangwagen);
- ✓ de periode van geldigheid, te weten 1 jaar, 1 maand, 1 week of per dag. Opgelet: voor Belgen altijd te kopen voor 1 jaar;
- ✓ de graad van vervuiling of emissienorm waaraan het voertuig voldoet.

Zoals voor de "aan te geven" voertuigen in de verkeersbelasting (NGV), ontstaat ook hier de belastingschuld slechts na een spontane aangifte door de belastingplichtige bij de Vlaamse Belastingdienst. Zolang de ingediende aangifte niet wordt ingetrokken of gewijzigd, blijft deze gelden voor de volgende jaren. De aangiften en betalingen voor de buitenlandse voertuigen kunnen worden verricht in de verkooppunten (uitgebaat door een privé-firma) in de aangrenzende landen en aan de loketten van de Vlaamse Belastingdienst.

Bij de aangifte aan het loket dient u het eurovignet onmiddellijk te betalen (via kredietkaart, bancontact/maestro, of via bankcheque). Het eurovignet kan ook via overschrijving betaald worden. In dat geval moet de betaling effectief op rekening van het Agentschap Vlaamse Belastingdienst ontvangen zijn vooraleer het voertuig van het wegennet gebruik kan maken.

Voor de volgende jaren wordt elk jaar automatisch voor de start van de belastbare periode een uitnodiging tot betaling verstuurd.

VRIJSTELLIGEN

Hieronder enkele voertuigen (vanaf 12 ton MTM) die zijn vrijgesteld van het eurovignet:

- ✓ De voertuigen die uitsluitend bestemd zijn voor taken van algemeen belang, bijvoorbeeld de brandweer, landsverdediging, ordehandhaving, enz. zijn onvoorwaardelijk vrijgesteld van de betaling van het eurovignet.
- ✓ De voertuigen die toebehoren aan buitenlandse diplomatieke zendingen of internationale organisaties waarvoor een vrijstelling van alle belastingen is voorzien en de voertuigen toebehorend aan organismen of instellingen die vrijgesteld zijn van alle belastingen door een organieke wet zijn ook vrijgesteld.
- ✓ De voertuigen in het Vlaamse Gewest, ingericht als winkelwagen, die uitsluitend hiervoor worden gebruikt.
- ✓ Motorvoertuigen en samengestelde voertuigen die uitsluitend bestemd zijn voor het vervoer van goederen over de weg, waarvan de maximaal toegelaten massa (MTM) *ten minste 12 ton* bedraagt. Om een vrijstelling van het eurovignet van deze voertuigen te krijgen (occasioneel gebruik):
 - moet het voertuig ingeschreven zijn in België en mag het maar af en toe op de openbare weg rijden in België;
 - mag het voertuig slechts gebruikt worden door natuurlijke personen of rechtspersonen die als hoofdactiviteit niet het goederenvervoer hebben;
 - moet het vervoer dat met deze voertuigen plaatsvindt, beperkt zijn tot het Belgisch grondgebied;
 - mag het voertuig gedurende de belastbare periode niet meer dan 30 dagen gebruikt worden;

De belastingplichtigen die menen te voldoen aan deze voorwaarden, moeten vóór het gebruik van het voertuig op de openbare weg, een aanvraag tot vrijstelling indienen.

VERMINDERING EN TERUGBETALING

Wegens stopzetting aangifte

De terugbetaling van een eurovignet is mogelijk op verzoek van belastingschuldige bij schrapping van de nummerplaat, bij een wijziging van de fiscale parameters van het voertuig (aantal assen, emissienorm van de motor) of bij intrekking van de aangifte van de nog niet aangevangen volledige maanden van het belastbaar tijdperk waarvoor het eurovignet werd betaald en na aftrek van 25 EUR administratiekosten. Na berekening van de ontheffing wordt het bedrag verminderd met 25 EUR administratiekosten die wettelijk voorzien zijn.

Wegens inactiviteit

Zodra de vrachtwagen op jaarbasis minstens 30 dagen niet gebruikt wordt, heeft u recht op een teruggave. Deze teruggave is gelijk aan 1/12 of 2/12 van het jaarbedrag naargelang de periodes van inactiviteit

respectievelijk minstens 30 of 60 dagen bedragen, verminderd met 25 euro administratiekosten. De inactiviteit moet niet noodzakelijk opeenvolgend zijn. Het is voldoende dat er niet gereden werd gedurende 30 of 60 dagen verspreid over de volledige geldigheidsduur van het vignet.

De reden van niet-gebruik speelt geen enkele rol. Dat kan dus zowel ziekte, gebrek aan klanten, herstelling van het voertuig, ... zijn. Ook de gewone rustdagen zoals zon- en feestdagen waarop niet gewerkt wordt, tellen mee.

Wegens gebruik van het voertuig op een wegennet waar een eigen tol wordt geheven

Zodra de vrachtwagen op jaarbasis minstens 30 dagen in Duitsland rijdt en u hiervoor Duitse tolbelasting (maut) betaald heeft, heeft u recht op een teruggave. Deze teruggave is gelijk aan 1/12 of 2/12 van het jaarbedrag naargelang de periode van gebruik van het Duitse wegennet minstens 30 of 60 dagen bedraagt, verminderd met 25 euro administratiekosten.

Procedure

De aanvraag moet elektronisch via de website of schriftelijk ingediend worden binnen een termijn van zes maanden te rekenen vanaf de laatste dag van de belastbare periode.

Het gebruik van het Duitse wegennet kan aangetoond worden door documenten waaruit blijkt dat het voertuig gebruik maakte van het Duitse wegennet en dat daarvoor Maut betaald werd (vb. betaalbewijs waarop duidelijk de nummerplaat van het voertuig vermeld staat en de dagen dat op Duitse tolwegen gereden is). Deze bewijsstukken kunnen eveneens elektronisch worden overgemaakt aan de Vlaamse Belastingdienst.

De meest gangbare documenten om de inactiviteiten te bewijzen zijn :

- ✓ documenten uitgereikt in het kader van de arbeidsreglementering
- ✓ documenten nopens de sociale wetgeving
- ✓ documenten nopens de rij- en rusttijden
- ✓ vrachtbrieven
- ✓ documenten in verband met herstellingen aan het voertuig

Deze bewijsstukken, die de inactiviteit van het voertuig aantonen, moeten niet overgemaakt worden maar moeten bewaard worden en beschikbaar zijn ter inzage.

6. Controle Verkeersbelastingen

In het kader van de inning en invordering van de verschillende soorten van verkeersbelastingen, streeft de Vlaamse Belastingdienst naar een optimale inning en controle.

Om dit te realiseren werd een doorgedreven automatisering van de processen opgezet vanaf de overname van de inning, en gebeuren dagelijkse zeer doelgerichte controles. De controles gebeuren ofwel zelfstandig door de bevoegde controleurs van de Vlaamse belastingdienst, ofwel in samenwerking met politie of andere controlediensten (zoals collega's van het agentschap Wegen en Verkeer).

Om de controle efficiënt te organiseren werd binnen de Vlaamse Belastingdienst een externe controledienst opgericht. Deze controleurs beschikken, tijdens opsporing van overtredingen, bij de afwikkeling ervan en bij het opstellen van processen-verbaal, over de hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie. Om herkenbaar te zijn dragen ze tijdens de publieke uitoefening van hun functie een uniform, en maken zich kenbaar aan de hand van een legitimatiekaart.

De algemene wettelijke basis voor het uitoefenen van de controlebevoegdheden zit vervat in de artikelen 120 tot en met 123 van het Wetboek van de met inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen (WIGB). Deze artikelen zijn van toepassing op alle verkeersbelastingen (ook BIV en Eurovignet).

OPDRACHT

De dienst Externe Controle richt zich zowel op de controle op de jaarlijkse verkeersbelasting (personenwagens en vrachtwagens) als op de controle op het Eurovignet (vrachtwagens met een MTM van minstens 12 ton, zowel rijdende met Belgische of buitenlandse nummerplaten).

Hiervoor werden per regio een honderdtal controleplaatsen bepaald, waar de controleurs efficiënt en veilig voertuigen kunnen afhalen van de openbare weg. Met de aanwezigheid van in totaal 500 controleplaatsen is het hele Vlaamse grondgebied afgedekt.

WERKING

De controleurs hebben via een GPRS-systeem permanent een online-toegang tot het volledige belastingdossier van eender welk belastingplichtig voertuig. Uit de belastingkernel blijkt welke vorderingen nog niet zijn betaald. Bij vaststelling van een overtreding stelt de controleur een proces-verbaal (PV) op en gaat vervolgens over tot de onmiddellijke inning van de totale openstaande schuld. Tegelijkertijd wordt een boete opgelegd en geïnd.

De controle op eurovignetten gebeurt via een toestel waarbij de nummerplaat wordt ingegeven en er een boodschap volgt als een overtreding wordt vastgesteld.

Samenwerking met andere diensten

Eind 2010 en begin 2011 werd overleg opgestart met o.a. de federale politie en douane en werd hen verzocht om op regelmatige basis samen te werken, om de controles voor de burgers en bedrijven zo efficiënt mogelijk te laten verlopen. Dit resulteerde vanaf april 2011 in de eerste gemeenschappelijke acties.

	politie	douane
April – december 2011	141	19
2012		

Ingezette middelen

Controlepersoneel

Per provincie zijn 2 teams van telkens 3 controleurs operationeel. Zij bevinden zich in Aalst, Antwerpen, Brugge, Hasselt en Leuven maar blijven met zijn allen bevoegd in het volledige Vlaamse grondgebied. Op deze manier kunnen teams onderling vlot samenwerken en grotere acties coördineren.

Elk team beschikt over een voertuig dat ingericht is als mobiel kantoor, vergelijkbaar met de voertuigen van de douane en politiediensten. Naast de nodige veiligheidsuitrusting (verkeerskegels en lichttoortsen, uniform en fluorescerende kledij) beschikken ze over communicatieapparatuur en de nodige uitrusting om onmiddellijk PV's op te maken (laptop en printer) en verschuldigde bedragen te innen, desnoods na dwang (wielklemmen).

Om de veiligheid van het personeel te waarborgen en de efficiëntie van de dienst te verhogen, werden de dienstvoertuigen uitgerust met een Track & Trace-systeem dat online detectie van de locatie van het voertuig toelaat. Daarnaast beschikken de controleurs over een individuele veiligheidsbutton.

ANPR-scanner

Vanaf oktober 2010 beschikken de controlediensten over een automatisch nummerplaat herkenningssysteem (Automate NumberPlate Recognition System). De ANPR-scanner laat toe om controles in beweging of stilstaand uit te voeren. De scanners zijn draagbare cameras's die zowel in dienstvoertuigen als anonieme voertuigen kunnen worden ingezet.

Het ANPR-systeem leest de nummerplaten en vergelijkt deze onmiddellijk (in *real time*) met de databanken. Wanneer niet-betaling van de verkeersbelasting wordt vastgesteld, zal het systeem een beeld tonen van het voertuig waarvan het de nummerplaat heeft gelezen, en het beknopt motief van de melding (openstaand bedrag aan verkeersbelasting). Collega-controleurs verderop houden het voertuig staande, leiden het af van de openbare weg en handelen de controle verder af.

Door de invoering van dit systeem worden at random controles op de betaling van de geautomatiseerde verkeersbelasting langs de baan overbodig: alleen die voertuigen waarvoor een overtreding wordt vastgesteld worden uit het verkeer gehaald. Dit verkort uiteraard eveneens het controleproces, zodat én de controles veel efficiënter verlopen, én de burger niet onnodig staande wordt gehouden voor controle.

Resultaten

De eerste aanslagbiljetten personenwagens werden door VLABEL verstuurd in maart 2011. Gelet op het feit dat de belastingplichtige beschikt over een betaaltermijn van 2 maanden konden de eerste controles op personenwagens pas plaatsvinden vanaf mei 2011. Daarom werd begin 2011 in de eerste plaats aandacht geschonken aan de controles op het eurovignet.

De verzending van de eerste aanslagbiljetten verkeersbelasting vrachtwagens gebeurde in oktober 2011. Op jaarbasis kan gesteld worden dat ongeveer 2,5% zijn belastingen niet heeft betaald.

In onderstaande tabellen vindt u een aantal kerncijfers met betrekking tot de controle op de verkeersbelastingen (status per 29/07/2013).

personenwagens en aanverwante voertuigen

Jaar	Aantal Controles	Aantal Overtredingen	% Overtreders	Geïnd Bedrag (Hoofdsom + Boete)
2011	118.912	3.158	2,66 %	1.508.739,73 €
2012	330.098	6.971	2,11 %	3.592.195,97 €
2013	206.314	4.499	2,18 %	1.890.591,04 €

vrachtwagens en aanverwante voertuigen (inclusief buitenlandse gecontroleerde voertuigen)

Jaar	Aantal Controles	Aantal Overtredingen	% Overtreders	Geïnd Bedrag (Hoofdsom + Boete)
2011	76.098	1.739	2,29 %	314.522,00 €
2012	96.580	1.506	1,56 %	318.997,60 €
2013	48.903	594	1,21 %	162.653,91 €

7. Verkrottingsheffing gebouwen of woningen

Vanaf 1 januari 2010 verviel de gewestelijke heffing op leegstaande gebouwen en woningen. De gemeenten die een eigen gemeentebelasting heffen op gebouwen en woningen zijn vanaf dan onderworpen aan de bepalingen van het decreet grond- en pandenbeleid. Ingevolge het grond- en pandendecreet wordt zuivere leegstand niet meer aan een gewestelijke belasting onderworpen.

Verwaarloosde en ongeschikt en/of onbewoonbaar verklaarde woningen en gebouwen blijven wel belast door de gewestelijke heffing. Daarop konden ook nog steeds de gemeentelijke opcentiemen gevestigd worden.

Met deze gewestelijke heffing wil de Vlaamse overheid de verloedering van de leefomgeving tegengaan. Het doel van deze leegstandsbelasting is dan ook drievoudig: regulerend (wegwerken en voorkomen van leegstand en verkrotting), sanctionerend (de maatschappelijke kost van verloedering wordt deels verhaald op de “medeveroorzakers”) en ten slotte, zoals elke belasting, inkomstgenererend.

De heffing is verschuldigd als het gebouw of de woning gedurende twaalf opeenvolgende maanden is opgenomen in de inventaris van verwaarloosde en ongeschikt of onbewoonbaar verklaarde woningen en gebouwen. Zolang het gebouw of woning niet is geschrapt uit de inventaris blijft de heffing, vanaf de datum van de eerste verjaardag, jaarlijks verschuldigd. De eigenaar heeft dus nog de kans om de situatie te verbeteren.

Als belastingplichtig wordt beschouwd degene(n) die op het ogenblik van het verstrijken van de eerste periode van 12 maanden na opname van het pand in de inventaris (of een verjaringsdatum ervan) houder is (zijn) van één van volgende rechten met betrekking tot het belaste pand:

- ✓ de volle eigendom;
- ✓ het recht van opstal of van erfpacht;
- ✓ het vruchtgebruik.

Behoort een van deze zakelijke rechten toe aan meer dan een persoon, dan is elk van hen hoofdelijk verplicht de verschuldigde heffing te betalen. Met andere woorden: ieder van hen kan worden verplicht om het volledig bedrag te betalen.

BEREKENING

Het bedrag van de heffing is afhankelijk van het kadastrale inkomen. Naargelang een pand geïnventariseerd is op de lijst leegstand, verwaarlozing of ongeschiktheid/onbewoonbaarheid, wordt voor het bepalen van het bedrag een andere formule toegepast:

- ✓ voor leegstand: $(KI + M) \times (P - 2)$
- ✓ voor verwaarlozing en ongeschiktheid/onbewoonbaarheid: $(KI + M) \times (P + 1)$

waarbij:

- ✓ KI: geïndexeerd kadastraal inkomen
- ✓ M: bedrag waarmee het KI moet worden verhoogd om een bedrag van minimum 990 euro te verkrijgen
- ✓ P: aantal perioden dat het pand 12 maanden op de inventaris werd opgenomen (P bedraagt maximaal 4)

Schorsing van de heffing is mogelijk omwille van renovatiewerken of omwille van het verkrijgen van het zakelijk recht. Er zijn in een aantal gevallen vrijstellingen op de leegstandsheffing mogelijk, bvb. wanneer het belaste pand gelegen is binnen de grenzen van een door de bevoegde overheid goedgekeurd onteigeningsplan of waarvoor geen bouwvergunning meer wordt afgeleverd omdat en onteigeningsplan wordt voorbereid.

8. Leegstandsheffing bedrijfsruimten

Ook voor de bestrijding en het voorkomen van leegstand en verwaarlozing van bedrijfsruimten heeft het Vlaamse Gewest een leegstandsheffing voorzien. Er werd een jaarlijkse heffing ingevoerd voor elke eigenaar van een leegstaande en/of verwaarloosde bedrijfsruimte. Is het belaste pand eigendom van meerdere eigenaars, dan zijn deze allen hoofdelijk aansprakelijk voor de gehele heffing.

De panden die in aanmerking komen voor een dergelijke heffing worden door het agentschap Ruimte en Erfgoed Vlaanderen geïnventariseerd. Vanaf het jaar volgend op de tweede registratie is de eigenaar van een geïnventariseerd pand de heffing verschuldigd. De heffing wordt berekend op basis van het kadastraal inkomen of op basis van het grondoppervlak, en bedraagt minimaal 3.700 euro.

Nadat alle gegevens door Ruimte en Erfgoed Vlaanderen aan VLABEL werden bezorgd, worden de aanslagbiljetten opgemaakt en verstuurd. VLABEL zorgt dan verder voor het innen en invorderen van de heffing.

Voor de berekening van de heffing wordt het kadastraal inkomen in aanmerking genomen gekend op 31 december van het heffingsjaar van de grond(en) inclusief opstanden van het perceel waarop de leegstaande en/of verwaarloosde bedrijfsruimte gelegen is, evenals voor de niet-landbouwbedrijven van alle aangrenzende percelen die er één geheel mee vormen en die behoren tot dezelfde eigenaar. Het bedrag van de volgens voormelde tariefindeling verkregen heffing moet in ieder geval een aanslagvoet van 2,47 euro/m² oppervlakte van de kadastrale oppervlakte van het terrein evenaren. Zoniet, geldt deze laatste heffing als minimumaanslagvoet. Voor landbouwbedrijven geldt deze minimumaanslagvoet van 2,47 euro/m² evenwel niet.

Het decreet biedt eigenaars de mogelijkheid om onder bepaalde voorwaarden opschorting van de heffing aan te vragen. In bepaalde gevallen kan de heffingsplichtige een opschorting verkrijgen. Zo heeft bijvoorbeeld een nieuwe eigenaar recht op een opschortingstermijn van 2 jaar, evenals de belastingplichtige die een voorstel tot renovatie indient. Tevens kan er een opschorting van één jaar bekomen worden voor panden die leegstaan om bedrijfseconomische redenen. Het is de inventarisbeheerder die de opschortingen toekent.

9. Planbatenheffing

De planbatenheffing kan worden opgelegd wanneer de overheid een ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) heeft opgemaakt waardoor de bestemming van een perceel is gewijzigd. Door deze bestemmingswijziging is de waarde van het perceel toegenomen: men spreekt in dit verband van planbaten. Op die meerwaarde is een belasting verschuldigd, de planbatenheffing.

Een RUP kan worden vastgesteld door het Gewest, de provincie of de gemeente.

De planbatenheffing is dus een heffing die verschuldigd is door de eigenaars van percelen die door een bestemmingswijziging een potentiële meerwaarde krijgen. Dat is het geval bij bestemmingswijzigingen waarbij onbebouwbare gronden herbestemd worden tot woonzone, zone voor bedrijvigheid of recreatiezone. De grond wordt bvb. herbestemd van "landbouw" naar "wonen". Ook een omzetting naar de bestemming "winning van oppervlaktedelfstoffen" kan planbatenheffing met zich meebrengen. Niet alle bestemmingswijzigingen geven aanleiding tot planbatenheffing. Voor elke bestemmingswijziging zijn ook andere tarieven van toepassing.

De exacte bestemmingswijzigingen die het perceel ondergaan ten gevolge van het ruimtelijk uitvoeringsplan dat de planbatenheffing doet ontstaan, zijn steeds opgenomen in de berekeningsbijlage bij het aanslagbiljet.

De heffing is verschuldigd door diegene die het volle of blote eigendomsrecht heeft, of een deel van dit volle of blote eigendomsrecht, over de percelen *op het ogenblik van inwerkingtreding van het betrokken ruimtelijk uitvoeringsplan*.

PROCESVERLOOP IN HOOFDLIJNEN

Aanslagbiljet: na inwerkingtreding van het RUP

Nadat een RUP in werking is getreden, verstuurt de Vlaamse Belastingdienst een aanslagbiljet aan de volle of de blote eigenaar(s) van het perceel.

Vrijwillige betaling onder voorwaarden: bonificatie van 15%

Meestal moet de heffing niet onmiddellijk worden betaald, en is dit pas nadat er zich een startfeit heeft voorgedaan (zie hierna). Hoewel de heffing niet onmiddellijk moet worden betaald, heeft de belastingplichtige er voordeel bij dat toch te doen: dan krijgt hij *15% korting ("bonificatie")* onder bepaalde voorwaarden.

De voorwaarden om deze korting –automatisch– toegekend te krijgen, zijn (aan beide voorwaarden moet tegelijkertijd voldaan zijn!):

- ✓ de planbatenheffing wordt *volledig betaald binnen het jaar na verzending* van het aanslagbiljet;
- ✓ er zijn twee mogelijkheden voor de tweede voorwaarde:
 - er heeft zich nog *geen startfeit* voorgedaan voordat de heffing betaald wordt (dit betekent in de meeste gevallen: het perceel mag nog niet verkocht zijn of er mag nog geen bouw- of verkavelingsvergunning toegekend zijn)
 - OF

- er is *wel een startfeit geweest maar de heffing is tegelijkertijd opgeschort*. Als de betaling van planbatenheffing opgeschort is, betekent dit dat u wel een aanslagbiljet ontvangt, maar dat u dit nog niet hoeft te betalen tot zolang de opschortingsvoorwaarden vervuld zijn.

Als de belastingplichtige mogelijk recht heeft op een bonificatie, krijgt hij een aanslagbiljet dat twee bedragen vermeldt:

- ✓ als hij gebruik wil maken van de bonificatieregeling, betaalt hij het kleinste bedrag (waar de korting van 15% al in verrekend is)
- ✓ als hij wil wachten met betalen, zal de Vlaamse Belastingdienst hem een betaalbaarstelling sturen waarop een uiterste betaaldatum vermeld staat, van zodra er zich een startfeit heeft voorgedaan (in de meeste gevallen betekent dit: als hij een bouwvergunning heeft verkregen). In dat geval heeft hij geen recht meer op de korting en betaalt hij het volledige bedrag. Als hij het perceel verkoopt zal de notaris de verschuldigde planbatenheffing zelf doorstorten aan de Vlaamse Belastingdienst

Verplichte betaling na startfeiten

Meestal moet de heffing niet onmiddellijk betaald worden. Er moet maar betaald worden wanneer de meerwaarde gerealiseerd wordt (als er zich een “startfeit” voordoet). In de meeste gevallen betekent dit:

- als de belastingplichtige er daadwerkelijk op gaat bouwen (verkrijgen van een bouw- of verkavelingsvergunning);
- als hij de grond verkoopt.

Het zich voordoen van een startfeit kan dus jaren later zijn. Hoewel de heffing dus niet onmiddellijk moet worden betaald, heeft de belastingplichtige er voordeel bij dat toch te doen: dan krijgt hij 15% korting (“bonificatie”) onder bepaalde voorwaarden.

De juridisch juiste formulering van de startfeiten en hun toepassingsvoorwaarden zijn, dat de planbatenheffing moet worden betaald:

- naar aanleiding van het verlijden van de authentieke akte betreffende een overdracht ten bezwarende titel van enig zakelijk recht met betrekking tot het perceel, door een heffingsplichtige;
- bij het verkrijgen van een stedenbouwkundige vergunning voor bouwwerken (*) voor het perceel voorzover:
 - de betrokken bouwwerken niet louter afbraak- of bodemsaneringswerken betreffen;
 - voor het verrichten van de bouwwerken de medewerking van een architect vereist is;
 - de vergunning vóór de inwerkingtreding van het ruimtelijk uitvoeringsplan of bijzonder plan van aanleg niet verleend kon worden.
- bij het verkrijgen van een verkavelingsvergunning.

(*) Uitzondering: een stedenbouwkundige vergunning voor een functiewijziging naar de functie “wonen” is ook een startfeit wanneer de planbatenheffing verschuldigd is naar aanleiding van een planologische aanpak van de permanente bewoning van weekendverblijven door een ruimtelijk uitvoeringsplan

BEREKENING

Berekening per kadastraal perceel

De berekening gebeurt steeds per perceel afzonderlijk. De berekening van de planbatenheffing gebeurt in 2 stappen: eerst wordt forfaitair een vermoede meerwaarde berekend, waarop nadien de heffing wordt berekend.

De detailberekening van de planbatenheffing voor de concrete situatie van elke belastingplichtige is bijgesloten bij het aanslagbiljet.

Eerste stap: Berekening vermoede meerwaarde

Bepaalde bestemmingswijzigingen op het perceel die een meerwaarde veroorzaken, doen de belastingplicht ontstaan. Afhankelijk van de aard van de bestemmingswijziging wordt een vermoede meerwaarde berekend, aan de hand van:

een forfaitair bedrag per m², afhankelijk van de aard van bestemmingswijziging;
de kadastrale oppervlakte van het betrokken perceel.

Het is logisch dat een bestemmingswijziging van “bos” naar “wonen” bvb. een grotere mogelijke meerwaarde creëert dan een bestemmingswijziging van “bos” naar “landbouw”.

Als er meerdere bestemmingswijzigingen op eenzelfde perceel tegelijkertijd gebeuren, worden de overeenkomstige tarieven pro rata toegepast.

De Vlaamse Belastingdienst moet verplicht de kadastrale oppervlakte van het perceel gebruiken. Deze kan licht afwijken van de werkelijke opgemeten oppervlakte.

Aangezien de vermoede meerwaardes per bestemmingswijziging decretaal zijn vastgelegd, kan de belastingplichtige geen bezwaar aantekenen tegen de hoogte ervan.

Tweede stap: Berekening van de heffing op de meerwaarde

De totale berekende vermoede meerwaarde wordt opgedeeld in een aantal schijven, waarop telkens een tarief wordt toegepast, gaande van 1 % op de eerste schijf van 12.500 euro tot 30 % op de schijf boven 500.000 euro. De som van alle te betalen bedragen per schijf, vormt samen de planbatenheffing verschuldigd voor het perceel.

VRIJSTELLINGEN

In bepaalde gevallen is er geen planbatenheffing verschuldigd. De achterliggende reden is dat er eigenlijk geen sprake is van een meerwaarde die door de bestemmingswijziging gecreëerd wordt, of dat die meerwaarde zeer klein is. Een vrijstelling moet steeds aangevraagd worden bij de Vlaamse Belastingdienst door een schriftelijk gemotiveerd bezwaar in te dienen binnen de 3 maanden na ontvangst van het aanslagbiljet.

Er kan vrijstelling van planbatenheffing verkregen worden:

- ✓ er zijn geen bijkomende vergunningsmogelijkheden door het RUP;
- ✓ bij kleine bestemmingswijzigingen;
- ✓ als de planbaten het gevolg zijn van compensatie voor planschade;

- ✓ bij specifieke herbestemmingen voor hoofdzakelijk vergunde zonevreemde constructies;
- ✓ bij onteigening of overdracht in der minne ten algemene nutte.

De exacte toekenningsvoorwaarden worden toegelicht op de website.

Naast vrijstellingen bestaan er eveneens opschortingen. Als de betaling van planbatenheffing opgeschort is, betekent dit dat de belastingplichtige wel een aanslagbiljet ontvangt, maar dat hij dit niet hoeft te betalen tot zolang de opschortingsvoorwaarden vervuld zijn.

OPSCHORTING VAN BETALING

In een aantal gevallen moet de planbatenheffing – zelfs als er zich al een startfeit heeft voorgedaan (bvb. het perceel wordt verkocht) – voorlopig niet betaald worden. In dat geval wordt de betaling opgeschort. De opschorting is aan bepaalde voorwaarden verbonden. Tot zolang aan die voorwaarden voldaan is, moet de heffing niet betaald worden, zelfs al heeft de belastingplichtige wel een aanslagbiljet ontvangen. Als de belastingplichtige vrijwillig een opgeschorte heffing toch volledig betaalt zonder dat er een startfeit is geweest, en hij doet dat binnen het jaar na verzending van het aanslagbiljet, krijgt hij automatisch de bonificatie van 15%.

Als een belastingplichtige meent recht te hebben op een opschorting, meldt hij dit best aan de Vlaamse Belastingdienst, en voegt hij documenten bij die dit kunnen aantonen (bvb. de weigering van een bouwvergunning).

Mogelijke redenen van opschorting zijn:

- ✓ het perceel zal onteigend worden en de onteigenende instantie deelt dit ook mee aan de Vlaamse Belastingdienst; als de onteigeningsbeslissing herroepen wordt, vervalt ook de opschorting;
- ✓ het Ruimtelijk Uitvoeringsplan zelf dat aanleiding geeft tot het heffen van planbaten wordt door de Raad van State geschorst;
- ✓ het perceel kan niet bebouwd worden omwille van redenen die eigen zijn aan het perceel zelf; *het gaat hier om redenen van feitelijke onbebouwbaarheid. Die redenen kunnen betrekking hebben op de fysieke toestand van de gronden (bvb. waterziek, te zanderig, te laag gelegen, extreme hellingsgraad...). De vorm, de ligging of de beperkte omvang van een perceel kunnen ook een reden zijn die het perceel onbebouwbaar maakt.*
- ✓ het perceel kan niet bebouwd worden ten gevolge van een erfdienstbaarheid van openbaar nut.

OPBRENGSTEN VAN DE PLANBATENHEFFING

De opbrengsten van de planbatenheffing worden in hoofdzaak verdeeld over het Rubiconfonds en het Grondfonds, op basis van de onderliggende bestemmingswijzigingen. De regelgeving bepaalt omtrent de doorstorting van opbrengsten wat in de tabel hieronder samengevat staat.

verdeling opbrengsten

doelbestemming	oorsprong RUP	doorstorting gelden
bedrijvigheid	Gewestelijk Provinciaal Gemeentelijk	Rubiconfonds betrokken provincie betrokken gemeente
alle andere	Gewestelijk Provinciaal Gemeentelijk	Grondfonds
(uitzondering: regularisatie permanente bewoning weekendverblijven)	Gewestelijk Provinciaal Gemeentelijk	betrokken gemeente

ENKELE KERNCIJFERS M.B.T. DE INKOHIERING EN INNING VAN DE PLANBATENHEFFING

Om diverse redenen maken we een onderscheid tussen “theoretische” opbrengsten (ingekohierde bedragen) en “werkelijke” opbrengsten (geïnde bedragen). De werkelijke ontvangsten zullen verschillen van de theoretische opbrengsten, aangezien:

- ✓ de meeste types vrijstellingen niet automatisch kunnen worden toegekend vooraleer de aanslagen ingekohierd worden
- ✓ de bonificatieregeling zijn weerslag heeft op het te ontvangen bedrag
- ✓ de specifieke regeling dat maar betaald moet worden na het zich voordoen van een startfeit zijn weerslag heeft op het tijdstip van ontvangst; in de praktijk kan dit dus ettelijke jaren na inwerkingtreding van het RUP zijn
- ✓ de opschortingen hun weerslag hebben op het tijdstip van ontvangst.

De cijfers van inkohiering en theoretische verdeling zijn in dit stadium van de inning dan ook nog steeds erg omzichtig te benaderen.

aantal gevestigde aanslagen

AJ	aantal aanslagen (gewoon)	aantal aanslagen (planologische oplossing weekendverblijven)
2010	84	
2011	1.339	43
2012	3.262	1804

theoretische opbrengsten en verdeling gelden

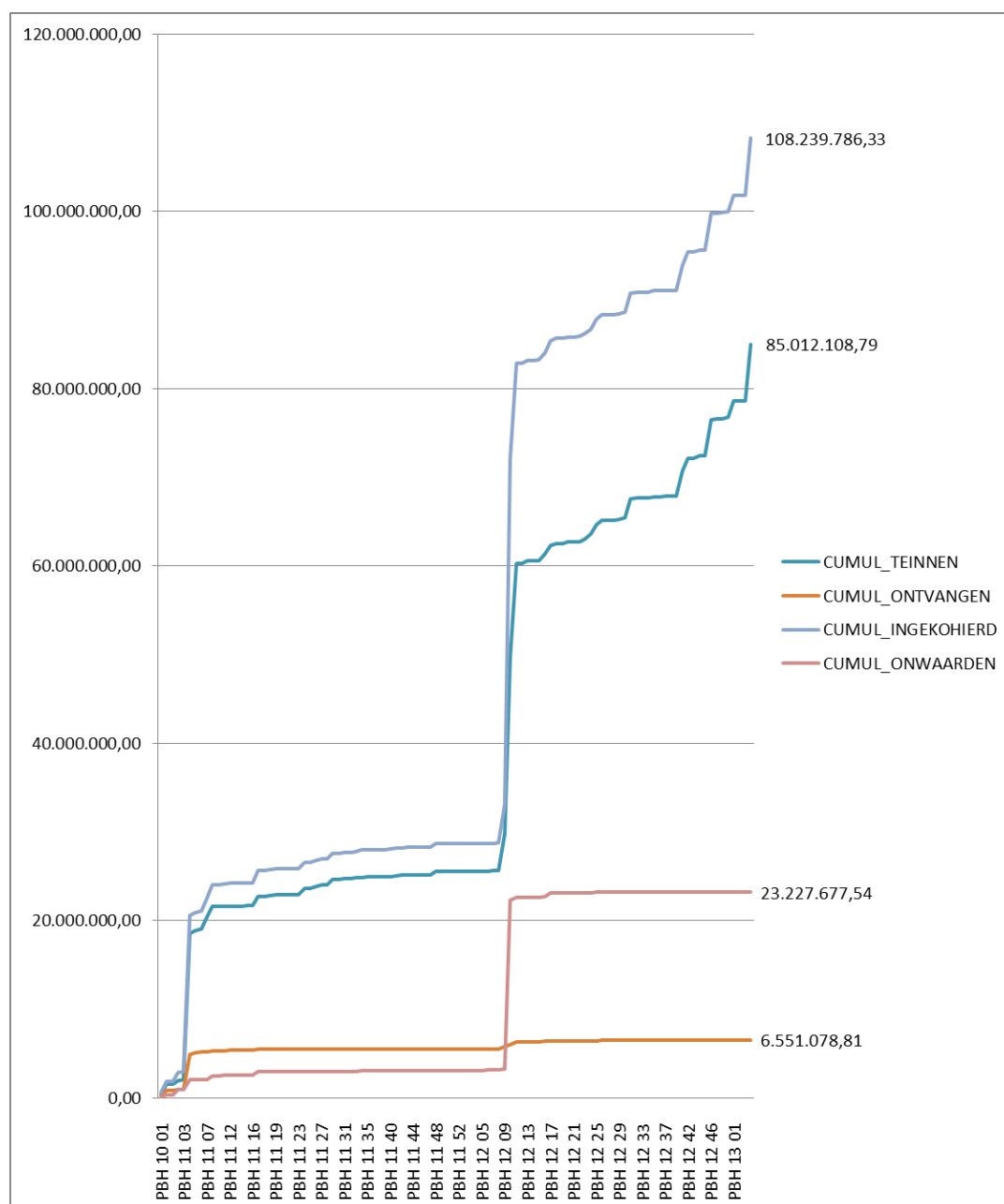
AJ	ingekohierd	bestemming Grondfonds	bestemming Rubiconfonds	bestemming gemeenten	bestemming provincies
2010	1.828.031,16	1.187.356,50	0,00	197.405,49	443.269,17
2011	26.840.275,37	8.105.734,08	15.492.247,11	2.850.356,89	391.937,29

2012	71.304.878,86	12.478.379,33	31.825.228,72	18.536.798,38	8.464.472,43
2013	8.266.600,94	513.016,78	167,76	0,00	7.753.416,40

voorlopig werkelijke opbrengsten (geïnde bedragen)

AJ	totaal geïnd	bestemming Grondfonds	bestemming Rubiconfonds	bestemming gemeenten	bestemming provincies
2010	876.997,48	613.952,54	0,00	58.708,46	204.336,48
2011	4.645.204,51	4.023.698,43	139.453,03	267.961,01	213.910,54
2012	1.028.876,82	91.041,86	210.276,86	723.180,18	4.303,14

vergelijking ingekohierde bedragen, onwaarden, te innen (ingekohierd – onwaarden), ontvangsten (bedragen in euro, cumulatief na elke inkohiering)

10. Successierechten

Het successierecht is een belasting die wordt geheven op erfenissen. De belasting is verschuldigd op de waarde van alle goederen die uit de nalatenschap van een rijksinwoner worden verkregen, na aftrek van bijvoorbeeld de begrafenis kosten en eventuele schulden.

De successierechten worden geïnd door de FOD Financiën. De opbrengst van de belasting wordt integraal doorgestort aan de gewesten. De gewesten zijn wel bevoegd voor de regelgeving inzake successierechten, maar de meeste taken worden nog uitgevoerd door de federale overheid. De Vlaamse Belastingdienst behandelt zelf enkel de aanvragen voor twee types vrijstellingen, die geregeld worden in artikel 55ter en 60bis van het Wetboek Successierechten.

Artikel 55ter en artikel 60bis voorzagen respectievelijk in een vrijstelling van successierechten voor gronden gelegen in het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN) en in een vrijstelling voor familiale ondernemingen en familiale vennootschappen. Om van deze vrijstellingen te kunnen genieten, richtte de belastingplichtige - of zijn gemandateerde - een aanvraag tot de Vlaamse Belastingdienst. De Vlaamse Belastingdienst controleert of aan de voorwaarden voor vrijstelling voldaan is, en levert aansluitend een attest af aan de belastingplichtige en aan het federaal ontvangkantoor.

HERVORMING VAN EEN VRIJSTELLING VAN SUCCESSIERECHTEN NAAR VRIJSTELLING VAN REGISTRATIERECHTEN

De regeling uit artikel 55ter W. Succ. bestaat nog steeds, maar voor familiale ondernemingen werd eind december 2011 een geheel nieuwe regeling voor familiale ondernemingen en vennootschappen ingevoerd. De verdere toepassing van de oude regeling bracht immers een aantal pijnpunten aan het licht.

Een van die pijnpunten was de onderbenutting van de regeling. De nieuwe regeling had immers tot doel om bedrijfsleiders te stimuleren tijdig hun onderneming of vennootschap door te geven aan de volgende generatie. Dit om te vermijden dat de continuïteit van de onderneming of vennootschap in het gedrang zou komen. Uit onderzoek bleek immers dat de nodige ervaring, know how, e.d.m. cruciaal zijn voor het voortbestaan van een onderneming of vennootschap. In het licht hiervan werd dan ook de vrijstelling van successierechten hervormd tot een vrijstelling van schenkingsrechten. Inzake successierechten bleef een 'vangnet' bestaan voor die gevallen waarin de bedrijfsleider nog niet was toegekomen aan de bedrijfsopvolging. Uit de cijfergegevens blijkt dat zeer veel bedrijfsleiders van de mogelijkheid gebruik hebben gemaakt om hun onderneming aan de volgende generatie door te geven. De hervorming is dus een succes.

Het is nog te vroeg om te oordelen of de continuïteit en de tewerkstelling inderdaad bewaard zijn gebleven: de Vlaamse Belastingdienst zal pas drie jaar na de authentieke akte van schenking of datum van het overlijden van de erflater een controle uitoefenen. Gelet op het feit dat de regeling werd ingevoerd voor overlijdens of authentieke schenkingen vanaf 1 januari 2012, is nog voor geen enkel dossier die periode van 3 jaar verstreken. De begunstigden van de maatregel kunnen ook nog spontaan aangeven dat bepaalde

voorwaarden niet meer vervuld zijn. Tot op heden mocht de Vlaamse Belastingdienst echter nog geen enkele aangifte in die zin ontvangen.

Een ander pijnpunt betrof het gebrek aan transparantie in de oorspronkelijke regelgeving. Daar werd aan geredigeerd onder meer door het invoegen van definities en duidelijke parameters. Een pluspunt is ook dat de regelgeving voor successie- en registratierechten gelijklopend is, wat de transparantie enkel maar kan verhogen.

aantal aanvragen voor de vrijstelling van successierechten ingediend in 2011, opgesplitst per maand en per provincie

Aantal aanvragen successie 2011 (60 bis)	Antwerpen	Limburg	Oost-Vlaanderen	Vlaams-Brabant	West-Vlaanderen	Totaal
Januari	3	1	4	3	7	18
Februari	13	1	6	1	11	32
Maart	3	3	3	2	13	24
April	5	3	2	3	9	22
Mei	9	2	5	7	7	30
Juni	1	4	8	4	6	23
Juli	3	2	5	4	15	29
Augustus	2	0	8	3	12	25
September	4	4	3	1	12	24
Oktober	4	2	5	2	5	18
November	2	3	1	2	3	11
December	5	2	9	4	5	25
Totaal	54	27	59	36	105	281

aantal aanvragen voor de vrijstelling van successierechten ingediend in 2012 (voor overlijdens van voor 1/1/2012), opgesplitst per maand en per provincie

Aantal aanvragen successie 2012 (60 bis)	Antwerpen	Limburg	Oost-Vlaanderen	Vlaams-Brabant	West-Vlaanderen	Totaal
Januari	8	8	8	2	7	33
Februari	6	1	13	3	7	30
Maart	8	1	2		4	15
April	5	10	1	2	8	26
Mei	2	4	3	2	6	17
Juni	5		6			11
Juli	2	2	2		3	9
Augustus						0
September	2				2	4
Oktober					2	2
November	1		1		1	3
December						0
Totaal	39	26	36	9	40	150

aantal aanvragen voor het verlaagd tarief van successierechten ingediend in 2012 (voor overlijdens van na 1/1/2012), opgesplitst per maand en per provincie

Aantal aanvragen successie 2012 (60/1)	Antwerpen	Limburg	Oost-Vlaanderen	Vlaams-Brabant	West-Vlaanderen	Totaal
Januari						
Februari						
Maart	1	1				2
April			3		3	6
Mei	2		4	1	2	9
Juni	1	1	4		5	11
Juli	4	2	1	1	1	9
Augustus	1	1	2	1	2	7
September	1	3	5	2	4	15
Oktober	1	6	1	4	2	14
November	6	2	4	6	7	25
December	8	1	3	1	10	23
Totaal	25	17	27	16	36	121

aantal aanvragen voor de vrijstelling van schenkingsrechten ingediend in 2012, opgesplitst per maand en per provincie

Aantal aanvragen schenking 2012	Antwerpen	Limburg	Oost-Vlaanderen	Vlaams-Brabant	West-Vlaanderen	Totaal
Januari	3	1	3	1	11	19
Februari	6	4	15	14	19	58
Maart	5	12	21	13	13	64
April	11	10	24	11	18	74
Mei	21	5	18	15	23	82
Juni	19	12	21	10	31	93
Juli	25	6	23	9	40	103
Augustus	23	3	13	5	14	58
September	11	10	10	12	15	58
Oktober	27	14	24	17	54	136
November	31	27	35	19	42	154
December	14	12	36	14	78	154
Totaal	196	116	243	140	358	1053

CENTRALE INVORDERINGSCEL

De Centrale Invorderingscel (CIC) werd opgericht bij 2 decreten van 22 februari 1995.

Haar taak omvat de invordering van onbetwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen van zowel het Vlaamse Gewest als de Vlaamse Gemeenschap, voor bepaalde materies. Deze worden opgesomd in 2 besluiten van de Vlaamse Regering.

De CIC vervult een horizontale functie ten behoeve van andere beleidsdomeinen wanneer de Vlaamse regering daartoe beslist. Ze is opgericht om de invorderingsexpertise te centraliseren, en treedt op wanneer bepaalde sommen niet meer geïnd kunnen worden door de behandelende administraties. Tussen de verzoekende administratie en het Agentschap Vlaamse Belastingdienst wordt telkens een samenwerkingsakkoord afgesloten.

De CIC behandelde de afgelopen jaren volgende materies:

- ✓ Huisvesting
- ✓ Landbouw
- ✓ VLAM - Vlaams Centrum voor Agro - en Visserijmarketing
- ✓ Departement Landbouw en Visserij – VLIF (Vlaams Landbouw Investeringsfonds)
- ✓ Energie - VREG (Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt)
- ✓ Vlaams Energieagentschap (VEA)
- ✓ Wedden
- ✓ Vlaamse regulator voor de Media (VRM)
- ✓ Vlaams Zorgfonds
- ✓ Toerisme Vlaanderen
- ✓ Niet-inburgeringsboetes

1. De fiscale processen via het VFP in hoofdlijnen

Het Vlaams Fiscaal Platform (VFP) is het overkoepelend ICT-platform voor de verwerking van alle heffingen die – zowel momenteel als in de toekomst – door de Vlaamse Belastingdienst (zullen) worden geïnd. Enkel de leegstandsheffing woningen verloopt niet via het VFP.

In 2010 was het in gebruik voor de inning van de onroerende voorheffing en de leegstandsheffing bedrijfsruimten. Eind 2010 werden ook de verkeersbelastingen operationeel gemaakt op het VFP. In de loop van 2011 is de planbatenheffing geïmplementeerd op het VFP.

Alle basisprocessen van de Vlaamse Belastingdienst worden door het VFP ondersteund, gaande van het verwerken van authentieke gegevensbronnen tot ingekohierde aanslagen, van inning tot invordering en aanboeking van de ontvangen gelden, en van ontvangst van reacties en bezwaarschriften tot het verzenden van de beslissing.

HET DIENSTENCENTRUM

De technische ondersteuning en exploitatie van het VFP gebeurt door het Dienstencentrum, in samenwerking met de afdeling ICT van het departement Financiën en Begroting en met de externe ICT-partners. Een overzicht van de belangrijkste taken van het dienstencentrum:

teams	verantwoordelijkheden
Inhoudelijk competentiecentrum	<ul style="list-style-type: none">✓ Procesanalyse en -beheer van de primaire processen die binnen VLABEL gebruikt worden, o.a. het uitwerken en evalueren van (nieuwe) flows die gebruikt worden in het dossieropvolging systeem (workflow) alsook het ondersteunen van de gebruikers bij het testen en het gebruik van deze flows.✓ Het aanmaken en het beheer van de brieven die binnen het dossieropvolgingsysteem gebruikt worden.✓ Het uitwerken en bijwerken van de verschillende procedureboeken.✓ Het opstellen en het beheer van de handleidingen voor het VFP✓ Het ondersteuning geven aan eindgebruikers (vragen beantwoorden op functioneel vlak en op het vlak van het gebruik van de toepassingen, opleiding geven, ...).
Functioneel competentiecentrum	<ul style="list-style-type: none">✓ Het applicatiebeheer van de verschillende VFP modules (o.a. releasebeheer, coördinatie met verschillende betrokken partijen, ...)✓ Het uitvoeren van functionele analyses✓ Het testen en coördineren van de testen van nieuwe releases✓ De implementatie van nieuwe en te wijzigingen flows in het dossieropvolging systeem (workflow)

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Het onderhouden van de workflow-applicatie
Competentiecentrum rapportering	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Van conceptueel uitwerken tot (periodiek) aanleveren van de noodzakelijke (operationele en beleidsmatige) rapporten. ✓ Het opmaken van analyses en het ontwikkelen van rapporten. ✓ Ondersteuning bieden bij het gebruik van de rapporteringmodule. ✓ Het implementeren en onderhouden van de door VLABEL zelf ontwikkelde toepassingen (Zorgfonds, CIC, LSW, oud LSB).
Helpdesk	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Communicatie met VLABEL in verband met problemen aan één of meerdere van de VFP modules. ✓ Het behandelen/oplossen van de verschillende ICT-incidenten in het kantoor te Brussel, als tweede lijn voor de ICT-incidenten in de satellietkantoren. ✓ Het behandelen van de verschillende service requests met betrekking tot het VFP.

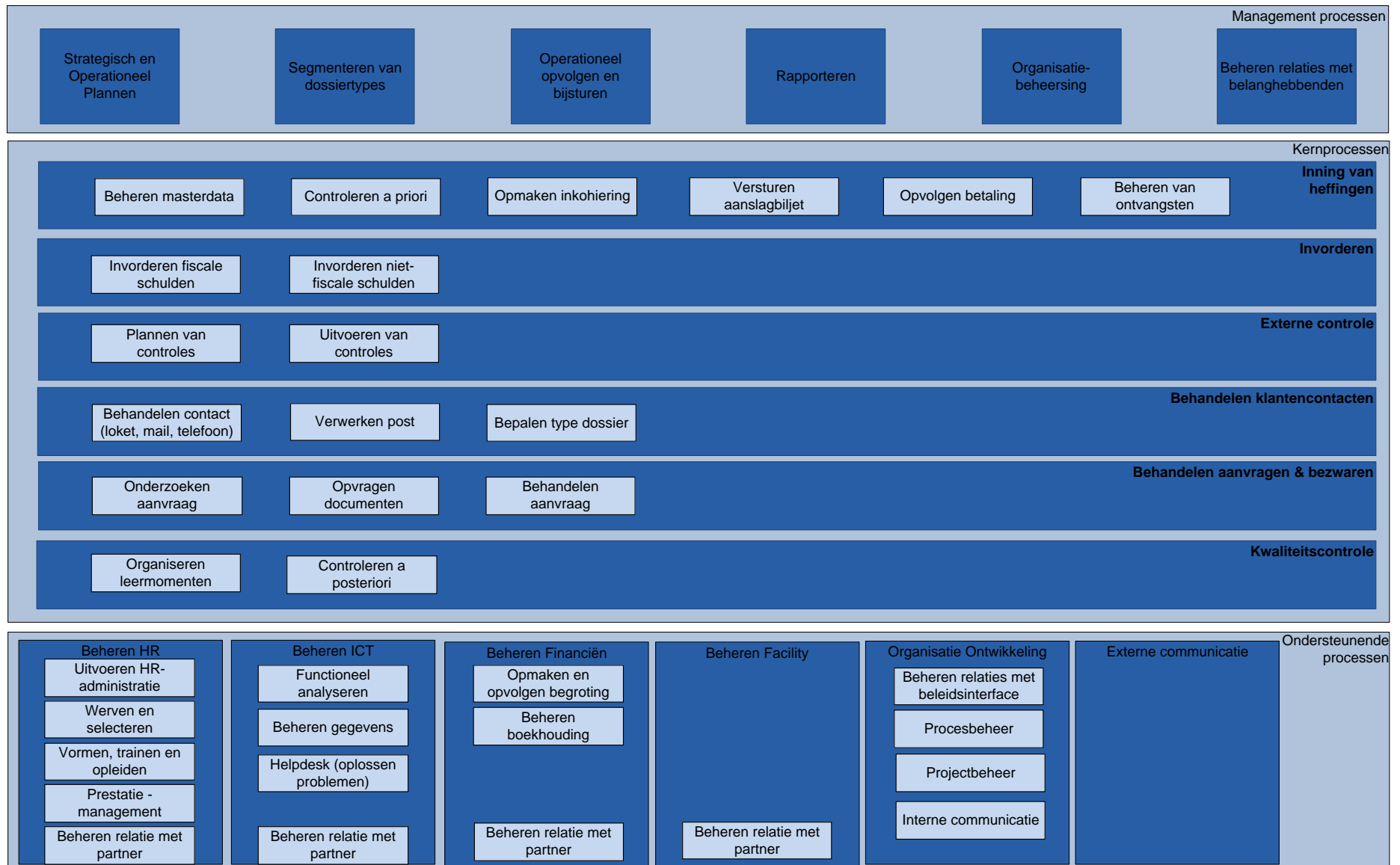
CONCEPT EN PROCESONDERSTEUNING VAN HET VFP

Bij de ontwikkeling van het VFP werden volgende uitgangspunten nagestreefd:

- een uniforme aanslag-, inning- en invorderingprocedure wordt geïmplementeerd voor alle belastingen en heffingen die door VLABEL zullen worden geïnd. De innings- en invorderingsprocedure m.b.t. de Vlaamse fiscaliteit wordt per belastingplichtige afgehandeld: de belastingplichtige staat als klant centraal;
- e-government wordt verder uitgebouwd door het ter beschikking stellen van internettoepassingen en door het opzetten van bijkomende digitale informatie-uitwisseling tussen VLABEL en andere betrokken partijen;
- voor alle belastingen en heffingen heffingen wordt een dossieropvolgingsysteem met een geïntegreerd documentenbeheersysteem opgezet zodat alle binnenkomende dossiers semi-geautomatiseerd kunnen verwerkt worden;

In volgend schema worden de belangrijkste processen binnen de Vlaamse Belastingdienst overzichtelijk weergegeven.

grafiek 15: overzicht hoofdprocessen van de Vlaamse Belastingdienst (procesmap)

SAMENHANG VAN DE MODULES EN PROCESSEN

Het VFP bestaat uit een aantal modules die hierna verder worden toegelicht.

REFDB/Portaal ambtenaar

De REFDB/Portaal ambtenaar is samengesteld uit een aantal submodules:

- ✓ Laadprocessen
- ✓ Portaal ambtenaar
- ✓ Generator van belastbare elementen (*tax engine*)

Laadprocessen

Via de laadprocessen worden alle basisgegevens opgeladen in de Referentiedatabank (REFDB). Die basisgegevens worden aangeleverd door verschillende authentieke bronnen en zijn nodig om onze belastingen correct te kunnen berekenen. De belangrijkste gegevens worden dagelijks opgeladen: gegevens van het Rijksregister (naam, adres en gezinssamenstelling van natuurlijke personen), gegevens van de Kruispuntbank van Ondernemingen (naam, adres en juridische toestand van bedrijven) en gegevens die aangeleverd worden door Graydon (falingen). De Inventar-gegevens die verzameld worden door het beleidsdomein Ruimtelijke Ordening in functie van Leegstand Bedrijven worden wekelijks opgeladen. De overige gegevens worden enkel opgeladen op het moment dat de aanslagbiljetten moeten aangemaakt worden: gegevens van de Kruispuntbank van Sociale Zekerheid (attesten van kinderbijslag gerechtigde kinderen en gehandicapten), gegevens van het Kadaster (percelen met hun kadastraal inkomen en hun eigenaars), gegevens van het Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen (VEN-gebieden), gegevens van het Vlaams Energie Agentschap (energiezuinige woningen), enz. In het kader van het innen van de verkeersbelastingen werd in de loop van 2010 ook een laadproces ontwikkeld voor het verwerken van de gegevens die maandelijks aangeleverd worden door de Dienst Inschrijvingen Voertuigen (DIV).

Portaal ambtenaar

De Portaal ambtenaar is een webtoepassing die gebruikt wordt door de ambtenaren van de Vlaamse Belastingdienst en die toelaat om alle gegevens die opgenomen zijn in de REFDB op te vragen en te beheren (toevoegen, wijzigen en verwijderen). De Portaal ambtenaar laat bijvoorbeeld ook toe om voor de onroerende voorheffing de adressen van het Rijksregister te koppelen met de adressen (percelen) van het Kadaster. Dit is nodig om de vermindering voor bescheiden woning en de vermindering voor kinderen en gehandicapten automatisch (zonder dat burgers het moeten aanvragen) te kunnen toekennen.

Generator van belastbare elementen

De generator van belastbare elementen leidt vanuit de gegevens in de REFDB alle elementen af die nodig zijn om de belastingen correct te kunnen berekenen en brengt ze bij elkaar per te vormen aanslagbiljet. Deze belastbare elementen worden voor inkohiering doorgestuurd naar de belastingkernel. In de loop van 2010 werd deze generator geoptimaliseerd met de bedoeling een snellere verwerking te krijgen.

De belastingkernel bestaat uit volgende submodules:

- Inkohiering
- Inning en invordering
- Boeken van onwaarden n.a.v. correcties en oninbaarstellingen
- Afhandeling

Inkohiering

De inkohiering is het proces waarbij de belastbare elementen die gegenereerd worden, verwerkt worden tot aanslagbiljetten. De eerste stap in het proces is de berekening van de aanslag, de tweede stap is het aanmaken van een proefrol waarop eventueel nog correcties kunnen aangebracht worden, de derde stap is het 'uitvoerbaar verklaren' van het kohier en de vierde stap is het aanmaken van de aanslagbiljetten. Voor het afdrukken en verzenden van de aanslagbiljetten wordt beroep gedaan op een externe drukkerij. De aangemaakte aanslagbiljetten worden via een beveiligde verbinding digitaal doorgestuurd naar de drukkerij. Het inkohieringsproces werd in de loop van 2010 geoptimaliseerd met de bedoeling om meer belastbare elementen op een kortere tijd te kunnen verwerken. De weerslag van de verbeteringen is duidelijk te merken aan de realisaties van VLABEL op vlak van inkohiering en inning.

Inning en invordering

Dagelijks worden alle ontvangsten die toekomen op de rekeningen van de Vlaamse Belastingdienst over een beveiligde verbinding doorgestuurd naar en verwerkt in het VFP. In 2010 is het proces van het verwerken van de ontvangsten fundamenteel bijgestuurd zodat ontvangen gelden automatisch kunnen toegekend worden aan de verschillende schulden (over alle belastingen heen) die een belastingplichtige mogelijk heeft.

Als een belastingplichtige zijn verschuldigde belasting niet betaalt voor de uiterste betaaldatum (voor de onroerende voorheffing is dit bvb. binnen een termijn van twee maanden na ontvangst van het aanslagbiljet), dan start de innings- en invorderingsprocedure. De inning en invordering bestaat meestal uit volgende stappen:

Tot 2011 beschikte de Vlaamse Belastingdienst over telkens een afzonderlijk rekeningnummer per belasting. Vanaf maart 2012 vermelden alle nieuwe aanslagbiljetten hetzelfde rekeningnummer, ongeacht of het over verkeersbelastingen, over onroerende voorheffing, of over een van de andere belastingen gaat. Voor de burger werd het een stuk eenvoudiger: door één keer het nieuwe rekeningnummer in te voeren in de begunstigenlijst van het thuisbankierprogramma bijvoorbeeld, werden betalingen aan VLABEL makkelijker. Doordat er geen betalingen op verkeerde rekeningnummers meer kunnen gebeuren, moeten er geen overboekingen meer gebeuren, treedt er geen vertraging op in de aanrekening, en wordt het ook voor de Vlaamse Belastingdienst eenvoudiger om de juiste betaling aan de juiste belastingschuld te koppelen. Dat betekent uiteraard efficiëntiewinst zodat de financiële medewerkers meer tijd kunnen vrijmaken voor andere financiële taken.

In een overgangsfase werden de oude rekeningnummer systematisch buiten gebruik gesteld: aanvankelijk werden betalingen op de oude nummers nog opgevolgd, nadien gebeurde een doorstorting door de bank naar het nieuwe rekeningnummer. Vanaf oktober 2012 stort de bank betalingen op de oude rekeningnummers terug aan de opdrachtgever en moet de belastingplichtige dit keer wel op het juiste nummer betalen.

- het versturen van een herinnering;
- het versturen van een aangetekende herinnering;
- het overmaken van het dossier aan een gerechtsdeurwaarder.

Bewarende maatregelen

Daarnaast worden er in specifieke gevallen nog andere middelen gebruikt om de inning van de belasting te kunnen verzekeren. Voorbeelden hiervan zijn het inschrijven van een wettelijke hypotheek, het notificeren van een schuld bij een notaris, het versturen van een verjaringstuitend dwangsbrief, het toestaan van een afbetalingsplan, collectieve schuldenregelingen enz. .

Specifiek over de inning en invordering wordt gerapporteerd in de bijlage aan de hand van de indicatorencijfers. Voor wat betreft bewarende maatregelen voorziet de beheersovereenkomst niet in een specifieke rapportering. Desondanks verdienen een aantal tendensen toch ook enige aandacht. Sinds 2010 stijgt het aantal nieuwe dossiers inzake faillissementen, collectieve schuldenregelingen en de wet op de continuïteit van de ondernemingen (WCO) significant. Deze tendens blijft zich voortzetten in 2011 en 2012.

Enkele cijfers:

Aantal nieuwe dossiers	FALING	GERECHTELIJK AKKOORD (WCO)	COLLECTIEVE SCHULDENREGELING
2009	1.699	153	520
2010	3.955	379	773
2011	5.480	792	3.133
2012	3.763	598	4.719

Deze tendens kan als volgt verklaard worden:

- ✓ Ingevolge de wereldwijde economische crisis komen steeds meer rechtspersonen en natuurlijke personen in moeilijkheden om aan hun betalingsverplichtingen te voldoen. Dit uit zich in het groeiend aantal nieuwe faillissementen, collectieve schuldenregelingen en gerechtelijke reorganisaties op jaarbasis.

Aantal nieuwe In België	FALING	GERECHTELIJK AKKOORD (WCO)	COLLECTIEVE SCHULDENREGELING
2008	8.476		12.900
2009	9.420	633 *	15.904
2010	9.570	1.252	17.865
2011	10.224	1.389	17.544
2012	10.587	1.537	16.092
Bron	<i>(website Fod economie – statistics Belgium)</i>	<i>(website graydon)</i>	<i>(gegevens NBB: statistisch verslag 2011)</i>

*vanaf april 2009

- ✓ De overname van de verkeersbelasting per 1/1/2011 heeft ertoe geleid dat een groter aantal personen openstaande schulden heeft bij de Vlaamse Belastingdienst. Bijgevolg wordt er voor een groter percentage van de gefailleerde vennootschappen, vennootschappen die beroep doen op de wet betreffende de continuïteit van de ondernemingen en natuurlijke personen in collectieve schuldenregeling een dossier geopend bij VLABEL.
- ✓ Ingevolge de overname van de verkeersbelasting per 1/1/2011 werd een groot aantal historische dossiers van de Fod Financiën overgenomen door VLABEL. Ook deze dossiers worden verder verwerkt en opgevolgd binnen het team bewarende maatregelen:

Historische dossiers FOD Fin	FALING	GERECHTELIJK AKKOORD (WCO)	COLLECTIEVE SCHULDENREGELING
	1.947	129	3.271

Boeken van onwaarden en oninbaarstellingen

Bij het verwerken van de bezwaarschriften kan, wanneer na onderzoek blijkt dat de belastingplichtige te veel heeft aangerekend gekregen, het teveel aangerekende bedrag in onwaarde geboekt worden. Het boeken van deze onwaarde kan aanleiding geven tot een terugbetaling aan de belastingplichtige, al dat niet met moratoriumintresten.

Bedragen die om zeer specifieke redenen nooit kunnen geïnd worden, kunnen in de belastingkernel oninbaar gesteld worden. Vooraleer de oninbaarstelling definitief mag geboekt worden, is er een voorafgaandelijk onderzoek door het Rekenhof.

Afhandeling

De belastingkernel bezorgt maandelijks alle boekingen in verband met de financiële verrichtingen die erin gebeuren aan het boekhoudsysteem van de Vlaamse Gemeenschap (ORAFIN).

De inkomsten waarop derde partijen zoals gemeenten en provincies recht hebben (doorstortingen) worden eveneens opgevolgd en gestort via deze submodule.

Ten slotte wordt ook de terugbetaling van kosten waarop gerechtsdeurwaarders recht hebben en die ten laste zijn van de Vlaamse overheid opgevolgd en betaald via deze submodule.

Dossieropvolgingsysteem

In het VFP worden voornamelijk vier soorten van dossiers geregistreerd en behandeld:

- ✓ aanslagbiljetten en andere documenten die de bestemming niet bereiken (retours) en die dus meestal moeten herverzonden worden naar een nieuw adres;
- ✓ dossiers die door belastingplichtigen worden ingestuurd. Voorbeelden van dossiers die door de belastingplichtigen zelf ingestuurd worden, zijn bezwaarschriften (betwistingen dat het aanslagbiljet niet

- correct zou zijn), vragen om een afbetalingsplan toe te staan, aanvragen voor verminderingen of vrijstellingen;
- ✓ dossiers die afkomstig zijn van andere modules of andere ICT-systemen. Dit laatste type van dossiers wordt automatisch gecreëerd. Voorbeelden van dossiers die automatisch gegenereerd worden zijn dossiers voor het stuiten van de verjaring, dossiers voor het nemen van wettelijke hypotheek, dossiers om notificaties van notarissen te verwerken, dossiers om mutaties in de verkeersbelastingen te verwerken;
 - ✓ dossiers om aangiften in het kader van de verkeersbelastingen te verwerken (Eurovignet en vrachtwagens).

Het dossieropvolgingsysteem is geïntegreerd met de REFDB en de belastingkernel. Het biedt een aantal voordelen aan de gebruikers:

- ✓ het dossieropvolgingsysteem verplicht de gebruikers om dossiers af te werken volgens op voorhand vastgelegde stappen, zodat alle gebruikers een dossier op dezelfde manier afwerken. Dit komt de gelijkberechtiging van de belastingplichtigen uiteraard ten goede;
- ✓ alle inkomende en uitgaande documenten worden bewaard in een elektronisch dossier, zodat er geen kopies van documenten meer gemaakt moeten worden. Nadat een inkomend document is ingescand, gaat het onmiddellijk naar het fysische archief. Vanaf dat moment wordt het dossier volledig elektronisch behandeld;
- ✓ alle uitgaande brieven, zowel naar externe partijen (vb. vragen voor advies aan het Kadaster) als naar belastingplichtigen, worden semi-automatisch gegenereerd.

Module gerechtsdeurwaarders

Zoals kort toegelicht bij de module ‘inning en invordering’, worden openstaande vorderingen na de fase ‘aangetekende herinnering’ verder ingevorderd via gerechtsdeurwaarders. Deze dossiers worden via een beveiligde verbinding doorgestuurd naar de gerechtsdeurwaarders. De gerechtsdeurwaarders versturen in eerste instantie een aanmaning naar de belastingplichtige; in tweede instantie wordt er een dwangbevel betekend. Ook de kostenstaten met kosten die de gerechtsdeurwaarder van VLABEL moet recupereren, worden elektronisch doorgestuurd en automatisch verwerkt in het VFP.

Sinds 2010 heeft VLABEL zijn samenwerking met de gerechtsdeurwaarders structureel hervormd. Voordien werkte de Vlaamse Belastingdienst samen met een 120-tal individuele gerechtsdeurwaarders(kantoren). VLABEL bepaalde welk dossier aan welke gerechtsdeurwaarder toegewezen werd, en VLABEL maakte aansluitend de aanmaning op die door de aangestelde gerechtsdeurwaarder verstuurd werd. Als na de aanmaning de debiteur nog steeds niet betaald had, werd door VLABEL een dwangschrift overgemaakt aan de gerechtsdeurwaarder. Kenmerkend was dat VLABEL steeds rechtstreeks communiceerde met de aangestelde gerechtsdeurwaarder.

In 2010 werd een centraliserende instantie genaamd DIAM opgericht. Deze is de “tussenpersoon” tussen VLABEL en de gerechtsdeurwaarders. Zij verwerken alle deurwaardersdossiers van VLABEL in een centrale server (CIA). Niet VLABEL, maar wel de centraliserende instantie bepaalt aan welke gerechtsdeurwaarder het dossier overgemaakt wordt. VLABEL maakt een bestand aan van alle vorderingen waarvoor de gedwongen invordering moet gebeuren. Op basis van dit bestand maakt de CIA zelf het dwangschrift en eventueel later het dwangbevel op. De CIA verdeelt de invorderingsdocumenten onder de deelnemende gerechtsdeurwaarders, laat ons via elektronische bestandsuitwisseling weten aan welke

gerechtsdeurwaarder het dossier overgemaakt werd. Deze gerechtsdeurwaarder zal opnieuw eerst een aanmaning versturen, de datum van de aanmaning wordt ons elektronisch teruggekoppeld. Bij niet betaling na de aanmaning, zal de gerechtsdeurwaarder een dwangbevel betekenen, waarvan ons tevens de datum wordt teruggekoppeld.

De belangrijkste krachtlijnen en voordelen van de nieuwe samenwerking met DIAM zijn:

- ✓ *de gedragscode*: de richtlijnen die de gerechtsdeurwaarders moeten volgen, werden duidelijk op papier gezet in een gedragscode. Deze gedragscode werd ondertekend door elke participerende gerechtsdeurwaarder. Elke gerechtsdeurwaarder weet dat de richtlijnen uit de gedragscode moeten nageleefd worden en er sancties kunnen worden opgelegd bij niet naleving.
- ✓ *efficiënte en sociaal en economisch verantwoorde manier van invorderen*: er worden geen overbodige kosten gemaakt, alle dwangschriften van een belastingplichtige komen bij dezelfde gerechtsdeurwaarder terecht. Iedereen wordt op dezelfde manier behandeld, aangezien de gedragscode die alle gerechtsdeurwaarders ondertekend hebben de regels vastlegt die toegepast moeten worden.
- ✓ *DIAM als centraal aanspreekpunt*: Het werken met 1 centraal aanspreekpunt heeft als voordeel dat er makkelijker afspraken gemaakt kunnen worden, dan wanneer dit moet gedaan worden met elke gerechtsdeurwaarder individueel. Dit laat ook toe dat er snel kan bijgestuurd worden bij structurele fouten. In overleg met DIAM werd voor alle documenten een uniform model opgemaakt (maning, dwangschrift, dwangbevel), hetgeen duidelijk en overzichtelijker is en de verwerking eenvoudiger maakt.
- ✓ *verdeling van de dossiers gebeurt door DIAM volgens objectieve criteria*: bij de verdeling legt DIAM wel de klemtoon op territorialiteit, zodat het voordeel van kennis van de debiteur volledig kan spelen.
- ✓ *transparantie*: VLABEL heeft op elk moment inzage in het elektronisch dossier op de beveiligde centrale server bij DIAM

Status Dossiers (aantal)

	Zorgfonds	OV	CIC	Leegstands- heffingen	VKB	Totaal	Totaal (%)
In uitvoering	9.064	12.767	908	452	66.478	89.836	33,24%
Geregeld	32.572	53.610	1.007	319	59.854	147.456	54,57%
In afbetaling	157	207	9	3	744	1.120	0,41%
Teruggestuurd	10.082	5.017	508	191	11.609	27.428	10,15%
Gestopt door opdrachtgever	1.203	1.333	64	44	1.748	4.399	1,63%
Totaal	53.078	72.934	2.496	1.009	140.433	270.239	

270.000 dossiers zijn sinds de start van de nieuwe samenwerking met de gerechtsdeurwaarders in november 2010 al overgemaakt, waarvan iets meer dan 100.000 al enkel en alleen in 2013. Sinds september vorig jaar kwam de invordering voor de verkeersbelastingen goed op gang en werden grote pakketten overgemaakt, zodat alle achterstand is ingelopen en we op kruissnelheid zijn beginnen draaien.

Zoals de tabel aantoont: van alle overgemaakte dossiers zijn er intussen ook meer dan de helft betaald. Ongeveer een derde is nog in behandeling. Een goeie 10% wordt ofwel door VLABEL zelf, ofwel door de gerechtsdeurwaarder stopgezet. In die gevallen heeft de belastingplichtige bvb. toch nog rechtstreeks bij VLABEL betaald (6% van alle stopgezette dossiers), of moet de gerechtsdeurwaarder vaststellen dat de belastingplichtige insolvent is en dus nooit zal kunnen betalen (bijna 40% van alle stopgezette dossiers). De "afvoeringen van ambtswege" - waarbij de belastingplichtige onvindbaar is - vertegenwoordigen bijna 8%

van de stopzettingen. Faillissementen en collectieve schuldenregelingen (samen 23%) vervolledigen dan de top 5 van redenen waarom niet (volledig) geïnd kan worden.

Module notarissen

Wanneer een notaris een akte moet opmaken bijvoorbeeld voor een verkoop van een onroerend goed, moet hij o.a. bij VLABEL nagaan of de verkoper nog openstaande belastingschulden heeft. De notaris stuurt op dat moment een elektronisch bericht door over een beveiligde netwerkverbinding naar het VFP. In het VFP worden onmiddellijk automatisch de eventuele openstaande schulden opgezocht (over alle belastingen heen). Deze openstaande schulden worden verwerkt in een document dat opnieuw elektronisch doorgestuurd wordt naar de notaris.

Berichten die omwille van specifieke redenen niet automatisch kunnen verwerkt worden, worden afgeleid naar het dossieropvolgingsysteem. Daar wordt automatisch een dossier gecreëerd dat manueel volgens op voorhand vastgelegde stappen wordt afgewerkt door een dossierbehandelaar.

Portaal burger

De Portaal burger is een internettoepassing die kan gebruikt worden door burgers en bedrijven. De gebruikers kunnen via dit portaal informatie opvragen omtrent de heffingen alsook een aantal interactieve toepassingen gebruiken. Het aanloggen aan de interactieve toepassingen gebeurt via de elektronische identiteitskaart of via de federale token. De voornaamste functionaliteiten van de interactieve toepassing zijn:

– *Simulatie van de verkeersbelastingen*

Door het ingeven van een aantal parameters kan de gebruiker een simulatie doen van de te betalen verkeersbelastingen. Zeker na de invoering van de groene BIV was de nood aan dergelijke simulatietool groot. De tool werd al meer dan een miljoen keer gebruikt.

– *Simulatie van de onroerende voorheffing*

Door het ingeven van een aantal parameters zoals kadastraal inkomen, aantal kinderen, aantal gehandicapte kinderen/personen, ... kan de gebruiker een simulatie doen van de te betalen onroerende voorheffing op één of meerdere onroerende goederen.

– *Opvragen belastingdossier*

Via deze functionaliteit kan de belastingplichtige een overzicht krijgen van alle aanslagbiljetten die hem werden toegestuurd. Hij kan van deze vorderingen eveneens de actuele toestand opvragen: zijn ze al betaald, is er een onwaarde op geboekt enz. .

– *Indienen van een bezwaar*

De belastingplichtige kan elektronisch bezwaar indienen via het portaal, in plaats van dit schriftelijk via de post te doen. Hij kan daarbij de nodige bewijsstukken inscannen en mee doorsturen naar de belastingdienst.

– Mandatering

Een 'derde' partij kan zich binnen het portaal laten "mandateren" zodat hij in plaats van de belastingplichtige kan optreden en dit zowel voor het opvragen van het belastingdossier als het indienen van een bezwaar. Voorbeelden van dergelijke mandateringen zijn het machtigen van een advocaat, het aanstellen van een voorlopig bewindvoerder, de aanduiding van een curator.

Module 1700

Voor 1700 werd een specifieke module ontwikkeld die geïntegreerd werkt met het systeem dat men gebruikt voor het opvolgen van de meldingen (telefonisch of via mail). Dit opvolgingssysteem van 1700 noemt Siebel. Vanuit Siebel kunnen de medewerkers van 1700 het volledig belastingdossier van een belastingplichtige inkijken zodat zij de burgers en bedrijven die telefonisch contact opnemen onmiddellijk zo accuraat mogelijk kunnen verder helpen.

Rapporteringmodule

Ten slotte bevat het VFP eveneens een rapporteringmodule in de vorm van een datawarehouse of business intelligence systeem. Vanuit deze rapporteringsomgeving worden standaardrapporten of specifiek rapporten op vraag aangemaakt.

2. Voortdurend streven naar kwaliteit

Los van de continue procesoptimalisatie die via het VFP wordt doorgevoerd, worden vanuit derde partijen jaarlijks aanbevelingen aangereikt. Dit kan gaan over aanbevelingen vanuit de Interne Audit van de Vlaamse Administratie (IAVA), vanuit de Klachtendienst Financiën en vanuit de Vlaamse Ombudsdienst.

AANBEVELINGEN KLACHTENDIENST FINANCIËN

De Klachtendienst Financiën onderzoekt klachten over de werking van het hele beleidsdomein Financiën en Begroting. Net zoals in het verleden, werd ook in 2011 en 2012 vastgesteld dat de ontvankelijke klachten voor de overgrote meerderheid betrekking hebben op de werking van de Vlaamse Belastingdienst. Logisch, want VLABEL staat door de inning en invordering van de Vlaamse Gewestbelastingen (verkeersbelastingen, onroerende voorheffing, verkrottingsheffing woningen en leegstandsheffing bedrijfsruimten) in nauw contact met de burger.

Op basis van de (deels) gegronde klachten werden tijdens driemaandelijks overlegvergaderingen aanbevelingen geformuleerd en besproken. Aan sommige van deze tussentijdse aanbevelingen werd reeds in de loop van 2011 een oplossing geboden. Bijvoorbeeld voor volgende aanbevelingen:

Tussentijdse aanbevelingen

“Het mogelijk maken om via het digitaal loket een elektronisch bezwaarschrift in te dienen vermits deze mogelijkheid vermeld staat op het aanslagbiljet”.

De belastingplichtige of een gevolmachtigde kan online een bezwaar indienen via de website en de beveiligde toepassing (portaal burger).

“Zorgen voor een automatische verrekening op het aanslagbiljet verkeersbelastingen bij vervanging van een voertuig met behoud van nummerplaat”.

Ingeval een voertuig wordt vervangen door een ander, met behoud van de nieuwe Europese nummerplaat, wordt op het aanslagbiljet voor het nieuwe voertuig in vele gevallen reeds automatisch een krediet toegekend voor de niet-verstreken maanden van de belaste periode van het vorige voertuig.

“Tijdig verwerken van de melding van een gewijzigd rekeningnummer” (van de belastingplichtige).

De belastingplichtige kan nu zelf via de website Belastingportaal Vlaanderen (onder ‘contactformulier’) zijn rekeningnummer wijzigen, waarna de bestanden automatisch worden aangepast. Een manuele tussenkomst door de dossierbehandelaar is in dergelijk geval overbodig, wat veel tijd uitspaart en waardoor de foutenmarge verkleint.

Alle overige aanbevelingen 2011 hebben betrekking op de teruggave van de verkeersbelasting. De meeste klachten over de verkeersbelasting in 2011 hadden betrekking op een lange behandeltermijn (195 klachten van de 356 gegronde klachten) en dit voornamelijk bij de teruggaven van de verkeersbelasting. De aanbevelingen 2011 van de klachtendienst hebben dan ook betrekking op deze teruggaven.

Aanbevelingen 2011

De terugbetaling van de verkeersbelasting voor de niet-verstreken maanden van de belaste periode moet effectief worden uitgevoerd binnen de termijn, vermeld in de ontheffingsbrief. Eventuele problemen met 'mutatielijsten' moeten tijdig worden opgelost opdat de teruggave effectief binnen de termijn van 2 maanden kan gebeuren.

Eén van de voornaamste oorzaken van de lange behandeltermijn waren de zogenaamde negatieve transitiedossiers. Dit zijn dossiers die door de FOD werden overgedragen en waarvoor VLABEL nog een terugbetaling moest uitvoeren naar aanleiding van een schrapping van een nummerplaat in de maanden september of oktober 2010. Het ging over 59.000 terugbetalingen. Dit zijn dossiers waarin VLABEL op 1/1/2011 dus meteen al met een achterstand geconfronteerd werd. Voor een deel van deze terugbetalingen waren niet alle rekeningnummers gekend of geactualiseerd en moesten de rekeningnummers worden opgevraagd.

Naar aanleiding van klachten over de lange behandeltermijn had de klachtendienst tussentijds (op het driemaandelijks overleg met VLABEL) aanbevolen om de melding van gewijzigde rekeningnummers tijdig te verwerken. De klachtendienst kon vaststellen dat het aantal te verwerken meldingen in de tweede helft van 2011 al behoorlijk was geminderd: "De belastingplichtige kan nu zelf via de website Belastingportaal Vlaanderen (onder 'contactformulier') zijn rekeningnummer wijzigen, waarna de bestanden automatisch worden aangepast. Een manuele tussenkomst door de dossierbehandelaar is in dergelijk geval overbodig, wat veel tijd uitspaart en waardoor de foutenmarge verkleint."

De negatieve transitiedossiers zijn ondertussen allemaal verwerkt (eind 2011 dienden er van de 59.000 dossiers nog 385 worden terugbetaald).

Zorgen voor een snelle afhandeling van de mutatie DIV dossiers. Tevens dient de terugbetaling n.a.v. het afsluiten van dergelijk dossier zo snel mogelijk te worden uitgevoerd. Als de ontheffing om een of andere reden niet automatisch kan verlopen, moet het overeenkomstige mutatie DIV dossier bij voorrang worden afgehandeld om de termijn van teruggave zo kort mogelijk te houden. De teruggave zou niet mogen gebeuren via een 'mutatielijst' omdat het dan nog minstens 2 maanden duurt vooraleer het geld effectief wordt gestort.

Ook een inhaaloperatie bij de verwerking van de mutatieDIV dossiers heeft ervoor gezorgd dat het aantal hangende dossiers van 20.000 eind maart gedaald is tot 2.000 bij het begin van 2012. Bovendien is de instroom van nieuwe dossiers ondertussen eerder beperkt door een verfijning van de criteria voor de aanmaak van dergelijke dossiers, waardoor een snelle verwerking nu kan gegarandeerd worden.

Zorgen voor een snelle afhandeling van de BETA-dossiers. Dossiers van het type BETA zijn brieven of andere contacten van de belastingplichtige over betalingen en terugbetalingen. De burger is bijvoorbeeld ongerust over

Wat betreft de BETA-dossiers werd er vanaf het vierde kwartaal 2011 gewerkt zowel volgens het LIFO principe als het FIFO principe om op die manier de nieuwe instroom vlot te kunnen verwerken en tegelijkertijd de

het uitblijven van een teruggave of heeft vragen over zijn betaling en contacteert hierover de administratie. Voor deze dossiers wordt geen ontvangstmelding verstuurd. Dergelijke correspondentie zou bijgevolg relatief snel, binnen de maand na ontvangst, moeten worden verwerkt.

achterstand in oudere dossiers aan te pakken. Eind 2011 was het aantal nog openstaande dossiers gezakt van 3500 op het einde van het derde kwartaal tot 1900 op het einde van het vierde kwartaal.

De Klachtendienst stelt in haar jaarverslag van 2012 ook vast dat de problemen inzake teruggave van de verkeersbelastingen sterk zijn afgenomen. Het aantal klachten over het uitblijven van de teruggave is in 2012 met ruim 80% verminderd. De klachten kwamen na het eerste kwartaal van 2012 nagenoeg niet meer voor. De klachten die betrekking hadden op de verwerking van mutatie DIV dossiers daalden met 88% en deden zich vanaf maart 2012 niet meer voor. Ook het aantal klachten over de behandeling van BETA dossiers is sterk gedaald t.o.v. 2011.

Als aanbevelingen 2012 heeft de Klachtendienst slechts twee aanbevelingen geformuleerd die beide betrekking hebben op het programmatorisch-technische vlak.

Aanbevelingen 2012

Zorgen voor een correcte vermelding van het busnummer op het aanslagbiljet. Uit enkele klachten bleek dat, als een busnummer met een nul begint of ergens een punt bevat, het busnummer niet correct wordt weergegeven op het aanslagbiljet. Dat kan problemen opleveren bij de bedeling van de post.

Deze aanbeveling vloeit voort uit slechts twee klachten. Voor beide belastingplichtigen werd een afwijkend verzendadres ingesteld zodat de betrokkenen voortaan hun aanslagbiljet ontvangen met vermelding van het correcte busnummer. Gelet op het beperkt aantal klachten werd het structureel aanpassen van de programmatie die er quasi altijd voor zorgt dat het busnummer wel correct wordt vermeld, niet opportuun geacht.

Ervoor zorgen dat aanslagbiljetten van de verkeersbelastingen, die worden teruggestuurd omdat de vorige bewoner (belastingplichtige) ondertussen is verhuisd, niet telkens opnieuw naar de volgende bewoner worden gestuurd.

Het betreft belastingplichtigen die zijn "afgevoerd van ambtswege" uit het bevolkingsregister en waarvoor het aanslagbiljet van de verkeersbelastingen naar het laatst gekende adres wordt gestuurd. Als de aanslagbiljetten retourneren, wordt op de vordering een bepaalde programmastatus geplaatst dat de verzending tijdelijk blokkeert tot een nieuw officieel adres gekend is. Desondanks worden voor de verkeersbelastingen toch nog herinneringen en laatste herinneringen buitengestuurd naar het oude adres.

Dit programmatorisch probleem stelde zich enkel voor de verkeersbelasting. De programmatie is in 2013 aangepast. Momenteel wordt er zelfs geen aanslagbiljet meer verstuurd als iemand van ambtswege is afgevoerd. Op deze manier wordt vermeden dat niet enkel de herinneringen en laatste/aangetekende herinneringen maar ook de aanslagbiljetten retour terugkomen. Als er een nieuw adres gekend is, gaat de blokkering er automatisch af en wordt de documentenstroom opnieuw in gang gezet.

AANBEVELINGEN VLAAMSE OMBUDSDIENST

Volgens de Vlaamse ombudsdienst gedraagt de Vlaamse Belastingdienst zich verzoeningsbereid.

Zo heeft de Vlaamse Belastingdienst gewerkt aan een oplossing om de kort opeenvolgende verzending van aanslagbiljetten te vermijden. Vanaf aanslagjaar 2011 is een minimale periode van 6 maanden voorzien tussen 2 opeenvolgende aanslagbiljetten. Daarnaast werd in uitvoering van de aanbeveling 2010 van de Vlaamse Ombudsdienst naar aanleiding van deze klachten, vanaf het aanslagjaar 2012 ook een tekstruimte voorzien op het aanslagbiljet om te communiceren over dergelijke en andere uitzonderlijke situaties.

Naar aanleiding van een aantal klachten over het aanrekenen van nalatigheidinterest, is op de aanslagbiljetten het begrip “uiterste betaaldatum” vervangen door “te betalen voor”, met de verduidelijking dat de betaling op die datum op de rekening van VLABEL moet staan. Daarnaast wordt ook getracht om geen aanslagbiljetten meer te verzenden vanaf de 27ste van een maand.

Over het eerste jaar van de eigen inning van de verkeersbelasting onthoudt de ombudsman dat coördinatieproblemen dan misschien wel onvermijdelijk zijn, maar dat een teruggave van de verkeersbelasting toch geen maanden mag aanslepen. Dit aspect kwam eerder aan bod bij de bespreking van de aanbevelingen 2011 van de Klachtendienst.

De **aanbevelingen 2011** van de ombudsdienst hebben betrekking op:

- de hoofdelijkheid bij de leegstandsheffing bedrijfsruimten;
- de proportionele vermindering van de onroerende voorheffing.

Aanbevelingen

Leegstand: hoffelijkheid versus hoofdelijkheid

De regelgeving bepaalt dat elke belastingplichtige hoofdelijk aansprakelijk is voor de gehele heffing. Om deze reden werden aanslagen ook niet opgesplitst door de Vlaamse Belastingdienst, maar wordt de heffing voor het volledige bedrag aangerekend bij één van de mede-eigenaars (in principe bij de mede-eigenaar die de meeste eigendomsrechten heeft)

De Vlaamse Ombudsdienst beveelt aan om de leegstandsheffing bedrijfsruimten op een redelijke manier te innen bij alle belastingplichtigen, ieder voor hun deel, en de hoofdelijkheid beperkend te interpreteren, namelijk als uitzondering wanneer de rechten van de fiscus in het gedrang komen. Het verdient aanbeveling om de beperkingen op de toepassing van de hoofdelijkheid in het decreet in te schrijven.

Bij de Vlaamse Belastingdienst is men er zich van bewust dat de hoofdelijke aansprakelijkheid bij een belasting zoals de leegstandsheffing bedrijfsruimten als onrechtvaardig kan worden ervaren. De Vlaamse Belastingdienst heeft dan ook onderzocht of het technisch mogelijk is om de hoofdelijkheid af te bouwen. De Vlaamse Belastingdienst zal voortaan op aanvraag van de belastingplichtige die is aangeschreven voor de volledige heffing, de heffing opsplitsen onder alle belastingplichtigen. Gezien dit een manueel proces betreft (het opzoeken van de verschillende eigendomsrechten, het versturen van de brieven, het opvolgen van de betalingen en de nalatigheidinterest) zal een opsplitsing enkel mogelijk zijn op aanvraag. De aanslagen zullen niet automatisch opgesplitst verstuurd worden. Een decreetsaanpassing is voor deze werkwijze niet nodig. Dit wil ook zeggen dat eens de heffing is opgesplitst, de hoofdelijkheid tijdens het invorderingsproces nog ingeroepen kan worden indien de rechten van de fiscus in gevaar zijn.

Er heeft intussen ook overleg plaatsgevonden tussen de administraties Ruimtelijke Ordening en Financiën en Begroting om deze kwestie en een aantal andere knelpunten in de wetgeving van de leegstandsheffing bedrijfsruimten te bespreken. Dit mondde intussen in de loop van 2013 uit in een dereetsaanpassing.

De onroerende voorheffing en de proportionele vermindering

De Vlaamse Ombudsman heeft in zijn jaarverslag van 2010 aanbevolen om het begrip 'onafhankelijkheid van de wil' te vervangen door een duidelijker criterium, door gebruik te maken van bestaande databanken. De ombudsman zegt in het Jaarverslag 2011 dat hij blijft "struikelen over dat, overigens nergens in de wet uitdrukkelijk bepaalde, criterium van de 'onafhankelijkheid van de wil'".

Volgens de ombudsman en professor Elly steunt VLABEL zich voor de toepassing van het begrip 'onafhankelijk van de wil' bij een leegstand van minder dan 12 maanden, ten onrechte op de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof. Het Grondwettelijk Hof heeft enkel bij een improductiviteit van langer dan 12 maanden geoordeeld dat dit onafhankelijk van de wil moet zijn.

In het jaarverslag 2011 van de Vlaamse Ombudsdienst wordt als oplossing voor de discussies rond het begrip 'onafhankelijk van de wil' en de vereiste van tehuurstelling, dat als te eng wordt ervaren, verwezen naar hoe het Brussels Hoofdstedelijk Gewest de proportionele vermindering invult: "Eigenaars van ongezonde maar verbeterbaar verklaarde woningen, krijgen een proportionele vermindering als de nodige verbeteringswerken worden uitgevoerd. Enkel bij gezonde woningen wordt het onvrijwillig karakter beoordeeld aan de hand van tehuurstelling."

Op basis van een nota van professor Van de Velde en naar analogie met de regeling in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, wordt concreet voorgesteld om bij verbouwingen de proportionele vermindering van de onroerende voorheffing te koppelen aan de toekenning van de Vlaamse renovatiepremie.

Naar aanleiding van de aanbeveling 2010 had VLABEL gezocht naar een mogelijk alternatief, door gebruik te maken van bestaande databanken, zoals het bevolkingsregister.

Tijdens de bespreking van de aanbeveling 2010 van de Vlaamse Ombudsdienst in de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting op 08/11/2011, heeft de Minister op basis van dit onderzoek aangegeven dat het zeker niet eenvoudig zal zijn om het begrip 'onvrijwilligheid' te vervangen door gebruik te maken van de gegevens van bestaande databanken en hiermee dezelfde maatschappelijke en fiscale groep te bereiken, en dat de Ombudsdienst op dit vlak zeker suggesties mocht doen. De Vlaamse Belastingdienst had de opdracht gekregen om verder te onderzoeken welke optimalisaties of alternatieven er mogelijk zijn voor het begrip 'onafhankelijk van de wil'. Het voorstel van professor Elly moest ook mee in dit onderzoek worden opgenomen.

Dit onderzoek is ondertussen afgerond. Sinds oktober 2012 gelden er nieuwe interne richtlijnen:

"Indien VLABEL vaststelt dat er aan de leegstand en improductiviteit een einde gekomen is binnen 12 opeenvolgende maanden, rekening houdend met het vorig aanslagjaar, kan de vermindering toegekend worden, ongeacht of het onroerend goed te huur of te koop werd gesteld, verbouwd of afgebroken werd. Er is dan immers (impliciet) aangetoond dat de belastingplichtige het onroerend goed niet doelbewust laat leegstaan en aan de leegstand en improductiviteit heeft verholpen. Er moet natuurlijk wel bewezen worden vanaf wanneer dat het onroerend goed effectief heeft leeggestaan en improductief was en wanneer hier een einde aan is gekomen.

Indien blijkt dat het onroerend goed langer dan 12 opeenvolgende maanden niet in gebruik is genomen, rekening houdend met het vorig aanslagjaar, zal de vermindering geweigerd kunnen worden wanneer de belastingplichtige niet kan aantonen dat de leegstand en improductiviteit te wijten is aan materiële of juridische omstandigheden onafhankelijk van zijn wil, tenzij het één van de volgende gevallen betreft:

1° een niet-gemeubileerd gebouw onroerend goed, opgenomen in een onteigeningsplan;

2° een niet-gemeubileerd gebouw onroerend goed in renovatie of verbouwing met sociaal of cultureel doel, uitgevoerd door een sociale woonorganisatie of in opdracht van een overheid. De kwijtschelding of proportionele

vermindering kan slechts worden verleend voor een maximale periode van vijf jaar;

3° een onroerend goed waarvan door toedoen van een ramp, overmacht, een lopende gerechtelijke of administratieve procedure of onderzoek of een niet-afgehandelde procedure van erfenis de belastingplichtige zijn zakelijke rechten niet kan uitoefenen. De onroerende voorheffing is opnieuw verschuldigd vanaf 1 januari van het aanslagjaar volgend op het jaar waarin de omstandigheden die het vrij genot van het onroerend goed belemmerden, wegvallen.

Dus enkel als de leegstand en improductiviteit langer dan 12 maanden duurt, zal de belastingplichtige moeten bewijzen dat de leegstand en de improductiviteit te wijten is aan materiële of juridische omstandigheden onafhankelijk van zijn wil.

De Vlaamse Ombudsdienst stelt in zijn jaarverslag van 2012 vast dat de alerte en klantgerichte houding van VLABEL verzoeningsresultaten toelaat, niet enkel in concrete dossiers, maar ook om het klachtenbeeld globaal aan te pakken.

Zo wordt verwezen naar de nieuwe richtlijnen inzake de proportionele vermindering van de onroerende voorheffing, die hierboven beschreven werden.

Ook voor de leegstandsheffing bedrijfsruimten ziet de ombudsman een positieve ontwikkeling. Het departement Ruimte Vlaanderen communiceerde naar de burger dat een heffing pas verschuldigd is na 3 opeenvolgende registraties in de inventaris. Volgens VLABEL was een heffing in toepassing van de wetgeving reeds verschuldigd na twee opeenvolgende registraties. VLABEL heeft n.a.v. de een concrete klacht zijn werkwijze afgestemd op die van het Departement Ruimte Vlaanderen. De wetgeving zal op dit vlak ook verduidelijkt worden.

In de aanbevelingen richt de Vlaamse Ombudsdienst zich tot de Vlaamse decreetgever. Deze aanbevelingen werden pas gedaan in 2013 n.a.v. de voorstelling van het jaarverslag 2012 van de Ombudsdienst. De parlementaire discussie wordt dan ook gevoerd in 2013; de reactie op deze aanbeveling volgt het jaarverslag van 2013.

De eerste aanbeveling van de Vlaamse Ombudsdienst heeft betrekking op de verkrottingsheffing woningen en/of gebouwen en de leegstandsheffing bedrijfsruimten, die gelijktijdig door de gemeente en het Vlaamse Gewest kunnen worden opgelegd:

“Zo beveelt de ombudsman de Vlaamse overheid aan om een stap terug te zetten en alleen een heffing op te leggen als de gemeente dat niet zelf doet. De Vlaamse Ombudsdienst weet dat die mogelijkheid al eens geboden werd in het verleden. Maar om de administratieve verwarring bij de burger op te heffen, verdient het aanbeveling om dit toch opnieuw op te nemen.” De ombudsman zal hiervoor de parlementaire discussie aangaan op basis van een nota van professor Van de Velde.

De tweede aanbeveling heeft betrekking op de planbatenheffing:

“De Vlaamse ombudsman nodigt de Vlaamse decreetgever uit om de huidige planbatenregeling te herbekijken, om tot een genuanceerder en passender systeem te komen. De categorie van gebiedsaanduiding ‘wonen’ lijkt alvast onderling te sterk verschillende situaties te omvatten. Zeker in het kader van de aanpak van permanente bewoning van weekendverblijven zijn erg strenge stedenbouwkundige voorschriften in RUP’s geen uitzondering. Alles wel beschouwd, vraagt de Vlaamse ombudsman zich af of, met respect voor het fiscale legaliteitsbeginsel, ook voor de meerwaardebepaling in het kader van de planbatenheffing met een concrete schatting gewerkt kan worden, ter vervanging van de huidige grote categorieën.”

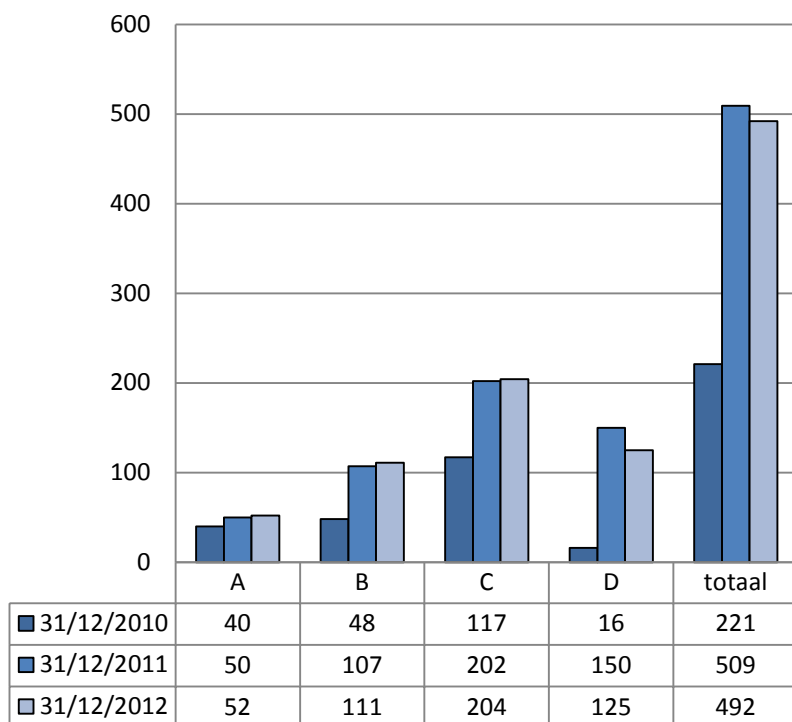
In de loop van 2013 werd intussen reeds een decretaal initiatief genomen om voor de weekendverblijven aan bepaalde problematieken te verhelpen.

3. HR en personeelsbeleid

INNING IN EIGEN BEHEER VAN DE VERKEERSBELASTINGEN

Op 3 januari 2011 traden 281 personeelsleden, ingevolge overdracht vanuit de FOD Financiën, in dienst bij de Vlaamse Belastingdienst. Hierdoor groeide de organisatie aanzienlijk.

grafiek 16: evolutie personeelsaantallen per niveau

Om maximaal invulling te geven aan het onthaalbeleid voor nieuwkomers binnen de organisatie, werd voor de betrokken groep personeelsleden op de dag van hun indiensttreding een onthaaldag georganiseerd. Tijdens deze onthaaldag konden de nieuwe personeelsleden uitgebreid kennismaken met de organisatie (voorstelling van taken en leidinggevenden) en met het Vlaams Personeelsstatuut (PLOEG, verlofstelsels, loopbaanmogelijkheden,...). Aan elk van de betrokken personeelsleden werd op dat ogenblik ook een individuele informatiebundel overhandigd waarin onder meer het opleidingstraject voor de volgende dagen werd meegegeven.

In de daaropvolgende dagen en weken werd binnen de organisatie massaal geïnvesteerd in vorming en opleiding, gaande van klassikale opleidingen over toepasbare wetgeving en de interpretatie ervan tot meer praktijkgerichte opleidingen of trainingen on the job waarbij de nieuwkomers ook konden kennismaken met de te gebruiken programma's en databanken. Ook op ICT-vlak werd aandacht besteed aan de nodige ondersteuning en dit zowel via persoonlijke begeleiding bij het in ontvangst nemen van de PC als via maatopleidingen.

Om de kwaliteit van zijn interne dienstverlening te meten, heeft de Vlaamse Belastingdienst in het voorjaar 2011 een tevredenheidsmeting georganiseerd bij de personeelsleden vanuit de FOD Financiën, voornamelijk om zicht te krijgen op mogelijke verbeterpunten in het onthaal en de begeleiding achteraf. Deze enquête bracht een aantal aandachtspunten aan het licht vooral inzake opleiding en informatiedoorstroming. Als gevolg daarvan werden een aantal verbeterinitiatieven opgestart zoals de organisatie van een aantal extra vaktechnische en ondersteunende opleidingen, de verspreiding van een nieuwsbrief “personeel”, het voorzien van een rubriek “wie doet wat” op intranet...

Om nog sneller op vragen van personeelsleden te kunnen inspelen en pro-actief mogelijke problemen in functioneren en samenwerking te detecteren, bracht de personeelsdienst een maandelijks bezoek aan de verschillende buitendiensten.

Tot slot werd eind 2011 op vraag van de vakorganisaties een PLOEG-opleiding georganiseerd in de verschillende zetels, dit om de personeelsleden van de FOD Financiën die geen of nauwelijks ervaring hadden met een evaluatiesysteem, vertrouwd te maken met het PLOEG gebeuren binnen de Vlaamse overheid en de toepassing ervan binnen de Vlaamse Belastingdienst. Deze opleiding werd gevolgd door een korte sessie rond integriteit waarbij de deelnemers gesensibiliseerd werden om na te denken over mogelijk dilemma's waarmee ze in hun dagdagelijks functioneren geconfronteerd worden.

AANTREKKELIJK WERKGEVERSCHAP

Naast bovenstaande initiatieven die vooral werden genomen naar de doelgroep van de overgekomen personeelsleden vanuit de FOD Financiën werden ook naar het volledige personeelsbestand toe een aantal HR-initiatieven genomen.

Welzijn op het werk

Zo wordt in het kader van “welzijn op het werk” een interne vertrouwenspersoon aangesteld waar personeelsleden bij terecht kunnen met klachten over pesten, ongewenst seksueel gedrag en geweld op het werk en werkgerelateerde psychosociale belasting.

In samenwerking met de afdeling Management Ondersteunende Diensten van het beleidsdomein Financiën en Begroting en de Cel Gezondheidszorg van de afdeling Preventie en Bescherming en de arbeidsgeneeskundige dienst IDEWE, wordt bovendien jaarlijks tijdens de zomermaanden een griepinertingscampagne georganiseerd. Hierdoor krijgen ook de personeelsleden van de Vlaamse Belastingdienst de gelegenheid om zich in te schrijven voor een gratis griepvaccinatie.

Uit onderstaande tabel blijkt dat het aantal inschrijvingen voor deze jaarlijkse griepvaccinatie stijgt:

	2011	2012
Aantal deelnemers	73	80
Deelnamepercentage	14,37%	16,19%

In het kader van het geïntegreerd gezondheidsbeleid wordt binnen het beleidsdomein Financiën en Begroting jaarlijks een medische check-up voor 50-plussers georganiseerd. Preventie is in deze context immers uitermate belangrijk. Door de werknemer tijdens zijn loopbaan regelmatig te onderzoeken, kunnen voorbeschikkende factoren of eerste symptomen van hart- en vaatziekten, suikerziekte of sommige kwaadaardige aandoeningen opgespoord worden. De medische check-ups worden jaarlijks georganiseerd, waarbij 50-plussers tweejaarlijks een check-up kunnen laten uitvoeren, en 60-plussers jaarlijks. De medische check-ups worden uitgevoerd door IDEWE en worden georganiseerd in het najaar. De kosten van dit onderzoek worden gedragen door de Vlaamse Belastingdienst. Ook hier is er binnen VLABEL een lichte stijging van het aantal inschrijvingen merkbaar.

	2011	2012
Aantal deelnemers	12	16
Deelnamepercentage	9,68%	12,40%

Bovenstaande initiatieven zijn trouwens ook terug te vinden in het globaal preventieplan 2013-2017 ter bevordering van het welzijn op het werk binnen het beleidsdomein Financiën en Begroting, zoals voorgesteld en goedgekeurd op het overleg met de vakorganisaties medio 2012.

Personeelspeiling

Omdat de Vlaamse Belastingdienst veel belang hecht aan de tevredenheid en het algemeen welbevinden van haar personeelsleden, vindt hij het tevens belangrijk hier periodiek feedback over te krijgen. De Vlaamse Belastingdienst nodigde zijn personeelsleden in het najaar 2012 dan ook opnieuw uit om deel te nemen aan de 2 jaarlijkse personeelspeiling die binnen de Vlaamse overheid wordt georganiseerd. Specifiek voor VLABEL werd de personeelspeiling in 2012 uitgebreid met een bijkomende vragenlijst rond organisatiecultuur.

Loopbaantraject

Niettegenstaande de Vlaamse Belastingdienst in de periode 2011-2012 heel wat inspanningen deed om individuele personeelsleden een andere functie of een ander takenpakket toe te kennen in functie van hun kennis en kunnen, werd in het najaar 2012 het startschot gegeven voor een organisatiebreed loopbaantraject.

Met dit loopbaantraject wil VLABEL op een objectieve wijze enerzijds de eventuele *mismatch* tussen functie en competenties in kaart brengen, en anderzijds zicht krijgen op het potentieel en de ambities van personeelsleden binnen de organisatie.

Eind 2012 werden een aantal voorbereidende workshops voor dit loopbaantraject ingericht. Zowel personeelsleden als leidinggevenden kregen via deze workshops de gelegenheid om actief bij hun loopbaan en hun ambities stil te staan. Leidinggevenden kregen daarenboven een aantal tips en vaardigheden om het loopbaangesprek met de medewerker in goeie banen te leiden.

De loopbaangesprekken zelf en het vervolg van het traject werden voorzien in 2013.

DIVERSITEITSBELEID

Dat de Vlaamse Belastingdienst de voorbije jaren heel wat inspanningen heeft geleverd om de door de Vlaamse regering opgelegde streefcijfers inzake diversiteit te behalen – niettegenstaande de specifiek bedrijfscontext- mag blijken uit onderstaande cijfergegevens.

Vrouwen in top-, midden- en lager kader functies

Uit onderstaande tabel blijkt duidelijk dat de Vlaamse Belastingdienst voor wat vrouwen in leidinggevende functies betreft, de vooropgestelde streefcijfers haalt. Meer nog: meer dan 70% van de functies lager kader wordt binnen de Vlaamse Belastingdienst ingevuld door vrouwen.

2012	totaal	vrouwen	%	streef%
N-functies (leidend ambtenaar)	1	0	0,00	0%
N-1-functies (afdelingshoofd)	3	1	33%	33%
N-2-functies (directeur)	7	5	71%	n.v.t.

Doelgroepen

Naar de zogenaamde doelgroepen toe, meer bepaald personeelsleden met een arbeidshandicap en personeelsleden van allochtone afkomst, zijn binnen de Vlaamse Belastingdienst streefcijfers bepaald voor wat betreft de personeelsinstroom, en niet wat betreft het volledige personeelsbestand. VLABEL kan hier moeilijk een actief beleid voeren, aangezien daar meer dan de helft van het huidige personeelsbestand bestaat uit personeelsleden overgedragen vanuit de FOD Financiën. Een actief rekruteringsbeleid kon dan ook niet gevoerd worden.

Bovendien biedt de sterk geautomatiseerde werkomgeving tot dewelke de Vlaamse Belastingdienst is uitgegroeid, weinig of geen mogelijkheden aan laag geschoolde werknemers (niettegenstaande de percentages dienaangaande binnen de Vlaamse Belastingdienst momenteel vrij hoog liggen ingevolge de overdracht van meer dan 130 personeelsleden niveau D vanuit de FOD Financiën) en wordt bij selecties vaak enige voorkennis of affiniteit inzake fiscaliteit als deelnemingsvoorwaarde vooropgesteld.

	2011	2012	streefwaarde
Personeelsleden met een arbeidshandicap	0,79%	1,01%	2,5% personeelsinstroom
Personeelsleden van allochtone afkomst	0,98%	1,01%	2% personeelsinstroom
Personeelsleden niveau D	29,33%	25,30%	n.v.t.
Ervaren werknemers	41,73%	45,95%	n.v.t.

Waar de Vlaamse Belastingdienst in zijn reguliere personeelsbestand, zoals hierboven geschetst, op een aantal hinderpalen botst om de vooropgestelde streefcijfers voor personeelsleden met een arbeidshandicap en voor personeelsleden van allochtone afkomst te behalen, probeert ze bij de invulling van vakantiejobs terzake wel een positieve inspanning te doen, zoals mag blijken uit onderstaande cijfers.

Jobstudenten	totaal	arbeidshandicap	allochtone afkomst
2011	39	2 (5,13%)	5 (12,82%)
2012	44	4 (9%)	8 (18%)